

Akt Umowy - „wzór”

Umowa zawarta w dniu ..... roku w Łodzi, zwana dalej „Umową”,
pomiędzy:

**Miastem Łódź – Zarządem Inwestycji Miejskich z siedzibą w Łodzi przy
ul. Piotrkowskiej 175**

reprezentowanym przez

.....

zwanym dalej „**Zamawiającym**”

a

.....,
reprezentowanym przez:

1. .... –

2. .... –

zwanym dalej „**Wykonawcą**”

łącznie zwanymi w dalszej części Umowy „**Stronami**”

Preambuła

W związku z przeprowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego w trybie .....pn.: „**Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi – Projekt 1 – Przebudowa i remont konserwatorski zespołu budynków wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Pogonowskiego 34 (etap I) w Łodzi**” realizowanego w ramach Projektu pn.: „Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi - Projekt 1” WND-RPLD.06.03.03-10-0002/17 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 z dnia 29 sierpnia 2017 roku i złożeniem w tym postępowaniu przez Wykonawcę najkorzystniejszej oferty w rozumieniu Prawa zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.), Strony zawierają Umowę o następującej treści:

Wykonawca deklaruje, że od daty złożenia oferty do daty podpisania niniejszej Umowy nie nastąpiły zmiany w jego reprezentacji, które wpłynęłyby na ważność uzgodnień w niej zawartych. Wykonawca dokonał wyceny oferty w oparciu o treści zawarte w Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ).

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Definicje

W rozumieniu niniejszej Umowy, podane terminy posiadają następujące znaczenie:

„Dni robocze” – dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy w rozumieniu ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy.(t.j Dz. U. z 2015 r. poz. 90 z późn. zm.).

„Dobra Praktyka Budowlana” – całość wymogów prawnych i zawodowych odnoszących się do projektu, budowy, wykorzystania i utrzymania budynków zgodnie z postanowieniami Prawa budowlanego, przepisami wykonawczymi, Warunkami Technicznymi i Polskimi Normami przenoszącymi normy europejskie oraz Polskimi Normami.

„Dokumentacja Powykonawcza” – dokumentacja dotycząca Inwestycji zawierająca rysunki i opisy techniczne wraz z przedstawieniem zmian wprowadzonych w toku realizacji prac obejmująca w szczególności: dziennik budowy, powykonawcze rysunki i opisy techniczne, inwentaryzację geodezyjną, protokoły, wyniki pomiarów i sprawdzeń, atesty, certyfikaty, instrukcje obsługi i zalecenia konserwacyjne, listę adresową podwykonawców i dostawców, plany ewakuacji, Protokół Odbioru Końcowego Robót oraz inne dokumenty wymagane przepisami Prawa Budowlanego oraz zgodne z Dobrą Praktyką Budowlaną.

„Dokumentacja Projektowa” – obejmuje Projekt Budowlany, Projekt Wykonawczy, wraz z opracowaniami branżowymi oraz wszelką dokumentację niezbędną do wykonania przedmiotu Umowy.

„Dokumentacja Zamawiającego” – wszelka dokumentacja, będąca w posiadaniu Zamawiającego przekazana Wykonawcy w celu realizacji przedmiotu Umowy.

„Dostawa” – dostawa niezbędnego kompletnego wyposażenia, rzeczy, sprzętu i urządzeń dla potrzeb funkcjonowania przedmiotu zamówienia zgodnie z ich przeznaczeniem oraz odpowiednio z oprogramowaniem oraz licencjami na nie oraz z ich montażem, zainstalowaniem i uruchomieniem oraz sprawdzeniem w drodze wykonania stosownych badań.

„Dyrektor Projektu” – osoba wyznaczona przez Wykonawcę do pełnienia funkcji koordynatora realizacji przedmiotu Umowy.

„Formularz cenowy” – część formularza oferty Wykonawcy określająca wartość poszczególnych Usług, Dostaw i Robót, będący podstawą określenia Wynagrodzenia, stanowiący Załącznik nr 3 do niniejszej Umowy.

„Harmonogram Rzeczowo - Finansowy” – szczegółowy plan terminowy, rzeczowy i finansowy realizacji Inwestycji, uwzględniający finansowanie w podziale na roboty

budowlane, dostawy oraz szkolenia w odniesieniu do zaawansowania wykonywanych czynności oraz usługi.

„Inni Wykonawcy” – podmioty, przy pomocy których Zamawiający będzie uprawniony do wykonywania na Placu Budowy prac oraz dostaw nieobjętych Umową z Wykonawcą.

„Inspektor Nadzoru ds. BHP” – osoba wyznaczona przez Wykonawcę w celu wykonywania czynności opisanych w § 10 niniejszej Umowy.

„Inżynier Kontraktu”/„Inżynier” – osoba pełniąca obowiązki inspektora nadzoru Zamawiającego w zakresie przewidzianym przepisami Prawa budowlanego, działająca w związku z prowadzeniem Inwestycji w imieniu Zamawiającego.

„Inwestycja/Przedsięwzięcie/Projekt” – Przedsięwzięcie obejmujące: realizację Inwestycji prowadzonej dla zamówienia publicznego pn.: **„Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi – Projekt 1 – Przebudowa i remont konserwatorski zespołu budynków wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Pogonowskiego 34 (etap I) w Łodzi”** realizowane w ramach Projektu pn.: Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi - Projekt 1” WND-RPLD.06.03.03-10-0002/17 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 z dnia 29 sierpnia 2017 roku oraz realizację przedmiotu Umowy zgodnie z Projektem budowlanym, pozwoleniami administracyjnymi z uwzględnieniem ustaleń zawartych w dokumentacji oraz dostawę wyposażenia, rzeczy, urządzeń i sprzętu, obejmującą ich montaż, instalację i pełne uruchomienie a także usługę pielęgnacji nasadzonego przez Wykonawcę materiału roślinnego.

„Kierownik Budowy” – przedstawiciel Wykonawcy na Placu Budowy, którego podstawowe obowiązki określają Przepisy Prawa Budowlanego.

„Materiały” – materiały niezbędne do należytego wykonania Inwestycji, spełniające warunki określone w niniejszej Umowie.

„Odbiór Końcowy Inwestycji” – czynność, mocą której Strony potwierdzają wykonanie całości Inwestycji oraz uzyskanie wszelkich niezbędnych ostatecznych pozwoleń i zezwoleń, w szczególności pozwoleń na użytkowanie oraz usunięcie wad i usterek stwierdzonych podczas Odbioru Końcowego Robót, z tym zastrzeżeniem że powyższe nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za wszystkie wady i usterki jakie ujawnią się w późniejszym okresie, zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy.

„Odbiór Końcowy Robót” – czynność, mocą której Strony potwierdzają wykonanie całości Robót związanych z realizacją Inwestycji oraz uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń i zezwoleń, w szczególności pozwoleń na użytkowanie, z tym zastrzeżeniem że powyższe nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za wszystkie wady i usterki jakie ujawnią się w późniejszym okresie, zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy.

„Odbiór Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji” – czynność, mocą której potwierdza się usunięcie wszelkich usterek i wad objętych Rękojmią/Gwarancją oraz upływ Okresu Rękojmi/Gwarancji.

„Oprogramowanie” - programy komputerowe na dowolnym nośniku wraz z dokumentacją związaną z tymi programami, potrzebne dla obsługi sprzętu, urządzeń i systemów, będące zarówno oprogramowaniem dedykowanym jak i standardowym. Interfejsy użytkownika Oprogramowania muszą być w języku polskim.

„Plac Budowy” – teren, na którym prowadzone są Roboty związane z realizacją Inwestycji, wraz z terenem zajmowanym na potrzeby zaplecza budowy.

„Podwykonawcy” – podmioty, z pomocą których Wykonawca uprawniony jest do realizacji Inwestycji i za których działania lub zaniechania ponosi odpowiedzialność jak za własne działania lub zaniechania.

„Polskie Normy” – polskie normy wydane zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1483 ze zm.) wraz z poprawkami.

„Pozwolenie na Budowę” – ostateczna/e decyzja/e administracyjna/e wydana na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2351) zezwalająca/e na rozpoczęcie i realizację Robót związanych z realizacją Inwestycji.

„Projekt Budowlany” – dokumentacja projektowa przedstawiająca przewidywane rozwiązania projektowe planowanej inwestycji, stanowiąca podstawę uzyskania opinii, uzgodnień, zgód i pozwoleń, w tym Pozwolenia na Budowę, sporządzona zgodnie z właściwymi przepisami prawa.

„Projekt Wykonawczy” – opracowana przez uprawnionych projektantów oraz wszelka inna dokumentacja zawierająca szczegółowe rysunki, szkice i dane niezbędne i wystarczające do wykonania robót budowlanych i zainstalowania urządzeń, sporządzona zgodnie z właściwymi przepisami prawa.

„Protokół Odmowy Odbioru Końcowego Robót” – podpisany przez Strony dokument, wskazujący, iż przedmiot Umowy nie spełnia kryteriów gotowości do Odbioru Końcowego Robót, obejmujący listę Wad mających charakter istotny (tj. wad tego rodzaju, że uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu zamówienia zgodnie z przeznaczeniem choćby w części) stwierdzonych przez Zamawiającego podczas Odbioru Końcowego Robót, których występowanie uniemożliwia podpisanie Protokołu Odbioru Końcowego.

„Protokół Usterek i Wad” – podpisany przez Strony dokument, zawierający listę wad i usterek nieistotnych stwierdzonych przez Zamawiającego podczas Odbioru Końcowego Robót, których występowanie umożliwia podpisanie Protokołu Odbioru Końcowego Robót. Protokół Usterek i Wad jest załącznikiem do Protokołu Odbioru Końcowego Robót”.

„Protokół Usunięcia Usterek i Wad” - podpisany przez Strony dokument, potwierdzający usunięcie wszelkich wad i usterek stwierdzonych podczas Odbioru Końcowego Robót w Protokole Usterek i Wad. Protokół Usunięcia Usterek i Wad jest załącznikiem do Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji.

„Protokół Odbioru Końcowego Robót” – podpisany przez Strony dokument, potwierdzający dokonanie Odbioru Końcowego Robót.

„Protokół Odbioru Końcowego Inwestycji” – podpisany przez Strony dokument potwierdzający dokonanie Odbioru Końcowego Inwestycji.

„Protokół Odbioru Po Upływie Okresu Rękojmi/Gwarancji” – podpisany przez Strony dokument, potwierdzający usunięcie wszelkich usterek i Wad objętych Rękojnią/ Gwarancją, które ujawniły się w okresie Rękojmi/Gwarancji.

„Protokół Przeglądu Po Upływie Rękojmi/Gwarancji” – podpisany przez Strony dokument stwierdzający stan techniczny Inwestycji po upływie okresu Rękojmi/ Gwarancji.

„Protokół częściowy” – podpisany przez Wykonawcę i zaakceptowany przez Zamawiającego i Inżyniera Kontraktu dokument potwierdzający zakres i wartość wykonanej dokumentacji, robót, dostaw lub usług oraz ich zgodność z Harmonogramem Rzeczowo-Finansowym.

„Przepisy Prawa Budowlanego” – ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 2351) oraz przepisy wykonawcze znajdujące zastosowanie w zakresie realizowanej Inwestycji.

„Rada Techniczna” – zespół powołany do zarządzania Inwestycją, którą tworzą członkowie Zamawiającego i Wykonawcy oraz Inżynier Kontraktu z prawem głosu, eksperci bez prawa głosu oraz zainteresowane podmioty.

„Roboty Budowlane”, „Roboty” – wszelkie roboty budowlane, roboty instalacyjne oraz inne przeprowadzane na podstawie niniejszej Umowy prace wykonane przez Wykonawcę w celu realizacji Inwestycji zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy wraz z Dostawą, Usługami .

„Termin Zakończenia Realizacji Inwestycji” – data podpisania przez strony Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji.

„Umowa” – niniejsza umowa na realizację Inwestycji.

„Urządzenia”, „Sprzęt”, – to wszelkie wyposażenie, urządzenia, sprzęt, elementy małej architektury, meble miejskie, systemy, maszyny, dobra, materiały i rzeczy niezbędne lub wymagane do właściwego wykonania Robót/Dostaw/Usług oraz ich zabezpieczenia i utrzymania w stanie niepogorszonym niezbędne do prawidłowej realizacji Inwestycji.

„Usługa” – wszystkie pozostałe czynności i działania, inne niż „Roboty” i „Dostawy”, jakie Wykonawca powinien wykonać w celu realizacji Inwestycji zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy. W szczególności w tym zakresie na Wykonawcy spoczywa montaż wyposażenia i rzeczy nieobjęty Dostawą lub Robotami oraz przeprowadzenie niezbędnych szkoleń zgodnie z opisem wskazanym w SWZ a także pielęgnacja materiału roślinnego, który Wykonawca ma obowiązek nasadzić.

„Wada” – wadą jest każda niekorzystna i niezamierzona właściwość przedmiotu zamówienia, utrudniająca zgodne z przeznaczeniem korzystanie z niego bądź jego konserwację lub obniżająca jego estetykę albo komfort użytkowników. Wadą jest nie tylko właściwość, lecz także stwierdzony brak właściwości przedmiotu zamówienia. W odniesieniu do instalacji i urządzeń wadą jest także niemożność uzyskania wymaganych parametrów (ilości bądź jakości) produktu, zawodność działania, nadmierna energo-materiało- czy pracochłonność, nadmierna ilość lub szkodliwość odpadów, szkodliwy wpływ na środowisko. Brak lub wadliwość dokumentacji, którą na mocy umowy wykonawca winien przekazać zamawiającemu, a w tej liczbie rysunków powykonawczych, instrukcji konserwacji i obsługi, a także nieprzekazanie oprogramowania bądź kodów sterujących potrzebnych do samodzielnego użytkowania zainstalowanych urządzeń bez odpłatnego udziału dostawcy stanowi samoistną wadę niezależnie od tego, czy przedmiot, do którego odnosi się ten brak, jest materialnie wykonany poprawnie czy nie.

„Warunki Techniczne i Budowlane” – warunki określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 1065) oraz inne standardy techniczne stosowane przy wykonywaniu i odbiorach robót budowlanych i instalacyjnych, z tym zastrzeżeniem, że ryzyko zmiany przepisów w trakcie realizacji Inwestycji obciąża Wykonawcę.

„Wynagrodzenie” – wynagrodzenie należne Wykonawcy za realizację przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami.

„Wyrób Budowlany” – Każdy wyrób lub zestaw wyprodukowany i wprowadzony do obrotu w celu trwałego wbudowania w obiektach budowlanych lub ich częściach, którego właściwości wpływają na właściwości użytkowe obiektów budowlanych w stosunku do podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych.

§ 2.

Przedmiot Umowy

1. Przedmiotem niniejszej Umowy jest realizacja przez Wykonawcę całości Inwestycji wraz z Dostawą, Sprzętem i Usługami za kwotę Wynagrodzenia określoną w § 30 ust. 1 zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia.
2. W szczególności do obowiązków Wykonawcy należało będzie: wykonanie prac budowlanych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania obiektów zgodnie

z obowiązującymi przepisami prawa, z Łódzkim Standardem Dostępności, według projektu pn. „Przebudowa i remont konserwatorski budynków dawnej tkalni i skręcalni wełny J. Lipskiego, ze zmianą sposobu użytkowania na budynek usługowy Łódzkiego Centrum Usług Społecznych z urządzeniami budowlanymi na nieruchomości przy ul. Pogonowskiego 34 w Łodzi”, w ramach zamierzenia inwestycyjnego: „ROCL Projekt 1 Przebudowa i remont konserwatorski zespołu budynków wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Pogonowskiego 34 (Etap I) w systemie „zaprojektuj i wybuduj”, według opracowania „Inwentaryzacja wykonanych robót – akceptacja Inżyniera Kontraktu” oraz „Projektu budowlanego przebudowy części sieci ciepłowniczej wewnątrz budynku w Łodzi ul. Pogonowskiego 34”. Szczegółowy zakres rzeczowy robót przewidzianych do wykonania w ramach obowiązków Wykonawcy przedstawiony został w wyżej wskazanych opracowaniach (Opis Przedmiotu Zamówienia - Dokumentacja Projektowa – Załącznik nr 2 do Umowy).

6. Szczegółowy zakres przedmiotu Umowy oraz warunki realizacji Inwestycji określają oprócz niniejszej Umowy wszelkie załączniki stanowiące jej integralną część, w tym w szczególności:
  - a) SWZ wraz z pytaniami i odpowiedziami na pytania Wykonawcy i z wprowadzonymi zmianami (**Załącznik nr 1**),
  - b) Dokumentacja Projektowa (**Załącznik nr 2**),
  - c) Oferta Wykonawcy wraz z załącznikami (**Załącznik nr 3**),
  - d) Warunki Pielęgnacji Materiału Roślinnego (**Załącznik nr 7**)
7. W przypadku jakichkolwiek sprzeczności w zapisach zawartych w Umowie oraz dokumentach wymienionych w ust. 6, zaistniałe rozbieżności należy tłumaczyć zgodnie z celem niniejszej Umowy w sposób zapewniający prawidłową realizację Inwestycji. W szczególności w przypadku zaistnienia jakichkolwiek wątpliwości lub sprzeczności w treści Umowy oraz dokumentów należy mieć na względzie, iż zamiarem Zamawiającego i celem niniejszej Umowy jest zapewnienie najlepszej jakości i funkcjonalności obiektów stanowiących przedmiot Umowy oraz zgodności przedmiotu Umowy z obowiązującymi normami i przepisami.
8. Obowiązkiem Wykonawcy będzie także realizowanie profesjonalnej pielęgnacji materiału roślinnego przez okres 36 miesięcy od daty odbioru robót, w zakresie szczegółowo opisanym w załączniku nr 7 do Umowy – **Warunki Pielęgnacji Materiału Roślinnego**.
9. W związku z dofinansowaniem Inwestycji ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, działania nr VI.3, poddziałania nr VI.3.3- Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego — miasto Łódź, Wykonawca zobowiązany jest oznaczać dokumenty dotyczące realizacji Umowy zgodnie z odpowiednimi wytycznymi programowymi obowiązującymi w ramach Perspektywy finansowej 2014-2020.
10. W ramach realizacji przedmiotu Umowy Wykonawca zobowiązany jest zapewnić dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami z uwzględnieniem minimalnych wymagań, w tym zakresie określonych przez Zamawiającego w OPZ w tym Dokumentacji Projektowej. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z uwzględnieniem minimalnych wymagań, w tym zakresie określonych przez Zamawiającego w OPZ w tym Dokumentacji Projektowej stanowi istotny warunek uznania przez Zamawiającego przedmiotu umowy za należyście wykonany oraz warunkuje Odbiór Robót przez Zamawiającego. W celu uniknięcia wątpliwości Strony potwierdzają, że brak

osiągnięcia przez Wykonawcę rezultatu w postaci zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z uwzględnieniem minimalnych wymagań, w tym zakresie określonych przez Zamawiającego w OPZ w tym Dokumentacji Projektowej traktowany będzie jako wada istotna przedmiotu umowy.

§ 3.

Terminy Harmonogram Rzeczo - Finansowy i Rady Techniczne

1. Termin Zakończenia Realizacji Inwestycji Strony ustalają na dzień 31.05.2023 roku.
2. W okresie trwania gwarancji udzielonej przez Wykonawcę dla założonej zieleni i dokonanych nasadzeń materiału roślinnego, który liczony będzie od dnia następnego po dniu, w którym podpisany został **Protokół Odbioru Końcowego**, Wykonawca realizował będzie na rzecz Zamawiającego usługę pielęgnacji przedmiotowej zieleni i materiału roślinnego zgodnie z zakresem obowiązków wynikających z **Załącznika nr 7 Warunki Pielęgnacji Materiału Roślinnego**. Termin dla realizacji przedmiotowego obowiązku w oczywisty sposób nie jest objęty Terminem Zakończenia Realizacji Inwestycji.
3. Wykonawca potwierdza, zgodnie ze złożoną Ofertą oraz z dołączeniem staranności doświadczonego profesjonalisty, że zarówno wskazany termin jest obiektywny i prawidłowo określony i jest wystarczający dla wykonania i zakończenia wszystkich Robót, Usług i Dostaw stanowiących przedmiot Umowy.
4. Niezależnie od Terminu Zakończenia Realizacji Inwestycji Strony uzgadniają, że szczegółowe terminy realizacji konkretnych czynności nastąpi zgodnie z Harmonogramem Rzeczo - Finansowym.
5. Wykonawca zobowiązany jest w terminie **14 dni** od daty zawarcia Umowy **przedłożyć Zamawiającemu do akceptacji Harmonogram Rzeczo - Finansowy** dla zakresu objętego przedmiotem niniejszej Umowy. Harmonogram Rzeczo - Finansowy musi określać szczegółowe terminy realizacji i uzgodnień poszczególnych czynności w ujęciu miesięcznym dla robót budowlanych, dostaw i usług oraz określać wartość Wynagrodzenia dla każdej pozycji harmonogramu, Harmonogram Rzeczo-Finansowy musi być zgodny z wymaganiami, jakie w tym zakresie przewiduje SWZ oraz oferta Wykonawcy. Harmonogram Rzeczo-Finansowy musi również zawierać podział na Roboty Budowlane, Dostawy, montaż i szkolenia oraz określać wartość wynagrodzenia Wykonawcy dla robót budowlanych, dostaw montażu oraz szkoleń. Zamawiający przekaze wzór Harmonogramu Rzeczo - Finansowego uwzględniający również podział ze względu na kwalifikowalność wydatków oraz poszczególne komponenty pomocy publicznej.
6. Harmonogram Rzeczo - Finansowy wymaga zatwierdzenia przez Zamawiającego. Zamawiający ma prawo zgłosić w terminie **5 dni** roboczych od dnia przekazania przez Wykonawcę harmonogramu uzasadnione zastrzeżenia i uwagi, co do przedstawionego projektu harmonogramu oraz wnioskować o wprowadzenie wymaganych przez niego zmian.
7. Wykonawca zobowiązany jest uwzględniać zastrzeżenia i uwagi, o których mowa w ust. 5, i przedłożyć Zamawiającemu poprawiony Harmonogram Rzeczo - Finansowy w terminie do **5 dni** roboczych od dnia zgłoszenia zastrzeżeń i uwag przez Zamawiającego w celu jego zatwierdzenia przez Zamawiającego. Ostatecznie zaakceptowany przez Zamawiającego Harmonogram Rzeczo - Finansowy stanowi

podstawę do finansowego i terminowego rozliczania realizacji przedmiotu zamówienia oraz stanowić będzie **Załącznik nr 4** do Umowy.

8. Zamawiający w każdym czasie ma prawo wnioskować o aktualizację przedstawionych w Harmonogramie Rzeczowo – Finansowym terminów realizacji poszczególnych Robót, jeśli przemawia za tym jego ważny interes lub interes publiczny i nie sprzeciwiają się temu względy techniczne oraz zasady sztuki budowlanej oraz interes Wykonawcy (co powinno być uzasadnione). Skorygowany Harmonogram Rzeczowo - Finansowy wymaga akceptacji Zamawiającego, który uprawniony jest do zgłaszania i wprowadzania w nim zmian w trybie określonym w ust. 5 i 6. Aktualizacja Harmonogramu Rzeczowo-Finansowego nie stanowi zmiany Umowy i nie wymaga sporządzenia aneksu do Umowy, ponadto nie może stanowić podstawy do zmiany terminu realizacji Umowy, o którym mowa w ust. 1.
9. W przypadku, gdy złożony Harmonogram Rzeczowo - Finansowy stanie się niespójny z faktycznym postępem pracy lub ze zobowiązaniami Wykonawcy Strony zgodnie ustalają, iż Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia skorygowanego Harmonogramu Rzeczowo - Finansowego. Skorygowany Harmonogram Rzeczowo - Finansowy wymaga akceptacji Zamawiającego, który uprawniony jest do zgłaszania i wprowadzania w nim zmian w trybie określonym w ust. 5 i 6.
10. Zmiana harmonogramu wykonana zgodnie z ust. 8 nie stanowi zmiany Umowy i nie wymaga sporządzania aneksu do Umowy, ponadto nie może stanowić podstawy do zmiany terminu realizacji Umowy, o którym mowa w ust. 1.
11. Wykonawca zobowiązany jest systematycznie informować Zamawiającego o postępie prac i stanie zaawansowania realizacji przedmiotu Umowy w sposób określony w § 31 ust. 2 Umowy.
12. W celu prawidłowego współdziałania Stron przy realizacji przedmiotu Umowy postęp prac budowlanych na etapie wykonania robót budowlanych będzie podlegać ocenie przez Radę Techniczną przy Zamawiającym.
13. Pierwsza Rada Techniczna powinna się odbyć w ciągu **7 dni** od podpisania umowy. Wniosek Wykonawcy do Zamawiającego o zorganizowanie pierwszej Rady Technicznej winien być złożony z 2-dniowym wyprzedzeniem z podaniem propozycji terminu, celu i tematyki oraz porządku obrad. Do w/w wniosku powinien być dołączony materiał poglądowy z rysunkami w formie elektronicznej (*.pdf i *.dwf) oraz co najmniej jeden komplet dokumentacji papierowej, który umożliwi członkom Rady Technicznej i gościom wcześniejsze zapoznanie się z przedstawianą tematyką i celem rady.
14. Na pierwszej Radzie Technicznej powinni obowiązkowo być obecni Dyrektor Projektu.
15. W trakcie realizacji Robót Rady Techniczne będą się odbywać co najmniej raz na dwa tygodnie. Materiały wraz z agendą muszą zostać przekazane w formie elektronicznej do Zamawiającego na **2 dni** robocze przed Radą Techniczną.
16. Udział w posiedzeniach Rady Technicznej jest bezpłatny i Zamawiający nie zwraca kosztów dojazdu w tym zakresie. Obsługę i stronę techniczno-wizualną Rady Technicznej zapewnia Wykonawca.
17. Posiedzeniu Rady Technicznej przewodniczy przedstawiciel Zamawiającego, który jest odpowiedzialny za przebieg posiedzenia i podjęcie konstruktywnych ustaleń. Protokół z przebiegu posiedzenia sporządza Wykonawca i przedkłada go do zaakceptowania

przewodniczącemu Rady. Posiedzenie Rady kończy zaakceptowanie protokołu przez przewodniczącego Rady.

18. Ustalenia Rady Technicznej dla Wykonawcy i Zamawiającego są wiążące.

II. ROBOTY BUDOWLANE

§ 4.

Roboty budowlane – zasady ogólne

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać wszelkie Roboty zgodnie z Dokumentacją Projektową (w tym Projektem Budowlanym, Projektem Wykonawczym) Specyfikacjami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, warunkami określonymi w Pozwoleniu na Budowę oraz innych niezbędnych decyzjach administracyjnych, dokumentach, przestrzegając zasad właściwej sztuki i praktyki budowlanej oraz zaleceń Zamawiającego a także zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Przed rozpoczęciem Robót Wykonawca opracuje:
  - a. Plan zagospodarowania i organizacji Placu Budowy, który składać się będzie z części opisowej i graficznej,
  - b. Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ)
  - c. Harmonogram Rzeczowo – Finansowy, o którym mowa w § 3,
  - d. Program zapewnienia jakości
  - e. Opinię o stanie technicznym obiektów / budynków sąsiednich zgodnie z § 9 ust. 7.
3. Szczegółowy Harmonogram Rzeczowo - Finansowy musi określać wysokość Wynagrodzenia Wykonawcy dla poszczególnych zakresów robót budowlanych w układzie miesięcznym.

§ 5.

Uwagi ogólne do organizacji prac Wykonawcy

1. Przed przystąpieniem do wykonywania Robót Wykonawca zobowiązany jest przedstawić Inżynierowi Kontraktu i Zamawiającemu instrukcję bezpiecznego wykonania – Program zapewnienia jakości określającego dla każdej z Robót:
  - 1) rodzaj i technologię Robót,
  - 2) wykaz osób odpowiedzialnych za jakość i terminowość wykonania poszczególnych elementów Robót,
  - 3) system metod dokonywania pomiarów, sprawdzeń, badań kontrolnych (sposób i procedurę) i sterowania jakością wykonywanych Robót,
  - 4) uprawnionych pracowników i laboratorium, któremu Wykonawca zamierza zlecić prowadzenie badań i inwentaryzacji geodezyjnej,
  - 5) wyposażenie w sprzęt i urządzenia do pomiarów i kontroli,
  - 6) wzór karty kontrolnej określającej sposób oraz formę gromadzenia wyników badań laboratoryjnych i inwentaryzacji, zapis pomiarów, a także wyciąganych wniosków i zastosowanych korekt w procesie technologicznym, sposób i formę przekazywania tych informacji Inżynierowi Kontraktu,

- 7) zakres i terminy pomiarów, sprawdzeń, badań kontrolnych wymaganych do rozpoczęcia Robót,
- 8) zabezpieczenie wykonanego elementu przed uszkodzeniem po zakończeniu Robót do czasu odbioru przedmiotu Umowy do użytkowania,
- 9) sposób postępowania z materiałami i Robotami nie odpowiadającymi wymaganiom,
- 10) wnioski i ustalenia pokontrolne.

Inżynier Kontraktu ma prawo do wniesienia uwag i zmian do przedstawionych dokumentów, lub wystąpić o dokonanie uzupełnień. Kompletny Program zapewnienia jakości winien być przedstawiony w terminie minimum **7 dni** przed planowanym rozpoczęciem prac.

2. Akceptacja Programu zapewnienia jakości jest warunkiem koniecznym dla przystąpienia do realizacji wymienionych w nim Robót. Pisemne formy dokonania bieżących oraz końcowych kontroli, inwentaryzacji i sprawdzeń parametrów technicznych wykonywanych prac będą stanowić dokumentację ich wykonania i stanowić podstawę do dokonania odbiorów poszczególnych elementów prac przez nadzór inwestorski. Dokumenty te będąc elementem Dokumentacji Powykonawczej winny być ewidencjonowane i przechowywane u Kierownika Budowy oraz w biurze nadzoru inwestorskiego.
3. Wykonawca jest zobowiązany podjąć wszelkie niezbędne działania w celu zabezpieczenia i utrzymania jakichkolwiek istniejących przewodów, rur, kanalizacji, kabli, itp. zarówno nad, jak i pod ziemią w trakcie Robót, tak aby spełnić wymagania przepisów, lokalnych władz i Zamawiającego, a także usunąć wszelkie szkody i pokryć koszty ich usunięcia lub opłaty związane z odnośnymi instalacjami. Wykonawca oświadcza, że przed podpisaniem Umowy w zakresie terenu zinwentaryzowanego w ramach przekazanej Dokumentacji Projektowej zapoznał się z terenem realizacji robót, infrastrukturą terenu budowy i jej specyfikacją oraz dostępną dokumentacją urządzeń podziemnych i ich lokalizacją w zinwentaryzowanym zakresie oraz że otrzymał od Zamawiającego wszelkie niezbędne dane, mogące mieć wpływ na ryzyka i okoliczności realizacji Przedmiotu Umowy. Wszelkie zastrzeżenia Wykonawcy dotyczące terenu budowy w zakresie w jakim mogły być zgłoszone przed datą zawarcia Umowy na podstawie przekazanej Dokumentacji Projektowej zgłoszone po terminie zawarcia Umowy nie mogą być podstawą do dochodzenia jakichkolwiek roszczeń od Zamawiającego oraz do żądania przez Wykonawcę przesunięcia terminu zakończenia robót.

W przypadku ingerencji w istniejącą infrastrukturę, Wykonawca przeniesie niezbędne instalacje, tak, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie istniejących obiektów. Wszelkie prace i działania mogące wpłynąć na stan istniejącego układu drogowego, budynków, instalacji, przewodów, kanalizacji, kabli elektrycznych, telefonicznych, gazociągów, wodociągów, itp. zarówno na Placu Budowy, jak i w sąsiedztwie muszą być prowadzone po wcześniejszym ich uzgodnieniu z lokalnymi władzami, właścicielami sieci i właścicielami sąsiadujących posesji i Inżynierem Kontraktu. Powiadomienie podmiotów, o których mowa w niniejszym ustępie, powinno nastąpić w imieniu Zamawiającego i zawierać wskazanie terminu rozpoczęcia danych Robót.

4. Wszystkie wbudowane materiały, montowane urządzenia i elementy wyposażenia muszą być dopuszczone do stosowania w budownictwie w Rzeczypospolitej Polskiej, i posiadać aktualne aprobaty techniczne, świadectwa jakości, dokumenty odniesienia i certyfikaty zgodności potwierdzające wszystkie wymagane właściwości, parametry

techniczne i użytkowe. Materiały nie odpowiadające wymaganiom i zakwestionowane przez Inżyniera, jeżeli zostały dostarczone na Plac Budowy, zostaną wywiezione z terenu prowadzenia prac na koszt i staraniem Wykonawcy Robót. Kategorycznie, z zastrzeżeniem nieodebrania prac, zabronione jest wbudowywanie takich materiałów. W przypadku stwierdzenia zajścia takiego przypadku, Wykonawca na swój koszt i własnym staraniem doprowadzi do wymiany materiałów na zgodne z wymaganiami.

5. Wykonawca odpowiada za wbudowane i zamontowane materiały i urządzenia/sprzęt/ oraz wcześniej wykonane elementy przedmiotu Umowy i zabezpiecza je przed uszkodzeniem i zniszczeniem do momentu oddania do użytkowania.
6. Wykonawca przed wbudowaniem materiałów zobowiązany jest do przedstawienia Inżynierowi Kontraktu kompletu obowiązujących dokumentów potwierdzających wymagane dokumentacją parametry techniczne, jakość i dopuszczenie do stosowania w budownictwie materiałów i urządzeń w celu ich akceptacji na podstawie karty materiałowej. W przypadku dostarczenia na Plac Budowy materiałów i urządzeń nie spełniających powyższych warunków Wykonawca jest zobowiązany do natychmiastowego ich oznaczenia jako wadliwe i usunięcia ich z Placu Budowy.
7. Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia wad i usterek w terminach i na warunkach wskazanych w Umowie. W przypadku nieusunięcia wad i usterek w terminie Zamawiający ma prawo zlecić usunięcie wad i usterek podmiotowi trzeciemu. Ponadto Zamawiający ma prawo obciążyć w całości Wykonawcę rzeczywistymi kosztami poniesionymi z tytułu usunięcia wad i usterek. Zamawiający może przy tym zaspokoić się z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy, o którym mowa w § 32.
8. Zatwierdzenie Programu zapewnienia jakości wraz z instrukcją bezpiecznego wykonywania Robót stanowić będzie warunek przystąpienia do Robót. Wykonawca jest zobowiązany uaktualniać i uszczegóławiać oraz dostosować do aktualnej sytuacji na Placu Budowy w/w rozwiązania w miarę potrzeby w trakcie wykonywania Robót.
9. Na wniosek Inżyniera Kontraktu Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia niezbędnych próbek materiałowych i wzorów, również wtedy, gdy materiał jest zgodny z dokumentacją wykonawczą.
10. Wykonawca zobowiązany jest do opracowania algorytmu działania urządzeń oraz scenariusz ochrony p. poż. wraz z uzgodnieniem go z Państwową Strażą Pożarną.
11. Wykonawca zobowiązany jest do opracowania i przekazania Inżynierowi Kontraktu wszystkich innych niezbędnych planów, scenariuszy, projektów, instrukcji eksploatacji, obsługi i konserwacji, zawierających specyfikacje wszystkich materiałów eksploatacyjnych i zasady ich wymiany wraz z warunkami gwarancji udzielonymi przez producentów koniecznych do rozruchu urządzeń i instalacji oraz bezpiecznego sposobu jej eksploatacji w okresie gwarancji oraz po tym czasie. Wykonawca przed dokonaniem uruchomienia urządzeń instalacji i wyposażenia budynków przed Odbiorem Końcowym Robót zobowiązany jest do przeprowadzenia na swój koszt niezbędnych szkoleń obsługi i eksploatacji dla maksymalnie 10 osób wskazanych przez Zamawiającego.
12. Wykonawca zobowiązany jest do przeprowadzania odbiorów wszystkich Robót zanikających i ulegających zakryciu. Odbiór Robót zanikających i ulegających zakryciu będzie zgłaszany i dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu Robót. Odbioru Robót dokonuje Inżynier

Kontraktu przy udziale przedstawicieli gestorów instalacji podziemnych (np. ZWIK, PGE, PSG).

13. Gotowość danej części Robót zanikających lub ulegających zakryciu do odbioru zgłasza Wykonawca wpisem do dziennika budowy i jednoczesnym powiadomieniem Inżyniera Kontraktu. Odbiór będzie przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 48 godzin od daty zgłoszenia wpisem do dziennika budowy i powiadomienia o tym fakcie Inżyniera Kontraktu.
14. Wzór formularza zgłoszeń Robót zanikających lub ulegających zakryciu ustalony będzie w uzgodnieniu z Inżynierem Kontraktu w zależności od rodzaju Robót i technologii prac. Dokument ten winien być ewidencjonowany i archiwizowany przez Wykonawcę i nadzór budowlany Zamawiającego.
15. Jakość i ilość Robót ulegających zakryciu ocenia Inżynier Kontraktu na podstawie protokołów odbioru Robót zanikających i ulegających zakryciu oraz załączonych dokumentów zawierających komplet wyników badań inwentaryzacyjnych i laboratoryjnych w oparciu o przeprowadzone pomiary w konfrontacji z Dokumentacją Projektową, specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru Robót.

§ 5 a. Nadzór autorski

1. Wykonawca zobowiązuje się, w ramach Wynagrodzenia, o którym mowa w ust. **§30 ust. 1 lit. c)** Umowy do zapewnienia pełnienia nadzoru autorskiego przez podmioty posiadające uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie – zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo budowlane przez cały okres realizacji przedmiotu Umowy.
2. W ramach nadzoru autorskiego Wykonawca zobowiązuje się do nadzoru w toku realizacji przedmiotu Umowy nad zgodnością rozwiązań technicznych i użytych materiałów z Dokumentacją Projektową i obowiązującymi przepisami, w tym techniczno-budowlanymi i normami technicznymi, a ponadto do:
  - 1) stwierdzenia w toku realizacji robót budowlanych zgodności ich realizacji (w szczególności rozwiązań technicznych i użytych materiałów) z dokumentacją projektową i obowiązującymi przepisami (w szczególności techniczno-budowlanymi) i normami.
  - 2) uzgadniania z Zamawiającym możliwości wprowadzania rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez kierownika budowy lub inspektora nadzoru inwestorskiego do rozwiązań architektonicznych, konstrukcyjnych, instalacyjnych i materiałowych przewidzianych do realizacji w dokumentacji projektowej.
  - 3) udział w komisjach i naradach technicznych, uczestnictwo w rozruchu technologicznym, odbiorze przedmiotu zamówienia i jego części oraz w czynnościach mających na celu doprowadzenie do osiągnięcia projektowych zdolności wykonawczych i ruchowych.
  - 4) nadzór szczegółowych badań materiałowych i konstrukcyjnych w zakresie zgodnym z dokumentacją projektową, wymaganiami normowymi i innymi obowiązującymi przepisami.
  - 5) udział na żądanie Zamawiającego w naradach roboczych, co najmniej dwa razy w miesiącu.

3. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości w realizacji obowiązków dotyczących pełnienia nadzoru autorskiego wynikających z niniejszego paragrafu, Zamawiający może zgłosić swoje zastrzeżenia na piśmie wraz z argumentacją i naliczyć karę umowną, o której mowa w **§ 33 ust. 1 lit. y² Umowy** lub odstąpić od Umowy w części dotyczącej pełnienia nadzoru autorskiego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy jeżeli stwierdzona nieprawidłowość uniemożliwia realizację przedmiotu Umowy. Wykonanie prawa odstąpienia może nastąpić poprzez złożenie oświadczenia w formie pisemnej w terminie 30 dni od stwierdzenia nieprawidłowości. W zakresie odstąpienia od Umowy § 36 ust. 5-7 Umowy stosuje się odpowiednio.
4. Podstawą do wypłaty Wynagrodzenia, o którym mowa w § 30 ust. 1 lit. c) będzie podpisany Protokół Odbioru Końcowego Inwestycji.

§ 6.

Czynności organizacyjno – przygotowawcze

1. Niezwłocznie po podpisaniu Umowy Wykonawca zapozna się z terenem budowy, jej sąsiedztwem i Dokumentacją Projektową oraz Dokumentacją Zamawiającego, w szczególności uzbrojeniem terenu.
2. Sprawdzenie stanu terenu budowy jest obowiązkiem Wykonawcy przed rozpoczęciem Robót.
3. Wykonawca opracuje plan organizacji Placu Budowy uwzględniający między innymi plan logistyki budowy wraz z obsługą komunikacyjną, wjazdami i wyjazdami z budowy, placami składowymi oraz trasami komunikacji dla pieszych jak również z rozmieszczeniem ustawienia dźwigów wieżowych. Aktualizowanie powyższego planu w ramach potrzeb, jednakże minimum raz w miesiącu stanowi obowiązek Wykonawcy. Plan organizacji Placu Budowy musi być zatwierdzony przez Inżyniera Kontraktu przed przekazaniem Placu Budowy. Inżynier Kontraktu dokona powyższych czynności w terminie do **7 dni** od dnia przekazania planu organizacji Placu Budowy.
4. Inżynier Kontraktu ma prawo do wniesienia uzupełnień, dokonania korekt oraz wiążąco wносить o dokonanie uzupełnień w przedstawionych planie organizacji Placu Budowy, planie ochrony ppoż. w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami prawa.
5. Zamawiający zwolniony jest z odpowiedzialności za mienie Wykonawcy i jego Podwykonawców.
6. Ze względu na bezpieczeństwo pieszych na terenie budowy Zamawiający wymaga od Wykonawcy trwałego i skutecznego wygrodzenia ciągów komunikacyjnych od ciągów pieszych. Zakres takiego zabezpieczenia należy przewidzieć w planie organizacji Placu Budowy i dokonywać jego aktualizacji zgodnie z postępem Robót.
7. Wszystkie wygrodzenia stref niebezpiecznych muszą być realizowane z systemowych paneli ogrodzeniowych lub innego zaakceptowanego przez Inżyniera Kontraktu systemu. Stosowanie taśm BHP dopuszczalne jest jedynie w interwencyjnych przypadkach.
8. Wykonawca wykona projekt instalacji tymczasowych Placu Budowy – w szczególności dotyczy to rozproszania po terenie budowy instalacji elektrycznej, oświetlenia terenu budowy, instalacji wody dla celów budowlanych oraz instalacji lub systemów odprowadzenia wód deszczowych z terenu budowy.

9. Wykonawca wykona oznakowania terenu budowy wg uzgodnionego planu oraz wyposaży Plac Budowy w punkty pierwszej pomocy, toalety oraz pomieszczenia ochrony i zaplecza socjalne w ilościach wymaganych obowiązującymi przepisami i normami.
10. Wykonawca opracuje plan zabezpieczenia przeciwpożarowego terenu budowy i budynków, uzyska jego zatwierdzenie zgodnie z obowiązującymi przepisami i przez Inżyniera Kontraktu. Wykonawca zabezpieczy Plac Budowy zgodnie z zatwierdzonym planem. Plan będzie aktualizowany w ramach planu organizacji Placu Budowy. Wykonawca wyposaży Plac Budowy w ramach organizacji Placu Budowy w wymagany powyższym planem sprzęt p.poż., i będzie sprawował nad nim bieżący nadzór.
11. Wykonawca opracuje i dostarczy do Inżyniera Kontraktu Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (Plan BIOZ) zgodny z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r., Nr 120, poz. 1126). Integralną częścią tego planu powinno być szczegółowe oszacowanie ryzyka wykonywanych Robót wraz ze wskazaniem metod skutecznego minimalizowania ryzyk budowlanych. Inżynier Kontraktu ma prawo wносить w sposób wiążący o uzupełnienie planu BIOZ do Kierownika Budowy.
12. W zakresie Wykonawcy pozostaje uzyskanie wszelkich niezbędnych zezwoleń, dopuszczeń, uzgodnień, licencji itp. oraz ponoszenie wszelkich wymaganych opłat potrzebnych do prowadzenia prac zabezpieczających, transportowych, wytwarzania, transportu, składowania odpadów na składowiskach oraz ich utylizacji.
13. Zamawiający, dla Robót prowadzonych w pasach drogowych ulic, nakłada na Wykonawcę obowiązek przygotowania wniosków o zajęcie terenu, uzyskania warunków zajęcia terenu, wykonania projektów organizacji ruchu i zabezpieczenia oraz oznakowania tymczasowego zgodnie z wymaganiami projektu organizacji ruchu i przepisami BHP na budowie oraz poniesienia kosztów i wszelkich opłat z tego tytułu. Elementem organizacji ruchu jest zmiana organizacji ruchu transportu zbiorowego, którą dodatkowo (o ile będzie wymagane) należy uzgodnić z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym MPK–Łódź Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi. W ramach wykonania i utrzymania organizacji uwzględnić należy wykonanie i utrzymanie przez okres trwania robót ewentualnych: czasowych miejsc przystankowych, sygnalizacji tymczasowej (jeśli zaistnieje konieczność jej zastosowania) oraz innych elementów niezbędnych do prawidłowego jej funkcjonowania. Elementem organizacji ruchu będzie również oznakowanie informacyjne w postaci tablic informujących o utrudnieniach w ruchu na dojazdach do terenu, na którym prowadzonym są Roboty. Ilość (min. 8) i lokalizację tablic określi projekt organizacji ruchu. Tablice umieścić należy minimum 7 dni przed wprowadzeniem czasowej organizacji ruchu i zgłosić fakt ich zamontowania do Zamawiającego. Koszty związane z zapewnieniem prawidłowej organizacji ruchu w czasie trwania Robót ujęte są w Wynagrodzeniu Wykonawcy, o którym mowa w § 30 ust. 1.
14. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za stan i kompletność zabezpieczeń technicznych i oznakowania Placu Budowy. Wykonawca na bieżąco, przez czas realizacji Umowy dokonuje ich kontroli oraz wymiany i uzupełnień, jeżeli stwierdzi ich zły stan lub niekompletność. Czynności te Wykonawca wykonuje własnym staraniem i na swój koszt.
15. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania oznakowania tymczasowego zgodnie z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu oraz utrzymania go przez cały

okres realizacji zamówienia, a także do jego demontażu po zakończeniu robót jak również do zorganizowania i zabezpieczenia terenu robót oraz zapewnienia stałych warunków widoczności w dzień i w nocy tych elementów oznakowania, które są niezbędne ze względu bezpieczeństwa.

16. Wykonawca jest odpowiedzialny za zapewnienie dojazdów i dojść do posesji na czas prowadzenia robót.
17. Wykonawca zobowiązany jest do utrzymania w czystości dróg publicznych i prywatnych, chodników, krawężników itp. Dojazd do Placu Budowy winien być pozbawiony resztek materiałów, błota i gruzu. Wykonawca będzie zobowiązany naprawiać na swój koszt wszelkie wyrządzone szkody, jak również ponosić wszelkie związane z tym koszty, opłaty, jak i ewentualne kary nałożone przez Policję, Straż Miejską i inne służby publiczne, jeżeli powstały one z winy Wykonawcy.
18. Prace budowlane należy wykonywać etapowo w sposób umożliwiający dostęp do pasa drogowego oraz terenu realizacji prac podmiotom realizującym przyłącza infrastruktury podziemnej np. wod.-kan. lub remonty, przebudowy budynków zlokalizowanych w sąsiedztwie pasa drogowego realizowanych przez Wykonawcę lub inne podmioty na podstawie odrębnych uzgodnień lub umów dotyczących realizacji poszczególnych części przedmiotu zamówienia.
19. Wykonawca jest odpowiedzialny za powiadomienie poszczególnych gestorów sieci infrastruktury technicznej o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych (zgodnie z wymogami podanymi w uzgodnieniach dokumentacji) w imieniu Zamawiającego.
20. Wykonawca jest odpowiedzialny za przestrzeganie obowiązujących przepisów oraz za zapewnienie ochrony własności publicznej i prywatnej. Wykonawca w przypadku uszkodzenia, w trakcie realizacji Robót, instalacji, urządzeń podziemnych lub infrastruktury naziemnej obcej, zobowiązany jest do natychmiastowego powiadamiania o tym fakcie Zamawiającego, Inżyniera Kontraktu i właściciela instalacji, urządzeń lub infrastruktury naziemnej oraz wykonać niezbędne naprawy ich uszkodzeń wg wytycznych właściciela, na swój koszt i własnym staraniem.
21. W trakcie prowadzenia prac Wykonawca zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących przepisów BHP w budownictwie. W szczególności Wykonawca powinien prowadzić prace według sprawdzonych technologii i zgodnie z obowiązującymi przepisami bezpiecznej organizacji pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych. Wykonawca zobowiązany jest do stosowania sprawnego i spełniającego warunki bezpieczeństwa pracy sprzętu, zgodnie z jego przeznaczeniem oraz w zakresie niezbędnym dla realizacji prac.
22. Wykonawca zobowiązany jest wykorzystywać środki transportu dopuszczone odrębnymi przepisami do użytkowania w sposób zgodny z ich przeznaczeniem i odpowiednio dobrane do potrzeb transportowych Wykonawcy.
23. Kontrola zaawansowania Robót, wykonania Robót zanikających i ulegających zakryciu oraz ocena ich jakości prowadzona jest na podstawie Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego i protokołów odbioru Robót zanikających i ulegających zakryciu.

§ 7.

Zorganizowanie zaplecza i logistyki terenu budowy

1. Plac Budowy:

- a) W ramach organizacji Placu Budowy Wykonawca zobowiązany jest przestrzegać obowiązujących przepisów ochrony przeciwpożarowej i utrzymywać wyposażenie przeciwpożarowe w stanie gotowości, zgodnie z zaleceniami odpowiednich przepisów bezpieczeństwa przeciwpożarowego.
- b) Wykonawca we własnym zakresie przeprowadzi Instruktaż stanowiskowy dla wszystkich pracowników przed przystąpieniem ich do pracy. Sposób przeprowadzenia "Instruktażu" i udokumentowania jego przeprowadzenia omówiony jest w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r., Nr 180, poz. 1860 ze zm.). Dokumentację potwierdzającą posiadanie przez pracowników:
  - aktualnych badań lekarskich dopuszczających do wykonywania prac,
  - przeszkoleń w zakresie przepisów BHP i ppoż.,
  - szkolenia stanowiskowego i zaznajomienia z treścią planu BIOZ,Wykonawca jest zobowiązany przedstawić Inżynierowi Kontraktu przed przystąpieniem pracowników do wykonywania prac. Dokumentacja ta winna być sporządzona przez osobę uprawnioną przez Wykonawcę do stałego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów BHP w czasie prowadzenia bieżących prac.
- c) Niedopuszczalna jest jakakolwiek zwłoka w przygotowaniu powyższej dokumentacji. Wykonawca zobowiązany jest do ewidencjonowania i przechowywania tej dokumentacji przez cały okres budowy oraz przez okres wymagany właściwymi przepisami po jej zakończeniu.
- d) Wszyscy pracownicy zatrudnieni w trakcie robót budowlanych muszą posiadać aktualne wyniki badań lekarskich dopuszczające ich do pracy na zajmowanym stanowisku.
- e) Wykonawca jest zobowiązany do właściwego składowania materiałów i elementów budowlanych w miejscach wskazanych w organizacji Placu Budowy do czasu ich wbudowania lub na okres przerw w pracy, na terenie Placu Budowy, w miejscu wskazanym w planie organizacji Placu Budowy. Miejsce składowania powinno zapewnić możliwość przechowywania materiałów w taki sposób, aby były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem i wpływem warunków atmosferycznych oraz aby zachowały swoje parametry techniczne i były dostępne do kontroli przez Inżyniera.
- f) Zezwala się na użycie tylko tych materiałów, które są dopuszczone do stosowania w budownictwie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. 2021, poz. 1213 ze zm.).
- g) Wykonawca zobowiązuje się do:
  - zaangażowania i kontroli bieżącej nad zatrudnionym pracownikami wszystkich branż, posiadającymi właściwe i zgodne z obowiązującymi przepisami uprawnienia i przeszkolenia w technologiach robót,
  - nie dopuścić do pracy i robót osób nieuprawnionych lub nieposiadających udokumentowanych przeszkoleń w technologiach prac,
  - użycia do prac sprawnych i bezpiecznych maszyn, urządzeń i sprzętu posiadających aktualne świadectwa i odnośne rejestracje dopuszczające do pracy,

- prowadzenie wymaganej przepisami bieżącej kontroli w/w sprzętu i jej ewidencji, których dokumenty będą do wglądu dla uprawnionych przedstawicieli Inżyniera Kontraktu,
- używania do prac rusztowań posiadających świadectwa dopuszczenia do użytku w budownictwie, zmontowane kompletnie oraz demontowane zgodnie z instrukcjami producenta przez osoby posiadające uprawnienia do montażu tych rusztowań pod kierownictwem osoby uprawnionej do nadzoru nad tego rodzaju pracami. Rusztowania te winny, przed dopuszczeniem do pracy na nich, posiadać:
  1. protokoły montażu zgodnie z technologią montażu dla danego typu,
  2. protokół odbioru rusztowań podpisany przez uprawnione osoby,
  3. protokoły bieżącej kontroli zgodne z obowiązującymi przepisami eksploatacji rusztowań.

Rusztowania wymagające projektów montażu rusztowań winny być używane według powyższych zasad uzupełnionych o dokumentację wymaganą zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wszystkie protokoły dokumentujące montaż, pracę i demontaż rusztowań winny być ewidencjonowane i przechowywane w biurze budowy, a ich kopie przekazywane niezwłocznie do Inżyniera Kontraktu.

- h) Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę jakości robót i stosowanych materiałów. Wykonawca zapewni odpowiedni system kontroli, który realizować mogą tylko osoby posiadające do tego uprawnienia i dysponujące udokumentowaną wiedzą i doświadczeniem zawodowym. Wykonawca zapewni niezbędny sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek i badań materiałów oraz technologii robót.
  - i) Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz Robót z częstotliwością zapewniającą stwierdzenie, że Roboty wykonano zgodnie z wymaganiami zawartymi w Dokumentacji Projektowej i specyfikacjach wykonania i odbioru robót.
  - j) Wszelkie dokumenty dotyczące bieżącej kontroli materiałów, robót i ich etapów (w tym zanikających), pomiarów kontrolnych dokonywanych w czasie procesów wznoszenia konstrukcji i poszczególnych etapów stosowanych technologii, muszą być ewidencjonowane i archiwizowane. Stanowiąc będą one element dokumentacji powykonawczej, a ich kopie będą niezwłocznie przekazywane Inżynierowi w celu sprawdzania prac i procesów budowlanych.
2. W zakresie wyposażenia Placu Budowy Wykonawcę obowiązują następujące wytyczne:
- a) Oddzielenie ciągów pieszych od tras ruchu pojazdów.
  - b) Montaż na koszt Wykonawcy niezbędnych liczników i pokrycie koszty zużytej energii oraz wody, wywozu odpadów, odprowadzenia wód deszczowych, opłat administracyjnych i przyłączeniowych wynikających z działalności Wykonawcy.
  - c) Utwardzenie terenu budowy, dróg transportowych i zaplecza budowy, ogrodzenia oraz utrzymywania ich w stanie należytego porządku we wszystkich okresach prowadzenia prac, zabezpieczenie przed powstawaniem błota i śliskości na ciągach komunikacyjnych i pieszych. Wykonawca jest zobowiązany do utrzymywania chodników i części ulic miejskich przylegających do Placu Budowy w stanie wymaganym przez przepisy obowiązujące na terenie Miasta Łodzi.

- d) Wykonawca zobowiązany jest do organizacji i wyposażenia Placu Budowy w urządzenia umożliwiające bieżącą kontrolę czystości kół samochodowych wyjeżdżających oraz ich mycie w czasie wszystkich pór roku oraz prowadzenie stałego nadzoru nad stanem czystości wszystkich pojazdów wyjeżdżających z terenu budowy.
- e) Wykonawca przejmuje odpowiedzialności za wszelkie ewentualne roszczenia służb miejskich i policji w związku z konsekwencjami wykonywania robót budowlanych.
- f) Wykonanie systemu oznakowań terenu budowy, w tym oznakowania ewakuacyjnego. Aktualizowanie oznakowania. Wykonawca w ramach organizacji Placu Budowy umieści tablice dostarczone przez Zamawiającego. Wykonawca umieści na powierzchni rusztowań elewacji frontowych budynków będących przedmiotem Umowy, wizualizacje Inwestycji w zakresie ww. budynku o powierzchni co najmniej 80% powierzchni rusztowania. Ww. wizualizacje muszą być wykonane na materiałach przeziernych zapewniających bezpieczeństwo użytkowania rusztowania oraz zapewniających czytelność kolorów i kształtów. Wykonawca zobowiązany jest do uzgodnienia z Zamawiającym treści i formy zamieszczonych wizualizacji.
- g) Zamawiający nakłada na Wykonawcę obowiązek wykonania dokumentacji wykonawczej i prac w zakresie zasilania Placu Budowy w niezbędne media zgodnie z warunkami technicznymi zasilania Placu Budowy. Czynności te Wykonawca wykonuje własnym staraniem i na swój koszt (dotyczy oświetlania zewnętrznego i wewnętrznego terenu budowy).
- h) Wyposażenie miejsc pracy w apteczki BHP zgodnie z zatwierdzonym planem oraz zorganizowanie punktów palenia tytoniu.
- i) Wyposażenie terenu budowy i zaplecza budowy w kabiny sanitarne oraz ich utrzymanie – ilość dostosowana do poziomu zatrudnienia.
- j) Dostarczenie niezbędnej ilości kontenerów na śmieci i odpady z uwzględnieniem segregacji odpadów – regularne ich opróżnianie i wywożenie śmieci i odpadów.
- k) W przypadku wystąpienia opadów śniegu odśnieżanie Placu Budowy, dróg komunikacyjnych, placów składowych oraz przejść dla pieszych wraz z dojściem i dojazdem do zaplecza biurowego Inżyniera.
- l) Uzyskanie pozwolenia na zajęcia pasów drogowych, zawarcie umów obligacyjnych dla terenu sąsiadującego dla potrzeb obsługi budowy wraz z pokryciem wszelkich kosztów z tym związanych. Konserwacja i utrzymanie przez cały okres budowy oznakowania tych obszarów.
- m) Zapewnienia dojazdów i dojść do innych posesji na czas prowadzenia Robót.
- n) Wyposażenie pracowników w ubrania robocze z logo firmy, identyfikatory, przepustki, kamizelki odblaskowe, kaski, szelki BHP, buty, maski, okulary BHP oraz ochraniacze na uszy przeciw hałasowe – w zależności od potrzeb. Wymóg ten dotyczy również gości odwiedzających budowę. Wykonawca zorganizuje stały nadzór kontrolujący stałe i właściwe używanie wymienionego wyposażenia oraz przedstawi regulamin kar za naruszenie obowiązku stałego używania wyposażenia ochronnego.
- o) Zapewnienia ewentualnego nadzoru archeologicznego nad pracami ziemnymi i robotami budowlanymi w ramach przysługującego Wykonawcy Wynagrodzenia, o którym mowa w § 30 ust. 1 Umowy. W przypadku istnienia jakichkolwiek historycznych, zabytkowych, cennych elementów obiektów budowlanych Wykonawca ma obowiązek po uzgodnieniu z Zamawiającym odtworzyć je w tym samym miejscu

albo przy braku takiej możliwości jest zobowiązany do zmagazynowania tych elementów w miejscu wskazanym przez Zamawiającego lub do wybudowania w innej lokalizacji w ramach przedmiotu Umowy po uzgodnieniu z Zamawiającym.

3. Zaplecze biurowe dla Zamawiającego i Inżyniera Kontraktu.
Wykonawca w ramach Wynagrodzenia zapewni na okres realizacji Robót na Placu Budowy pomieszczenie dla potrzeb Zamawiającego i innych podmiotów wskazanych przez Zamawiającego, umożliwiające organizowanie Rady Technicznej dla 20 osób, wyposażone w stół konferencyjny i odpowiednią ilość krzeseł, z dostępnością do telefonu, faxu, komputera z łączem internetowym i oprogramowaniem do edycji rysunków w programie wspomagającym projektowanie oraz dokumentów obsługujących pliki i dokumenty kompatybilne MS Office, drukarki, kserokopiarki, sanitariatów, szafę zamykaną do gromadzenia dokumentacji i korespondencji oraz archiwizowania dokumentacji powykonawczej i innych dokumentów oraz miejsce do gromadzenia i składowania próbek, a także zabezpieczenia BHP (kaski, kamizelki) dla 20 osób.
4. W zakresie zaplecza Placu Budowy Wykonawcę obowiązują następujące wytyczne:
  - a) Wykonawca zrealizuje opracowane projekty logistyki, instalacji i oznakowania terenu budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami p.poż., Państwowej Inspekcji Pracy „PIP” i Sanepid oraz wytycznymi Zamawiającego, w terminie wymaganym przez te przepisy,
  - b) Wykonawca jest zobowiązany do wykonania zaplecza dla potrzeb własnych w ilości zgodnej z obowiązującymi przepisami i potrzeb biura Inżyniera,
  - c) Wykonawca zobowiązany jest do codziennego sprzątania całości zaplecza budowy, jego bieżącej konserwacji, a w razie zniszczenia lub zużycia zaplecza lub jego elementów wymiany ich na nowe.
5. W zakresie zapewnienia kompetentnego nadzoru nad wykonywanymi pracami:
  - a) Ustanowienie uprawnionego Kierownika Budowy Wykonawcy, który przejmie swoje obowiązki zgodnie z Przepisami Prawa Budowlanego dla każdego z zakresów objętych pozwoleniami na budowę. Kierownik Budowy Wykonawcy będzie odpowiedzialny za prowadzenie dokumentacji budowy związanej z wykonywanymi przez Wykonawcę Robotami. Na czas nieobecności Kierownika Budowy Wykonawca wyznaczy uprawnionego zastępcę. Kierownik Budowy odpowiada za bezpieczne wykonywanie Robót i zachowanie porządku na terenie Budowy,
  - b) Do dnia przekazania Placu Budowy przedstawiciel Wykonawcy zobowiązany jest do przedłożenia oświadczenia o zapewnieniu Kierownikowi Budowy środków finansowych i materialnych niezbędnych do wykonania przedmiotu Umowy zgodnie z wymogami polskiego prawa,
  - c) Zapewnienia obsługi laboratoryjnej dla wykonywania badań przewidzianych Specyfikacjami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych,
  - d) Zapewnienie obsługi geologicznej i geodezyjnej (założenie punktów osnowy geodezyjnej i punktów wysokościowych wraz z ich konserwacją przez okres budowy).
  - e) Zapewnienia nadzoru archeologicznego i wykonania interwencyjnych badań archeologicznych w przypadku wykrycia obecności obiektów archeologicznych lub stosownej decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, jeżeli zajdzie taka potrzeba,

- f) Ustanowienie uprawnionych Kierowników Robót poszczególnych branż, którzy przejmą swoje obowiązki zgodnie z Przepisami Prawa Budowlanego. Kierownik Robót Wykonawcy będzie odpowiedzialny za prowadzenie dokumentacji budowy związanej z wykonywanymi przez Wykonawcę Robotami. Na czas nieobecności Kierownika Robót Kierownik Budowy Wykonawcy wyznaczy uprawnionego jego zastępcę. Kierownik Robót odpowiada za bezpieczne wykonywanie robót i zachowanie porządku na terenie budowy także wobec Podwykonawców,
- g) Wykonawca wyznaczy imiennie zastępcę Kierownika Budowy odpowiedzialnego jedynie za bezpieczeństwo i porządek na Placu Budowy oraz prowadzenie dokumentacji i jej ewidencji dotyczącej zatrudnienia pracowników na budowie i przekazywanie jej Inżynierowi. Osoba ta będzie odpowiedzialna za organizację bezpiecznej pracy wszystkich podwykonawców i osób przez nich zatrudnionych,
- h) Wykonawca zorganizuje grupę porządkową działającą tylko w zakresie utrzymania porządku i bhp na terenie budowy. Inżynier Kontraktu jest uprawniony do wydawania temu zespołowi bezpośrednio poleceń,
- i) Kierownik Budowy zobowiązany jest do codziennego dokonywania przeglądu Placu Budowy w zakresie zgodności z planem organizacji Placu Budowy i zabezpieczenia stref robót pod względem BHP. Przegląd będzie potwierdzany protokołem dopuszczenia do wykonywania robót zawierającym podaną ilość osób zatrudnionych na budowie z podziałem na zawody, firmy (w tym osoby uprawnione do nadzoru i podejmowania decyzji dotyczących prawidłowej i bezpiecznej realizacji robót), w których są zatrudnieni oraz obiekty i rodzaj prac wykonywanych. Protokół ten będzie przekazywany do nadzoru inwestorskiego raz w tygodniu oraz informacje zawarte w tym protokole będą potwierdzane zapisem w dzienniku budowy.
- j) Zaangażowanie w pełnym wymiarze czasu pracy kompetentnego Inspektora Nadzoru ds. BHP odpowiedzialnego tylko za przestrzeganie obowiązujących na budowie zasad i przepisów BHP.
- k) Wykonawca wskaże Kierownika Ochrony odpowiedzialnego za kontrolowanie dostępu do Placu Budowy oraz nadzór nad eksploatacją urządzeń kontrolujących dostęp do Placu Budowy. Inżynier ma prawo do wydawania bezpośrednich poleceń Kierownikowi Ochrony. Kierownik Ochrony zobowiązany jest do wykonania poleceń Inżyniera Kontraktu i osób działających w jego imieniu.
- l) W przypadku stwierdzenia przez Inżyniera Kontraktu braku bezpośredniego nadzoru nad pracownikami, prowadzonymi robotami lub wykonywania robót niezgodnie z obowiązującymi przepisami Inżynier ma prawo wstrzymania robót. Wykonawca ponosi wszelkie koszty wynikające ze wstrzymania robót spowodowane wadliwą organizacją Placu Budowy, zaniedbaniami pracowników, swoich jak i Podwykonawców, Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie z jego Wynagrodzenia, o którym mowa w § 30 ust. 1 Umowy, lub z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy rzeczywistych kwot poniesionych przez Zamawiającego na usunięcie zaniedbań spowodowanych przez Wykonawcę.
- m) Wykonawca zobowiązuje się w trybie natychmiastowym usuwać organizacyjne zaniedbania dotyczące bezpiecznego prowadzenia prac, a w terminie wyznaczonym przez Inżyniera usuwać wady w organizacji pracy na Placu Budowy.

- n) W przypadku nieusunięcia przez Wykonawcę organizacyjnych zaniedbań dotyczących bezpiecznego prowadzenia prac lub powstałych zagrożeń życia, zdrowia lub mienia osób przebywających na Placu Budowy lub w jego otoczeniu z winy Wykonawcy lub jego Podwykonawców w terminie natychmiastowym, Inżynier Kontraktu zleci usunięcie powstałych zagrożeń innym wykonawcom i obciąży kosztami tych prac zabezpieczających Wykonawcę. Wartość tych prac i ich składniki cenotwórcze ze względu na konieczność wykonywania ich w trybie awaryjnym nie podlegają negocjacji, a Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie ich z jego należności za wykonane prace, lub z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy. W przypadku, gdy wartość tych prac zabezpieczających przekracza wartość należną Wykonawcy za wykonane prace, Wykonawca zapłaci wystawioną na tę kwotę fakturę w ciągu 7 dni od daty jej otrzymania.
- o) W przypadku powtarzających się zagrożeń i uchybień lub ich powstania z winy Wykonawcy, Inżynier Kontraktu może nie dopuścić do pracy osób winnych powstania zagrożeń i uchybień lub wnioskować o zmianę osób nadzorujących oraz wносить o dokonanie zmian organizacji pracy Wykonawcy w terminie wyznaczonym przez Inżyniera.
6. Wykonawca obowiązany jest do:
- a) Wykonania wszelkich koniecznych testów, sprawdzeń i prób wymaganych przez jednostki administracyjne dokonujące odbioru.
  - b) Przygotowania w imieniu Zamawiającego wszelkich wystąpień i zawiadomień niezbędnych do dokonania odbiorów i dopuszczeniu obiektów do użytkowania.
  - c) Przeprowadzenia szkoleń dla pracowników wskazanych przez Zamawiającego w zakresie obsługi zamontowanych urządzeń, systemów i instalacji.
  - d) Przygotowania kompletnych dokumentów odbiorowych niezbędnych do dopuszczenia obiektów do użytkowania.
  - e) Przeprowadzenia rozruchu wszystkich instalacji i urządzeń.
  - f) Na wniosek Zamawiającego do udziału i przeprowadzenia próbnych prezentacji z udziałem zamontowanego wyposażenia w obiektach.
  - g) wykonania dokumentacji powykonawczej:
    - w wersji papierowej – 5 kpl.
    - w wersji cyfrowej z nagraniem opracowań:
      - płyty CD z nagraniem opracowaniem w formie cyfrowej (łącznie z mapą ewidencji gruntów, wszelkimi uzgodnieniami, opiniami i decyzjami),
      - w wersji edytowalnej: płyta CD z nagraniem kompletną Dokumentacją Powykonawczą – 3 kpl.
      - w wersji nieedytowalnej: płyta CD/DVD z nagraniem kompletną Dokumentacją Powykonawczą - 3kpl.

Kompletna dokumentacja powykonawcza powinna być umieszczona w katalogu o nazwie odzwierciedlającej temat opracowania. W tym samym katalogu musi być umieszczony plik w formacie tekstowym o nazwie „SPIS.TXT” zawierający listę podkatalogów i plików wraz z pełnymi tytułami opracowań w nich zawartych; każdy tom opracowania powinien być zapisany do pojedynczego podkatalogu w plikach o formacie podkatalogu – nazwa pliku powinna odzwierciedlać temat opracowania; dokumenty tekstowe winny być w wersji edytowalnej (doc)

oraz formacie nieedytowalnym (pdf), rysunki winny być w wersji edytowalnej (dwg) oraz nieedytowalnej (pdf), dokumenty obliczeniowe należy wykonać w arkuszu kalkulacyjnym kompatybilnym z programem EXCEL oraz przekazać w formie elektronicznej Zamawiającemu.

g) Demontażu i wywiezienia z terenu budowy wszystkich elementów zagospodarowania terenu budowy dostarczonych przez Wykonawcę - wg wskazań i w terminie uzgodnionym z Inżynierem Kontraktu (po zakończeniu wykonywania przedmiotu Umowy).

h) Sprzątania po zakończeniu swoich Robót (obejmuje porządki w rejonach prowadzenia Robót, w obszarach im przyległych oraz na ciągach komunikacyjnych i transportowych),

i) Wykonania zestawienia materiałów wywiezionych na składowiska, zgodnie z ustawą o odpadach.

j) Pokrycia opłat za składowanie odpadów, urządzeń.

k) Usunięcie ewentualnych szkód powstałych w wyniku swych działań.

l) Przekazania wszystkich kluczy wraz z ich spisem i numeracją odpowiadającą oznakowaniu

m) Przekazania Zamawiającemu oświadczenia Kierownika Budowy o:

- zgodności wykonania przedmiotu Umowy z Projektem Budowlanym i warunkami Pozwolenia na Budowę, przepisami i obowiązującymi Polskimi Normami,
- o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy, a także sąsiednich ulic.

n) Wykonania inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej, wraz z potwierdzeniem zgodności przez Łódzki Ośrodek Geodezji.

o) Dostarczenia wszystkich certyfikatów i deklaracji zgodności oraz protokołów badań i sprawozdań

p) Sporządzenia i dostarczenia Inżynierowi Kontraktu spisu wszystkich instrukcji obsługi urządzeń instalacyjnych oraz ich kart gwarancyjnych. Do każdej instrukcji winien być dołączony opis najważniejszych czynności i przeglądów eksploatacyjnych (z podaniem okresów i obowiązkowych terminów ich przeprowadzania), materiałów eksploatacyjnych (z podaniem adresów ich dystrybutorów), adresów i kontaktów autoryzowanych i wskazanych przez producentów tych urządzeń, firm dokonujących obsługi serwisowej oraz innych koniecznych działań użytkownika niezbędnych do bezpiecznego i bezawaryjnego eksploataowania instalacji i urządzeń. Opis ten winien być podzielony na okres gwarancyjny i pogwarancyjny oraz zawierać wszystkie niezbędne informacje o działaniach niezbędnych do wykonania przez Zamawiającego w celu spełnienia warunków udzielonej gwarancji przez producenta urządzenia oraz zapewnić bezpieczne i bezawaryjne działanie. Wszystkie powyżej wymienione materiały stanowią będą elementy dokumentacji powykonawczej.

7. W przypadku nienależytego utrzymywania porządku na Placu Budowy lub też w jego otoczeniu (w tym dróg dojazdowych) Zamawiający zastrzega sobie prawo uporządkowania Placu Budowy lub otoczenia własnym staraniem i obciążenia jego kosztami Wykonawcy, po wcześniejszym jednorazowym wezwaniu Wykonawcy do utrzymywania porządku i niezastosowaniu się przez Wykonawcę do wezwania w ciągu 2 dni roboczych od daty otrzymania wezwania.
8. Podpisanie Protokołu Odbioru Końcowego Robót nie zwalnia Wykonawcy ze zobowiązań do wykonania wszelkich ewentualnych Robót uzupełniających, wymaganych przez odpowiednie organy administracji publicznej oraz organy opiniujące do wydania pozwolenia na użytkowanie obiektu/ów stanowiących przedmiot Inwestycji, a także do usunięcia wszelkich wad lub usterek, jakie zostaną stwierdzone w Protokole Usterek i Wad.
9. Wykonawca zobowiązany jest do utrzymywania na własny koszt swoich biur i pomieszczeń socjalnych dla pracowników wraz z odpowiednim zapleczem sanitarnym.
10. Wykonawca wyznacza Dyrektora Projektu na osobę odpowiedzialną za kontakty z Zamawiającym w zakresie realizacji Umowy. Przedstawicielem Wykonawcy w kwestiach kontaktów codziennych na Placu Budowy będzie:
Kierownik Budowy: p. ...., posiadający uprawnienia budowlane nr.....
11. Wykonawca będzie ponosił koszty zużycia wody i energii elektrycznej oraz koszty połączeń telefonicznych z Placu Budowy, związanych wyłącznie z realizacją zakresu Umowy, i zawrze w związku z tym z podmiotami zajmującymi się dostawą tych mediów osobne umowy.
12. Wykonawca pokryje wszelkie koszty prac projektowych związanych z prowadzeniem na jego wniosek zamiennych rozwiązań projektowych w stosunku do Projektów Wykonawczych i innych określonych w niniejszej Umowie.
13. Sporządzenie przez Wykonawcę zamiennych Projektów Budowlanych, Projektów Wykonawczych oraz innych, wymaga uzyskania wszelkich uzgodnień i pozwoleń oraz ugodnienia i skoordynowania wyżej wymienionych projektów z Inżynierem Kontraktu i Zamawiającym oraz zatwierdzenia przez Zamawiającego. Wszystkie kolejne korekty, poprawki i uzupełnienia zatwierdzonych projektów wymagają ponownego uzgodnienia i zatwierdzenia przez Zamawiającego.
14. Wykonawca przeprowadzi przy udziale Zamawiającego przegląd po upływie okresu rękojmi, stwierdzający stan techniczny Inwestycji po upływie okresu rękojmi zakończony podpisaniem Protokołu Przeglądu Po Upływie Rękojmi/Gwarancji.
15. Zmiana osoby wyznaczonej w ust. 10 wymaga zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie. Zgoda ta będzie wyrażona, jeżeli osoba ta będzie spełniała wymagania określone w SWZ. Zmiana osoby wyznaczonej nie wymaga sporządzenia aneksu do Umowy.

§ 8.

Materiały z rozbiórki

1. Wykonawca złoży na terenie Placu Budowy zdemontowane urządzenia oraz elementy przeznaczone do odzysku i ponownego wykorzystania (materiały/surowce), wskazane przez Zamawiającego oraz zabezpieczy składowane materiały.

2. Zamawiający zastrzega, iż materiały z rozbiórki stanowią własność Miasta Łodzi. Zamawiający zastrzega sobie prawo rozdysponowania, lub składowania materiałów powstałych z rozbiórki, wycinki drzew, ziemi z nasypu. Wykonawca zobowiązany jest poinformować Zamawiającego o rodzaju materiału przewidzianego do usunięcia z Placu Budowy, na piśmie w terminie **7 dni** roboczych przed planowanym terminem wywózki. Wywóz przedmiotowych materiałów nastąpi po uzyskaniu uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego, na koszt Wykonawcy.
3. Wszystkie ww. elementy budowlane i wyposażeniowe zarówno przed jak i po rozbiórce lub demontażu winny być poddane przeglądowi w obecności Zamawiającego lub osoby przez niego wyznaczonej lub działającej na jego zlecenie. Z przedmiotowej czynności zostanie sporządzony stosowny protokół. Elementy nadające się do ponownego wykorzystania (tj. destrukta asfaltowy, krawężniki, płyty chodnikowe) winny być zabezpieczone (materiały nawierzchniowe ułożone na paletach) i przewiezione na miejsce wskazane przez Zamawiającego w odległości do 15 km od Placu Budowy.
4. Wywiezienia złomu stalowego i kolorowego z rozbiórki do punktu skupu, którego wybór poprzedzony będzie konkursem ofert przeprowadzonym przez Wykonawcę i zatwierdzonym przez Zamawiającego, dokonania rozliczenia ilości złomu i przedstawienia najkorzystniejszej ceny skupu oraz dostarczenia odpowiedniego dokumentu pozwalającego na wystawienie faktury przez Zarząd Inwestycji Miejskich, a następnie wpłacenie pieniędzy ze sprzedaży złomu do Zarządu Inwestycji Miejskich. Powyższy konkurs będzie przeprowadzony między, co najmniej trzema punktami skupu z terenu Miasta Łodzi wybranymi przez Wykonawcę.
5. Materiał z rozbiórki, który nie został uznany przez Zamawiającego za wartościowy i przekazany Zamawiającemu stanowić będzie odpad którego Wykonawca pozbędzie się na własny koszt, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Usunięcia zbędnych odpadów powstałych w trakcie realizacji zamówienia poza teren robót zgodnie z zasadami utylizacji i składowania odpadów określonymi ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 784 ze zm.) oraz zapisami STWiORB stanowi obowiązek Wykonawcy. Wykonawca zobowiązany będzie na własny koszt uzyskać wszelkie pozwolenia i decyzje administracyjne w zakresie gospodarki odpadami, bądź przedłożyć stosowne informacje o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania nimi, zgodnie z ustawą o odpadach.
6. Odpady umieszczone na liście odpadów niebezpiecznych mogą zostać przekwalifikowane na inne niż niebezpieczne pod warunkiem, że nie posiadają właściwości lub składników powodujących, że odpady te stanowią odpady niebezpieczne. Badania Wykonawca powinien przeprowadzić przez akredytowane laboratorium dla każdej partii odpadów zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w tym z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.
7. W przypadku przekazania Wykonawcy materiałów do ponownego wbudowania ponosi on za nie odpowiedzialność w ramach niniejszej Umowy.
8. Ostateczna płatność może nastąpić dopiero po rozliczeniu odzysków.

§ 9.

Przekazanie Placu Budowy oraz pozostałe obowiązki Wykonawcy w zakresie Robót Budowlanych i związane z zatrudnieniem osób bezrobotnych oraz osób na podstawie umowy o pracę.

1. Zamawiający przekaze Wykonawcy Plac Budowy w terminie **5 dni** roboczych od wystąpienia Wykonawcy, powiadamiając uprzednio Wykonawcę na piśmie o dacie, czasie i miejscu przekazania Placu Budowy. Przekazanie Placu Budowy zostanie potwierdzone w protokole przejęcia podpisanym przez obie Strony.
2. Jeżeli Wykonawca nie wystąpi do Zamawiającego o przekazanie Placu Budowy w terminie do **5 dni** od zawarcia niniejszej umowy, Zamawiający wyznaczy i powiadomi Wykonawcę o terminie przekazania Placu Budowy.
3. Jeżeli Wykonawca nie stawi się w dniu i miejscu określonym w powiadomieniu Zamawiającego lub odmówi przejęcia placu budowy, Zamawiający wyznaczy dodatkowy termin - nie krótszy niż 3 dni robocze - na przejęcie Placu Budowy.
4. W razie bezskutecznego upływu tego dodatkowego terminu Zamawiający ma prawo odstąpić od niniejszej Umowy. Prawo do odstąpienia może być wykonane przez Zamawiającego poprzez złożenie pisemnego oświadczenia w ciągu 45 dni roboczych liczonych od upływu dodatkowego terminu. W razie odstąpienia Zamawiającemu przysługuje prawo dochodzenia od Wykonawcy odszkodowania na zasadach ogólnych. Paragraf 36 ust. 5-7 Umowy stosuje się odpowiednio.
5. Z dniem przekazania Placu Budowy przechodzą na Wykonawcę wszelkie obowiązki i odpowiedzialność za prawidłowe utrzymanie stanu Placu Budowy i bezpieczeństwo znajdujących się tam osób, a ponadto za wszelkie szkody powstałe w związku z Robotami, w tym szkody poniesione przez Zamawiającego oraz osoby trzecie, w szczególności właścicieli i użytkowników nieruchomości sąsiednich, a także za wszelkie szkody powstałe poza Placem Budowy w wyniku działań lub zaniechań Wykonawcy lub jego Podwykonawców. Odpowiedzialność Wykonawcy z powyższego tytułu ustanie w dniu protokolarnego oddania Placu Budowy Zamawiającemu, które nastąpi zgodnie z postanowieniami § 18 Umowy.
6. W przypadku jakichkolwiek sporów sądowych lub innych sporów powstałych lub toczących się w związku z wszelkimi szkodami poniesionymi przez osoby trzecie w wyniku wykonywania niniejszej Umowy, Wykonawca zwolni Zamawiającego w granicach dopuszczonych prawem od odpowiedzialności wobec osób trzecich z tytułu tego rodzaju roszczeń w zakresie w jakim jest to wynikiem niewykonania lub nienależytego wykonania przez Wykonawcę Umowy.
7. Wykonawca przed przystąpieniem do Robót wykona opinię o stanie technicznym obiektów / budynków sąsiednich zawierającą min. inwentaryzację geodezyjną w zakresie niezbędnym w celu sporządzenia opinii o wpływie prac w posesji przy **ul. Pogonowskiego 34** na stan techniczny i ewentualne szkody w budynkach sąsiednich powstałych w czasie prowadzonych prac jak i w okresie 5 lat po ich zakończeniu. Inwentaryzacja stanu technicznego istniejących sąsiednich budynków winna być wykonana w formie, która umożliwi ocenę wpływu Robót w budynkach przy **ul. Pogonowskiego 34** na pogorszenie się ich stanu technicznego, aby możliwym było uniknięcia nieuzasadnionych roszczeń właścicieli sąsiednich budynków od Zamawiającego. W związku z tym Wykonawca przed przystąpieniem do Robót wykona również dokładną dokumentację fotograficzną

- budynków i budowli zlokalizowanych na terenie inwestycji i w bezpośrednim sąsiedztwie wykonywanych Robót oraz film przedstawiający stan terenu przed rozpoczęciem Robót (nagranie na płycie CD/DVD). W przypadku stwierdzenia pęknięć Wykonawca założy szkła kontrolne i będzie monitorował ich stan podczas prowadzenia Robót.
8. Wykonawca ponosić będzie ryzyko uszkodzenia lub utraty Urządzeń, materiałów i innych rzeczy pozostających na Placu Budowy, również wówczas, gdy zostaną one dostarczone przez Zamawiającego, pod warunkiem protokolarnego ich przekazania Wykonawcy.
  9. Przed zgłoszeniem gotowości do Odbioru Końcowego Robót, Wykonawca usunie zaplecze budowy, tymczasowe budynki i tymczasowe instalacje oraz uporządkuje Plac Budowy w tej jego części, która zlokalizowana będzie w obszarze objętym Inwestycją, oraz zapewni w tej części odpowiednie warunki dla natychmiastowego użytkowania przedmiotu Umowy przez Zamawiającego.
  10. Do dnia Odbioru Końcowego Robót Plac Budowy i Roboty będą pod kontrolą Wykonawcy, a Wykonawca podejmować będzie wszelkie niezbędne czynności dla utrzymania porządku i stworzenia takich warunków, które pozwolą uniknąć zagrożenia zdrowia, życia lub mienia.
  11. Wykonawca podejmie wszelkie niezbędne kroki w celu uniknięcia jakichkolwiek niedogodności dla osób trzecich oraz aby zapobiec jakimkolwiek szkodom tak wobec innych osób, jak też ich rzeczy.
  12. Jeżeli w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych odkryto przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy podjąć następujące kroki:
    - a) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot,
    - b) zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków ten przedmiot i miejsce jego odkrycia,
    - c) niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego konserwatora zabytków oraz Zamawiającego.
  13. Wykonawca zobowiązany jest do zatrudnienia na czas trwania Robót Budowlanych minimum ..... **osoby/osób bezrobotnej/ych (zgodnie z ofertą Wykonawcy)** zarejestrowanej/ych w Powiatowym Urzędzie Pracy oraz ma obowiązek przedstawienia Zamawiającemu pisemnego oświadczenia o zatrudnieniu ww. pracownika na podstawie umowy o pracę na czas trwania Robót Budowlanych, nie później niż **10 dni** roboczych po przejęciu Placu Budowy. Wykonawca jest zobowiązany aktualizować tę informację raz na kwartał składając do siedziby Zarządu Inwestycji Miejskich pisemne oświadczenie, nie później niż do 10 dnia miesiąca rozpoczynającego dany kwartał. Strony postanawiają, że przez dany kwartał, o którym mowa w zdaniu poprzednim rozumieją trzy kolejno następujące po sobie miesiące, z tym, że pierwszy kwartał liczony będzie od dnia przekazania Placu Budowy. Oświadczenie Wykonawcy powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, imię i nazwisko osoby/osób bezrobotnych, wskazanie czasookresu zatrudnienia osoby/osób bezrobotnych oraz wymiaru czasu pracy. Dodatkowo Zamawiający ma prawo żądać od Wykonawcy przedstawienia kserokopii aktualnej umowy/umów o pracę. Kserokopia umowy/umów powinna zawierać: imię i nazwisko zatrudnionego, datę zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę, wymiar etatu oraz zakres obowiązków pracownika.
  14. Wykonawca zobowiązany jest w toku realizacji Robót Budowlanych stanowiących przedmiot Umowy do zapewnienia wykonywania wskazanych w treści SWZ rodzajów

czynności przez osoby zatrudnione przez Wykonawcę lub Podwykonawców na podstawie umowy o pracę, przy czym realizacja tego obowiązku będzie podlegała następującym ustaleniom:

- 1) w zakresie rodzaju czynności, których dotyczy wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, Zamawiający zgodnie z postanowieniami SWZ wymaga zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub Podwykonawcę osób wykonujących prace ogólnobudowlane, konstrukcyjne oraz instalacyjne a także pielęgnacji zieleni w trakcie realizacji zamówienia,
- 2) w zakresie sposobu dokumentowania zatrudnienia, Zamawiający będzie żądał, a Wykonawca będzie zobowiązany stosować się do następujących wymagań:
  - a) Wykonawca w ramach obowiązku składania Zamawiającemu miesięcznych raportów, zobowiązany jest nadto w ich treści przedstawić informację o faktycznej liczbie osób wykonujących czynności wskazane w pkt 1 w danym miesiącu poprzedzającym złożenie tego raportu oraz o rodzaju umowy o pracę i wymiarze czasu pracy tych osób oraz okresach na jaki zawarte są te umowy o pracę wraz z podaniem imienia i nazwiska osoby/osób zatrudnionych,
  - b) Wykonawca przedkładając miesięczny raport o postępie prac, zobowiązany jest załączyć do tego raportu wskazane poniżej dowody potwierdzające zatrudnienie na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wskazane w pkt 1 tj. **oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy** o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imienia i nazwiska osoby/osób zatrudnionych, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaju umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy;
  - c) Zamawiający będzie dodatkowo uprawniony do zażądania, a Wykonawca będzie zobowiązany do przedłożenia na takie żądanie Zamawiającego i w terminie odpowiednio przez niego wyznaczonym dodatkowego dowodu w postaci co najmniej jednego z poniżej wskazanych dokumentów:
    - oświadczenia zatrudnionego pracownika. Oświadczenie musi zawierać informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
    - poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub jego Podwykonawcę **kopię umowy/umów o pracę** zatrudnionego pracownika (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kserokopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018r. *o ochronie danych osobowych* (Dz.U.2019.1781 t.j. z dnia 2019.09.19) tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników z tym zastrzeżeniem, że informacje takie jak: imię, nazwisko, data zawarcia umowy,

rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu oraz zakres obowiązków Pracownika muszą być możliwe do zidentyfikowania;

- **zaświadczenie właściwego oddziału ZUS**, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub jego Podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę, dla deklarowanej w raporcie i załączonych do niego dowodach liczby pracowników za ostatni okres rozliczeniowy. Zaświadczenie musi zawierać informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.

- poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub jego Podwykonawcę **kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń**, zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych (Dz.U.2019.1781 t.j. z dnia 2019.09.19) tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników z tym zastrzeżeniem, że informacje takie jak: imię, nazwisko, data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu oraz zakres obowiązków Pracownika muszą być możliwe do zidentyfikowania;

15. Zamawiający jest uprawniony w trakcie realizacji przedmiotu Umowy do wykonywania czynności kontrolnych w zakresie spełniania przez Wykonawcę wymagań związanych z zatrudnieniem osób bezrobotnych, zgodnie z ust. 13 oraz zatrudnieniem przez Wykonawcę lub Podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wskazane w ust. 14 pkt 1. Zamawiający będzie uprawniony do kontrolowania wykonania tych obowiązków w następujący sposób:

- a) Zamawiający będzie miał prawo żądania w każdym czasie złożenia przez Wykonawcę – w terminie 7 dni roboczych od daty zgłoszenia takiego żądania – dodatkowych pisemnych wyjaśnień dotyczących wątpliwości w zakresie realizacji przedmiotowych wymagań przez Wykonawcę lub Podwykonawcę,
- b) Zamawiający będzie miał prawo prowadzenia kontroli na terenie budowy w każdym czasie, w tym również bez uprzedniego zawiadomienia Wykonawcy o wykonywaniu takich czynności i sporządzenia z takich działań stosownego protokołu lub innych stosownych dowodów,
- c) Zamawiający w celu kontroli realizacji w/w wymogów może też w szczególności żądać od Wykonawcy złożenia dokumentów i oświadczeń wskazanych w ust. 13 lub ust. 14 pkt 2,

16. W zakresie sankcji z tytułu niespełnienia tych wymagań (tzn. niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązku zatrudniania na podstawie umowy o pracę osób bezrobotnych lub osób wykonujących czynności wskazane w ust. 14 pkt 1) Zamawiający jest uprawniony do stosowania następujących sankcji:

- a) w razie stwierdzenia w toku realizacji przedmiotu Umowy że czynności wskazane w ust.14 pkt 1 wykonuje w warunkach wykonywania pracy w rozumieniu art. 22 § 1 Kodeksu pracy mniejsza liczba osób niż wskazana i udokumentowana przez Wykonawcę liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę przez tego Wykonawcę lub Podwykonawcę, w takim wypadku Wykonawca będzie zobowiązany

do zapłaty kary umownej w wysokości stanowiącej iloczyn kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonej zgodnie z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (wedle stanu na dzień stwierdzenia powyższej nieprawidłowości w danym miesiącu) oraz różnicy pomiędzy liczbą osób faktycznie wykonujących wskazane czynności a wskazaną i udokumentowaną przez Wykonawcę liczbą pracowników wykonujących tę czynność i zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Wskazana kara będzie przy tym naliczana odrębnie dla każdego miesiąca;

- b) W przypadku niezatrudnienia przy realizacji zamówienia osób bezrobotnych zgodnie z ust. 13 przez cały okres realizacji Robót Budowlanych, Wykonawca będzie zobowiązany do zapłacenia Zamawiającemu kary umownej w wysokości iloczynu kwoty minimalnego wynagrodzenia ustalonego dla pracowników zgodnie z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (wedle stanu na dzień stwierdzenia powyższej nieprawidłowości w danym miesiącu) oraz liczby miesięcy w okresie realizacji Robót Budowlanych, w czasie których ww. obowiązek nie był realizowany, chyba, że Wykonawca wykaże, że przedstawił zgłoszenie ofert pracy powiatowemu urzędowi pracy albo odpowiedniemu organowi zajmującemu się realizacją zadań z zakresu rynku pracy w państwie, w którym ten Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, a niezatrudnienie osób bezrobotnych nastąpiło z przyczyn nieleżących po jego stronie; za przyczynę nieleżącą po stronie Wykonawcy będzie uznany w szczególności brak na obszarze, w którym jest realizowane zamówienie i w okresie jego realizacji, osób bezrobotnych zdolnych do wykonania zamówienia lub odmowa podjęcia pracy przez taką osobę bezrobotną.
- c) w razie gdy Wykonawca nie przedkłada w wyznaczonych terminach informacji lub dowodów wymaganych dla potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogów dotyczących zatrudniania pracowników na podstawie umowy o pracę zgodnie z ust. 14 pkt 1, będzie to równoznaczne z uznaniem, że Wykonawca lub Podwykonawca nie spełnia wobec osób faktycznie wykonujących czynności wskazane w ust. 14 pkt 1 wymagań dotyczących zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w takiej sytuacji Zamawiający może samodzielnie ustalić liczbę tych osób w trybie wskazanym w ust. 15 lit. b oraz nalicza karę umowną zgodnie z postanowieniami lit. a,
- d) w razie gdy Wykonawca nie przedkłada w wyznaczonych terminach oświadczeń lub dowodów wymaganych dla potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę zatrudnienia osoby/osób bezrobotnej/ych zgodnie z ust. 13 lub zatrudnienie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę osób wykonujących czynności zgodnie z ust. 14 pkt 1, będzie zobowiązany do zapłaty na rzecz Zamawiającego kary umownej w wysokości 500 zł za każdy przypadek nieprzedłożenia oświadczeń lub dokumentów.

Niezależnie od uprawnienia do naliczenia kar umownych w przypadku uchylenia się od określonych powyżej obowiązków wskazanych w ust.13 lub ust. 14 pkt 1 dotyczących zatrudnienia na umowę o pracę i dokumentowania tego zatrudnienia, Zamawiający będzie uprawniony do odstąpienia od Umowy w całości lub w części niewykonanej, na zasadach ogólnych, po uprzednim wezwaniu Wykonawcy do usunięcia naruszeń Umowy w tym zakresie i wyznaczeniu mu terminu na usunięcie tych naruszeń. Prawo do odstąpienia może być wykonane przez Zamawiającego poprzez złożenie pisemnego oświadczenia

w ciągu 45 dni roboczych liczonych od upływu terminu wyznaczonego do usunięcia naruszeń. § 36 ust. 5 -7 Umowy stosuje się odpowiednio.

17. Zatrudnienie, o którym mowa w ust. 13 oraz ust. 14 pkt 1, do realizacji przedmiotu Umowy będzie trwać w całym okresie wykonywania Robót Budowlanych, a w przypadku rozwiązania stosunku pracy przed zakończeniem tego okresu, Wykonawca zobowiązuje się do zatrudnienia, na podstawie umowy o pracę, na to miejsce innej osoby w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy z dotychczas zatrudnioną osobą – ust. 13 lub ust. 14 stosuje się odpowiednio.

§ 10.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

1. Strony oświadczają, że w toku realizacji Inwestycji dołożą wszelkich starań, aby wszelkie podejmowane przez nie, jak również przez Podwykonawców oraz Innych Wykonawców czynności pozostawały w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również zapewnienia ich przestrzegania przez Podwykonawców.
2. W celu realizacji zobowiązań, o których mowa w ust. 1, strony ustalają, że wszelkie czynności podejmowane w toku realizacji Inwestycji będą podlegały nadzorowi oraz kontroli Inspektora Nadzoru ds. BHP wyznaczonego przez Wykonawcę.

§ 11.

Podwykonawcy

1. Wykonawca w celu realizacji przedmiotu Umowy może posługiwać się Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą. Wykonanie przedmiotu Umowy przy pomocy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy jak również zmiana tych podmiotów wymaga zachowania warunków przewidzianych w niniejszym paragrafie. Z zastrzeżeniem ust. 1a zmiana Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy nie stanowi zmiany Umowy.
- 1a. W przypadku polegania przez Wykonawcę na zasobach podmiotu, o których mowa w art. 188 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych następujący zakres rzeczowy przedmiotu Umowy zostanie wykonany przez Podwykonawcę:
..... (zakres) ..... (firma/nazwa Podwykonawcy).
Zmiana lub rezygnacja z Podwykonawcy wskazanego w zdaniu pierwszym, wymaga sporządzenia aneksu do Umowy i następuje na zasadach określonych w art. 462 ust. 7 ustawy Prawo zamówień publicznych.
2. Wykonawca na pisemne żądanie Zamawiającego lub podmiotu przez niego upoważnionego, w tym w szczególności Inżyniera Kontraktu ma obowiązek usunąć wskazanego przez Zamawiającego Podwykonawcę z terenu budowy, jeżeli Zamawiający uzna, że dany Podwykonawca narusza w sposób rażący swoje zobowiązania, a w szczególności nie przestrzega przepisów prawa.
3. W projekcie umowy o podwykonawstwo między Wykonawcą a Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą:
  - a) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może

- być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy Dostawy, Usługi lub Roboty Budowlanej.
- b) Wykonawca powinien zapewnić, aby suma wynagrodzeń określona w umowach z Podwykonawcami nie przekraczała Wynagrodzenia należnego Wykonawcy z tytułu niniejszej Umowy.
  - c) musi być zawarte postanowienie zobowiązujące Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę do przedkładania Zamawiającemu - projektów umów o dalsze wykonawstwo oraz poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii umów na zasadach określonych poniżej i ich zmian.
4. Wykonawca lub Podwykonawca może wprowadzić na teren budowy Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę robót budowlanych tylko po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są Roboty Budowlane, w przypadku wprowadzenia dalszego Podwykonawcy - po uzyskaniu zgody Zamawiającego i Wykonawcy, a w przypadku Dostaw i Usług - po przedłożeniu poświadczonej za zgodność kopii umowy Zamawiającemu zgodnie z ust. 6. Wykonawca powiadomi Inżyniera Kontraktu o zamierzonej dacie rozpoczęcia pracy każdego Podwykonawcy oraz dalszego Podwykonawcy i o rozpoczęciu takiej pracy na terenie budowy. Zamawiający nie wyraża zgody na wprowadzenie na teren budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy bez jego zgody. W przypadku nastąpienia takiej okoliczności Zamawiający naliczy karę na zasadach określonych w § 33 ust. 1 lit. s) Umowy.
5. W przypadku umów o podwykonawstwo w zakresie Robót Budowlanych, których przedmiotem są roboty budowlane stosuje się następującą procedurę:
- 1) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedstawi Zamawiającemu:
    - a) projekt umowy o podwykonawstwo ze wskazaniem kwoty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy,
    - b) dokumentację dotyczącą zakresu Robót, które mają być wykonane przez tego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę,
    - c) zgodę Wykonawcy – w przypadku, gdy o taką zgodę występuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca.
    - d) przedkładany projekt umowy o podwykonawstwo będzie przewidywał możliwość zatrudnienia dalszego Podwykonawcy wykonującego roboty budowlane jedynie za zgodą Wykonawcy i Zamawiającego.
  - 2) W terminie 14 dni od dnia przedłożenia комплекtu powyższych dokumentów Zamawiający:
    - a) udzieli Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w formie pisemnej zgody na zawarcie umowy lub
    - b) wniesie zastrzeżenia do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo.
  - 3) Nie zgłoszenie w formie pisemnej zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo w ww. terminie uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
  - 4) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedkłada Zamawiającemu

- poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia lub w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy o wykonawstwo.
- 5) Zamawiający w terminie 14 dni od dnia otrzymania kopii zawartej umowy o podwykonawstwo może zgłosić pisemny sprzeciw w stosunku do tej umowy.
- 6) Nie zgłoszenie w formie pisemnej sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo w powyższym terminie uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
- 7) W sytuacji określonej w niniejszym ustępie pkt 2 i pkt 5 Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca obowiązany jest dokonać poprawek w przedłożonym projekcie umowy lub samej umowie zgodnie z uwagami wyrażonymi przez Zamawiającego.
- 6. W przypadku umów o podwykonawstwo w zakresie niniejszej Umowy, których przedmiotem są Dostawy lub Usługi stosuje się następującą procedurę:
  - 1) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są Dostawy lub Usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia lub w terminie 7 dni od zawarcia umowy o wykonawstwo.
  - 2) Postanowienie powyższe dotyczy tylko umów o podwykonawstwo :
    - o wartości większej lub równej kwocie wynoszącej 0,5% wartości niniejszej Umowy lub
    - o wartości większej niż 50.000,00 zł.
  - 3) W przypadku określenia wynagrodzenia w walucie innej niż złoty polski wartość umowy o podwykonawstwo ustala się biorąc pod uwagę średni kurs danej waluty opublikowany przez NBP w dniu zawarcia umowy. Jeśli w dniu zawarcia umowy NBP nie publikuje tabeli kursów średnich, należy przyjąć kurs z tabeli kursów średnich opublikowany w dniu najbliższym po dniu zawarcia umowy.
  - 4) W przypadku zawarcia kilku umów o podwykonawstwo z tym samym Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą ust. 6 pkt 1 stosuje się, jeżeli suma wartości tych umów spełni wymogi określone w ust. 6 pkt 2.
- 7. Procedury określone w ust. 5 i 6 mają odpowiednie zastosowanie do wszelkich zmian, uzupełnień oraz aneksów do umów zawieranych z Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami.
- 8. W przypadku nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w ust. 3 lit. b, Zamawiający uprawniony jest do zgłoszenia w tym zakresie zastrzeżeń lub sprzeciwu do przedkładanych odpowiednio projektów lub umów o podwykonawstwo. W przypadku nie zgłoszenia zastrzeżeń lub sprzeciwu w ww. zakresie do solidtarnej odpowiedzialności stosuje się art. 647¹ § 3 Kodeksu cywilnego.
- 9. Wykonawca zobowiązany jest wraz z doręczeniem faktury/rachunku za dany zakres Robót, przedłożyć Zamawiającemu dowody zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, którzy brali udział w realizacji odebranych Robót Budowlanych. Przed dokonaniem ostatecznej płatności Wykonawca zobowiązany jest wraz z doręczeniem faktury/rachunku, przedłożyć Zamawiającemu dowody zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, którzy brali udział w realizacji odebranych Robót Budowlanych oraz oświadczenie o przeniesieniu na

- Wykonawcę przez Podwykonawców praw autorskich do wszelkiej dokumentacji zgodnie z zakresem wynikającym z niniejszej Umowy.
10. W przypadku nie przedłożenia, określonego wyżej dowodu zapłaty Zamawiający zastrzega sobie prawo dokonania zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującemu Podwykonawcy w części odpowiadającej nieuregulowanej należności. W takiej sytuacji Wykonawcy nie będą przysługiwały żadne roszczenia, a w szczególności roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie, odszkodowanie lub prawo odstąpienia od Umowy. Zamawiający będzie uprawniony do dokonania zapłaty kwot należnych Podwykonawcom bezpośrednio na rzecz poszczególnych Podwykonawców, a dokonana płatność pomniejszy zobowiązania Zamawiającego wobec Wykonawcy.
  11. Zamawiający przed dokonaniem płatności bezpośrednio Podwykonawcy poinformuje faxem lub pocztą elektroniczną o tym zamiarze Wykonawcę. Wykonawca w terminie 7 dni od dnia otrzymania tej informacji uprawniony jest do zgłoszenia uwag. Zamawiający zobowiązany jest niezwłocznie poinformować Wykonawcę o wszelkich roszczeniach Podwykonawcy odnośnie płatności należnego wynagrodzenia, które Podwykonawca kieruje bezpośrednio do Zamawiającego.
  12. Postanowienia niniejszego paragrafu dotyczą również dalszych i kolejnych Podwykonawców Wykonawcy.
  13. W przypadku, gdyby okazało się, że po wystawieniu faktury przez Wykonawcę Zamawiający powziął informacje o istnieniu wymagalnych należności Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców względem Wykonawcy z tytułu podwykonawstwa, Zamawiający ma prawo zatrzymać, odpowiadając wielkości należności, część wynagrodzenia celem rozliczenia się bezpośrednio z Podwykonawcami.
  14. Zamawiający na podstawie art. 462 ust. 3 oraz ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych żąda, aby Wykonawca w dacie rozpoczęcia prac, o ile te informacje są już znane podał nazwy albo imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe Podwykonawców i osób do kontaktów z nimi zaangażowanych w wykonanie Umowy. Wykonawca ma obowiązek zawiadamiania Zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia a także obowiązek przekazywania informacji na temat nowych Podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć wykonanie części Umowy.
  15. W razie wytoczenia powództwa przez któregośkolwiek z Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców przeciwko Zamawiającemu, Wykonawca, na żądanie Zamawiającego, weźmie na swój koszt udział w postępowaniu w zakresie niezbędnym do ochrony Zamawiającego przed odpowiedzialnością wobec tego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy. Ponadto Wykonawca zawiadomi Zamawiającego o wszelkich sporach z Podwykonawcami lub dalszymi Podwykonawcami oraz o innych okolicznościach, z którymi w ocenie Wykonawcy wiązać się może wystąpienie przez nich z roszczeniami przeciwko Zamawiającemu, w terminie 14 (czternastu) dni od dnia ich wystąpienia.
  16. Jeśli zostanie wydany tytuł egzekucyjny przeciwko Zamawiającemu zasądający zapłatę od Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na podstawie art. 647¹ Kodeksu Cywilnego lub przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, w oparciu o okoliczność niezapłacenia należności na rzecz tego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy przez Wykonawcę, Zamawiający, zaspokoiwszy należności zasądzone od niego tytułem egzekucyjnym, będzie uprawniony w pierwszej kolejności

- skorzystać z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy w zakresie równym takim zaspokojonym przez Zamawiającego należnościami, a w przypadku gdy zabezpieczenie nie pokryje całości jego zadłużenia przysługuje mu prawo żądania pokrycia pozostałej części przez Wykonawcę.
17. Wykonawca, Podwykonawca oraz dalszy Podwykonawca zapewni rozwiązanie umowy z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą na żądanie Zamawiającego, skierowane za pośrednictwem Inżyniera Kontraktu jeśli w ocenie Zamawiającego czynności lub zaniechania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy będą powodowały nienależyte wykonanie niniejszej Umowy przez Wykonawcę.
  18. W umowach o podwykonawstwo Wykonawca powinien zapewnić, aby suma wynagrodzeń ustalona w nich za zakres robót budowlanych, dostaw czy usług wykonanych w podwykonawstwie, nie przekroczyła wynagrodzenia przypadającego na ten zakres robót budowlanych, dostaw i usług wynikających z Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego złożonego przez Wykonawcę. W przypadku nie przestrzegania powyższego obowiązku Zamawiający uprawniony jest do zgłoszenia w tym zakresie zastrzeżeń lub sprzeciwu do przedkładanych umów o podwykonawstwo. W przypadku nie zgłoszenia zastrzeżeń lub sprzeciwu w ww. zakresie do solidarnej odpowiedzialności stosuje się art. 647¹ § 3 Kodeksu cywilnego.
  19. Wykonawca lub Podwykonawca może wprowadzić na Placu Budowy Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę robót budowlanych tylko po zaakceptowaniu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane przez Zamawiającego.
  20. Wykonawca zobowiąże Podwykonawców do przestrzegania przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 654 ze zm.).

§ 12.

Materiały, Urządzenia i inne środki niezbędne do wykonania Umowy w zakresie Robót Budowlanych

1. Wykonawca dostarczy na własny koszt na Plac Budowy wszystkie Urządzenia, Materiały oraz inne środki potrzebne do wykonania Robót określonych w niniejszej Umowie. W celu uniknięcia wątpliwości, Wynagrodzenie obejmuje cenę oraz wszystkie pozostałe koszty zakupu Materiałów, Urządzeń oraz innych środków potrzebnych do wykonania Robót.
2. Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć do akceptacji Zamawiającego DTR lub równoważny dokument potwierdzający pochodzenie materiału przed dokonaniem zakupu na 10 dni roboczych przed złożeniem zamówienia materiału przez Wykonawcę. Zamawiający w terminie 5 dni roboczych zaakceptuje zaproponowany materiał.
3. Kolorystyka i rodzaj Materiałów użytych przez Wykonawcę, biały montaż, bezwzględnie wymaga uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego. Zamawiający wyrazi zgodę lub odmówi jej wyrażenia w terminie 5 dni od zgłoszenia przez Wykonawcę (odmowa wymaga uzasadnienia).
4. Strony oświadczają, że o ile nie zostanie uzgodnione inaczej na piśmie, wszystkie materiały, Urządzenia oraz inne środki będą nowe i o jakości określonej w Projekcie Wykonawczym lub innych dokumentach załączonych do Umowy, a ponadto wszystkie wbudowane Materiały, montowane Urządzenia i elementy wyposażenia będą

- dopuszczone do stosowania w budownictwie Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej i posiadać odpowiednie oznakowanie, parametry techniczne i użytkowe.
5. Zamawiającemu przysługuje prawo do regularnego kontrolowania jakości Materiałów, zaś Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego dostarczania Zamawiającemu wszystkich próbek Materiałów potrzebnych do przeprowadzenia takiej kontroli. W przypadku stwierdzenia przez Zamawiającego, że jakość Materiałów jest niezgodna z warunkami określonymi w Umowie, Wykonawca usunie takie Materiały z Placu Budowy i zastąpi je innymi odpowiednimi, uzgodnionymi z Zamawiającym Materiałami w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego
  6. Wykonawca zobowiązany jest do gromadzenia i porządkowania kompletu dokumentacji dotyczącej Materiałów, Urządzeń lub innych środków. W szczególności dotyczy to wszelkich certyfikatów, deklaracji lub aprobat, dokumentów gwarancyjnych oraz instrukcji obsługi i konserwacji.

§13.

Inni Wykonawcy

1. Strony zgodnie oświadczają, że Zamawiający na terenie objętym Inwestycją będzie mógł zatrudnić Innych Wykonawców do wykonania prac nieobjętych treścią Umowy z Wykonawcą. Wykonawca oświadcza, że zobowiązuje się zapewnić właściwą koordynację prac wykonywanych przez własnych pracowników, Podwykonawców i Innych Wykonawców.
2. Z tytułu czynności, o których mowa ust. 1, Wykonawcy nie będzie przysługiwało prawo do dodatkowego wynagrodzenia.
3. Zamawiający oświadcza, że Inni Wykonawcy będą zobowiązani do posiadania odpowiednich ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej i uprawnień w związku z wykonywanymi pracami, zaś Wykonawca będzie zobowiązany do dołożenia szczególnej staranności, aby prace wykonywane przez Innych Wykonawców nie były narażone na jakąkolwiek szkodę ze strony Podwykonawców lub Wykonawcy. Zamawiający dołoży należytego starania, aby umowy i zobowiązania Innych Wykonawców były ukształtowane w taki sposób, aby zapobiec powstawaniu jakichkolwiek szkód w Robotach Wykonawcy lub pracach Podwykonawców Wykonawcy, w tym w szczególności w zakresie wymogów określonych przepisami BHP.
4. Strony zgodnie oświadczają, że Wykonawca nie bierze odpowiedzialności, ani za czynności, ani za skutki takich czynności, które są wynikiem działań Innych Wykonawców. Zamawiający nie może obciążyć z tego tytułu Wykonawcy karami umownymi, ani też z tego powodu odstąpić od Umowy.

§ 14.

Zobowiązania Zamawiającego

1. Zamawiający zobowiązuje się do:
  - 1) udostępnienia Placu Budowy Wykonawcy zgodnie z postanowieniami Umowy, przy czym przekazanie Placu Budowy winno zostać potwierdzone podpisaniem przez Strony i Kierownika Budowy protokołem przekazania,

- 2) zapewnienia dziennika budowy,
  - 3) uczestniczenia we wszystkich działaniach odbiorowych Robót razem z Wykonawcą i Inżynierem Kontraktu,
  - 4) przekazanie Dokumentacji Zamawiającego Wykonawcy w terminie 7 dni od złożenia przez Wykonawcę takiego żądania,
  - 5) koordynowania działań poszczególnych Wykonawców w ramach realizowanego przedsięwzięcia tak, by uniknąć zbędnych komplikacji,
2. Osobami z ramienia Zamawiającego upoważnionymi do kontaktów z Wykonawcą są:
- 1) p. .... tel. ...., email: .....
  - 2) p. .... tel. ...., email: .....
  - 3) p. .... tel. ...., email: .....
3. Zmiana osób wyznaczonych do kontaktu z Wykonawcą, w tym zwłaszcza osób wyznaczonych do nadzoru nad realizacją przedmiotu Umowy, wymaga pisemnego powiadomienia skierowanego do Wykonawcy, lecz nie wymaga sporządzenia aneksu do niniejszej Umowy.

§ 15.

Nadzór Zamawiającego

1. Zamawiający lub podmioty przez niego upoważnione, w tym w szczególności Inżynier Kontraktu, mają prawo dokonywać bieżącej kontroli Robót wykonywanych przez Wykonawcę. Zamawiający dołoży starań, by bieżąca kontrola Robót nie zakłócała normalnego toku wykonywania Robót. Aż do chwili dokonania Odbioru Końcowego Robót Zamawiający ma prawo żądać od Wykonawcy usunięcia wszelkich dostrzeżonych Wad, niezależnie od wcześniej wykonanych testów, kontroli lub dokonania zapłaty faktury przejściowej obejmującej dane elementy Robót.
2. Inżynier Kontraktu będzie uprawniony w szczególności do:
  - a. wydawania wiążących poleceń Wykonawcy w zakresie posiadanych przez niego uprawnień,
  - b. reprezentowania Zamawiającego na Placu Budowy i wykonywanie bieżącej kontroli zgodności Robót z Dokumentacją Projektową, Pozwoleniem na Budowę, obowiązującymi przepisami oraz Normami, jak również z zasadami wiedzy technicznej i sztuki budowlanej,
  - c. kontroli jakości Robót, a szczególnie kontroli prawidłowego stosowania Materiałów,
  - d. uczestniczenia w testach, badaniach kontrolnych i odbiorze technicznym systemów technicznych i wyposażenia, jak również przygotowywanie i uczestniczenie w procedurach odbioru przewidzianych Umową,
  - e. potwierdzania faktycznie wykonanych Robót i potwierdzania usunięcia Wad,
  - f. wydawania Kierownikowi Budowy działającemu w imieniu Wykonawcy poleceń potwierdzonych jednostronnym wpisem do Dziennika Budowy, a dotyczących: likwidacji Wad lub niebezpiecznych warunków, wykonania testów lub badań, w tym także tych, które wymagają odkrycia Robót lub elementów zakrytych bez uprzedniego odbioru,
  - g. wykonywania innych czynności kontrolnych z prawem wpisywania wszelkich komentarzy i zastrzeżeń do Dziennika Budowy,

- h. dokonywania kontroli Materiałów, w szczególności kontrola kolorystyki, rodzaj materiałów wykończeniowych, biały montaż,
  - i. odbioru Robót przed ich zakryciem lub robót zanikających oraz
  - j. wykonywania wszelkich innych obowiązków i uprawnień wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w szczególności z Przepisów Prawa Budowlanego.
3. Wszystkie elementy Robót, które wykonał Wykonawca, a które następnie ulegają zakryciu lub zastąpieniu przez inne elementy (roboty zanikające), zostaną zgłoszone przez Wykonawcę Inżynierowi Kontraktu, który skontroluje zgłaszane Roboty pod względem jakościowym i ilościowym. Powyższe zgłoszenie Wykonawca jest zobowiązany potwierdzić wpisem w Dzienniku Budowy.
  4. Inżynier Kontraktu wpisem do Dziennika Budowy potwierdzi dokonanie kontroli zgłoszonych elementów Robót i w wypadku braku zastrzeżeń zezwoli na wykonywanie dalszych Robót. W wypadku zauważonych Wad Inżynier Kontraktu określi zakres i termin usunięcia Wad, a po ich usunięciu Wykonawca zgłosi dany element Robót do ponownej kontroli.

§16.

Dokumentacja Robót

1. Dokumentacja Projektowa przekazana przez Zamawiającego, na podstawie której Wykonawca wykonywał będzie przedmiot Umowy oraz inna dokumentacja nie będą przez Wykonawcę bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego przekazywane osobom trzecim lub wykorzystywane w celach innych niż wykonanie Robót. W razie takiego wykorzystania Wykonawca będzie zobowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej Zamawiającemu.
2. Z chwilą sporządzenia Protokołu Odbioru Końcowego Robót Wykonawca zwróci Zamawiającemu wszelką Dokumentację Zamawiającego oraz wszystkie sporządzone przez Wykonawcę kopie tej dokumentacji.
3. Wykonawca zobowiązany jest do przechowywania na Placu Budowy jednego oryginalnego egzemplarza całości Dokumentacji Projektowej. Zamawiający oraz osoby przez niego upoważnione mają prawo wglądu i wykorzystania powyższego egzemplarza dokumentacji.
4. Jeżeli zaistnieje potencjalne ryzyko opóźnienia lub przerwania Robót na skutek braku dokumentacji lub instrukcji, które nie zostały wykonane w ramach niniejszej Umowy, lecz powinny zostać dostarczone przez Zamawiającego, Wykonawca powiadomi o tym Zamawiającego na piśmie z wyprzedzeniem co najmniej **14 dni** przed planowanym terminem rozpoczęcia Robót, dla których konieczna jest taka dokumentacja lub instrukcja. Takie powiadomienie zawierać będzie szczegółowe informacje dotyczące potrzebnej dokumentacji lub instrukcji i terminu, w którym będzie ona potrzebna, oraz informację o opóźnieniu lub przerwie, jakie mogłyby wystąpić w przypadku ich niedostarczenia.
5. Wykonawca przenosi na Zamawiającego majątkowe prawa autorskie i udziela prawa do wykonywania praw zależnych do wszelkich sporządzonych w związku z Robotami dokumentacji.

§ 17.

ODBIÓR ROBÓT PRZEZ ZAMAWIAJĄCEGO

1. Zgłoszenie gotowości Robót do odbioru końcowego.

- a) Kiedy całość przedmiotu Zamówienia zostanie ukończona, Wykonawca zgłosi gotowość do Odbioru Końcowego Robót poprzez:
  - 1) dokonanie wpisu do dziennika budowy;
  - 2) powiadomienie Inżyniera (z kopią dla Zamawiającego).
- b) Zgłoszenie gotowości do Odbioru Końcowego Robót może być dokonane tylko po:
  - 1) zgłoszeniu Robót do przeglądu technicznego. Wykonawca dokona takiego zgłoszenia z **7 (siedmio-) dniowym** wyprzedzeniem. W ramach zgłoszenia powiadomi Inżyniera Kontraktu o planowanym terminie rozpoczęcia przeglądów technicznych. Wraz z informacją Wykonawca przedłoży harmonogram rozruchu instalacji, prób i sprawdzeń,
  - 2) dokonaniu przeglądu technicznego potwierdzonego protokołem z przeglądu Robót. Przegląd techniczny obejmuje: wskazanie usterek, sprawdzenia poprawności działania instalacji, urządzeń, systemów, ocenę jakości wykonanych Robót. Przegląd dokonywany jest w obecności przedstawicieli Zamawiającego, Inżyniera Kontraktu i zaproszonych konsultantów. Dla potrzeb powyższych czynności Wykonawca dostarczy konieczną dokumentację powykonawczą. Rozpoczęcie przeglądu technicznego nie może rozpocząć się później niż 21 (dwadzieścia jeden) dni przed planowanym zgłoszeniem gotowości Robót do odbioru końcowego,
  - 3) potwierdzeniu usunięcia usterek wykazanych podczas przeglądu technicznego.

Potwierdzenie tego wpisu przez Inżyniera Kontraktu lub brak ustosunkowania się do powyższego w terminie do 7 (siedmiu) dni od daty dokonania wpisu i oznaczać będzie, że Roboty uznaje się za zakończone i Zamawiający przystąpi do ich odbioru końcowego w dniu określonym przez Strony.

2. Dokumentacja odbiorowa

Z zastrzeżeniem postanowień § 7 ust. 6 przed Odbiorem Końcowym Robót Wykonawca przeprowadzi przewidziane niniejszą Umową i odpowiednimi przepisami prawa próby techniczne, a na dzień rozpoczęcia czynności Odbioru Końcowego Robót przedłoży Inżynierowi w szczególności:

- a) oryginał dziennika budowy,
- b) oświadczenie Kierownika Budowy w zakresie określonym w § 7 ust. 6 lit. n,
- c) oświadczenie projektanta sprawującego nadzór autorski (na podstawie odrębnej umowy) o wykonaniu Robót zgodnie z projektem,
- d) protokoły badań i prób technicznych,
- e) inwentaryzację geodezyjną powykonawczą,
- f) dokumentację powykonawczą co do zakresu zgodną z Umową,
- g) dokumentację powykonawczą potwierdzenie odbioru wykonanych przyłączy,
- h) świadectwo charakterystyki energetycznej budynku, jeżeli jest wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- i) zaświadczenia organów, wymienionych w art. 56 Prawa budowlanego, o braku sprzeciwu lub uwag do użytkowania obiektu,
- j) inne dokumenty niezbędne do uzyskania pozwolenia na użytkowanie o ile jest wymagane,
- k) instrukcje obsługi i konserwacji zamontowanych Urządzeń, o ile są wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa; protokoły ze szkoleń,

- l) karty gwarancyjne producentów urządzeń i materiałów,
- m) certyfikaty na znak bezpieczeństwa, certyfikaty zgodności lub deklaracje zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną, świadectwa jakości, atesty,
- n) protokół z usunięcia usterek,
- o) końcowe rozliczenie Robót,
- p) oświadczenie o przeniesieniu wszelkich majątkowych praw autorskich do utworów wchodzących w skład zrealizowanego przedmiotu Umowy wraz z wszelkimi wymaganymi licencjami,
- q) dokumenty do rozliczenia finansowego Inwestycji (OT, PT) w ujęcie określonym przez Zamawiającego.

3. Czynności Odbioru Końcowego Robót

- a) Czynności Odbioru Końcowego Robót zgłoszonego przez Wykonawcę zgodnie z zasadami określonymi powyżej, winny być rozpoczęte i przeprowadzone w terminie nie dłuższym niż **30 (trzydzieści) dni** od dnia, kiedy Zamawiający uznał Roboty za zakończone.
- b) Procedura uzyskiwania pozwolenia na użytkowanie winna zakończyć się przed upływem terminu ustalonego na trwanie czynności Odbioru Końcowego Robót, nie wliczając do tego czasu niezbędnego na stwierdzenie jej ostateczności.

4. Szkolenia

Wykonawca w ramach Wynagrodzenia przeszkoli personel wskazany przez Zamawiającego (maksymalnie 10 osób) w zakresie obsługi, konserwacji i zasad działania urządzeń, systemów zainstalowanych w ramach przedmiotu Umowy przed upływem Terminu Zakończenia Realizacji Inwestycji i przekaze Inżynierowi imienną listę przeszkolonych osób wraz z zakresem szkolenia.

5. Pozwolenie na użytkowanie (o ile będzie wymagane)

- a) Wykonawca uzyska pozwolenia na użytkowanie,
- b) Wykonawca nie odpowiada za przedłużenie procedury uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na użytkowaniu wynikające z przyczyn, które nie obciążają Wykonawcę,
- c) Zamawiający będzie współpracował w niezbędnym zakresie z Wykonawcą przy dokonywaniu zawiadomienia właściwych organów o zakończeniu realizacji przedmiotu Umowy lub przygotowaniu wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie zgodnie z przepisami prawa budowlanego.

6. Protokół Odbioru Końcowego Robót

Z czynności Odbioru Końcowego Robót zostanie sporządzony i podpisany przez Zamawiającego i Wykonawcę Protokół Odbioru Końcowego Robót, zawierający wszelkie ustalenia dokonane w ich toku, w tym wszelkie ujawnione wady i usterki o nieistotnym charakterze, których występowanie umożliwiło podpisanie Protokołu Odbioru Końcowego Robót wraz ze wskazaniem terminu ich usunięcia. Jeżeli w trakcie czynności Odbioru Końcowego Robót:

- a) Zamawiający wraz z Inżynierem Kontraktu stwierdzą, że przedmiot odbioru nie spełnia kryteriów gotowości do Odbioru Końcowego Robót z powodu nie zakończenia wszystkich

Robót, nieprzeprowadzenia wszystkich prób, istnienia Wad o charakterze istotnym czy też z powodu innej niezgodności Robót z właściwymi przepisami, normami lub niniejszą Umową tego rodzaju że uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu zamówienia zgodnie z przeznaczeniem choćby w części, czy też Wykonawca nie przekazał Zamawiającemu Dokumentacji Powykonawczej umożliwiającej prawidłowe i bezpieczne użytkowanie i eksploatację przedmiotu odbioru, Zamawiający, może odmówić takiego odbioru. W takiej sytuacji, Wykonawca i Zamawiający sporządzą Protokół Odmowy Odbioru Końcowego Robót ze wskazaniem Wad o charakterze istotnym, których występowanie uniemożliwia dokonanie Odbioru Końcowego Robót oraz ustalą datę ich usunięcia. Po usunięciu przez Wykonawcę zawartych w tym protokole stwierdzonych Wad o charakterze istotnym, Wykonawca ponownie zgłosi gotowość do Odbioru Końcowego Robót, a Zamawiający ponownie przystąpi do przeprowadzenia Odbioru Końcowego Robót lub

b) zostaną stwierdzone niemożliwe do usunięcia, ale nieistotne Wady umożliwiające użytkowanie przedmiotu niniejszej Umowy zgodnie z przeznaczeniem, Strony podpiszą Protokół Odbioru Końcowego Robót obniżając odpowiednio Wynagrodzenie, Zamawiający będzie uprawniony w tym zakresie do potrącania odpowiednich kwot, w tym kar umownych, z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.

c) zostaną stwierdzone nieusuwalne Wady o charakterze istotnym, które uniemożliwiają użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem Zamawiający może odstąpić od Umowy poprzez złożenie pisemnego oświadczenia w terminie 100 dni od dnia stwierdzenia tych Wad lub żądać wykonania przedmiotu odbioru po raz drugi, na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy wg własnego wyboru – przez Wykonawcę lub podmiot trzeci. Zamawiający będzie uprawniony w tym zakresie do potrącania odpowiednich kwot, w tym kar umownych, z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy. W zakresie odstąpienia od Umowy § 36 ust. 5-7 Umowy stosuje się odpowiednio.

d) zostaną stwierdzone nieistotne Wady umożliwiające użytkowanie przedmiotu niniejszej Umowy zgodnie z przeznaczeniem Strony podpiszą Protokół Odbioru Końcowego Robót z określonymi uwagami i zastrzeżeniami. W przypadku uwag lub zastrzeżeń Strony opracują i podpiszą Protokół Usterek i Wad stanowiący załącznik do Protokołu Odbioru Końcowego Robót, w którym zostaną wskazane stwierdzone przez Zamawiającego w toku Odbioru Końcowego Robót nieistotne Wady i usterek umożliwiające Odbiór Końcowy Robót oraz wyznaczony zostanie termin na ich usunięcie przez Wykonawcę.

6. Potwierdzenie usunięcia wad

Po tym, jak wszystkie nieistotne Wady wyspecyfikowane w Protokole Usterek i Wad zostaną usunięte, Inżynier i Wykonawca powinni, w ciągu 3 (trzech) dni od daty otrzymania przez Zamawiającego/Inżyniera Kontraktu od Wykonawcy powiadomienia o takim skutku, potwierdzić usunięcie usterek i Wad w odniesieniu do wadliwych części poprzez podpisanie Protokołu Usunięcia Usterek i Wad. Protokół Usunięcia Usterek i Wad jest załącznikiem do Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji.

7. Protokół Odbioru Końcowego Inwestycji

Podpisanie Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji będzie możliwe po zakończeniu realizacji przedmiotu Umowy w całości, oraz po uzyskaniu ostatecznych i niezbędnych decyzji, pozwoleń i zezwoleń, w szczególności ostatecznego pozwolenia na użytkowanie.

Czas trwania czynności Odbioru Końcowego Inwestycji wliczany jest do Terminu Zakończenia Realizacji Inwestycji.

§ 18.

Zwrot Placu Budowy

1. W terminie **10 dni** od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Robót Wykonawca musi być gotowy do protokolarnego przekazania Zamawiającemu Placu Budowy.
2. Wykonawca zobowiązany jest do uprzątnięcia terenu Placu Budowy przed jego przekazaniem Zamawiającemu. W przypadku uszkodzeń, Wykonawca obowiązany będzie pokryć koszty naprawy. Koszty napraw mogą być potrącane z jakiegokolwiek wynagrodzenia należnego Wykonawcy lub z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.
3. Jeżeli Zamawiający dokonał Odbioru Końcowego Robót z uwagami i zastrzeżeniami, wyznaczając równocześnie Wykonawcy termin na usunięcie wad i usterek dających się usunąć, w takim wypadku zwrot Placu Budowy nastąpi wedle wyboru Zamawiającego:
  - a) w terminie ustalonym zgodnie z postanowieniami ust. 1 powyżej lub,
  - b) w terminie 10 dni od daty protokolarnego odbioru wykonania usunięcia usterek i wad wskazanych w Protokole Odbioru Końcowego Robót nie wcześniej niż w dniu podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji lub
  - c) w terminie ustalonym przez Strony, jeżeli Zamawiający zażąda wcześniejszego zwrotu Placu Budowy, a Wykonawca potwierdzi możliwość usunięcia określonych usterek i wad także po dokonaniu zwrotu Placu Budowy Zamawiającemu.

§ 19.

Rękojnia i Gwarancja w zakresie Robót Budowlanych

1. Okres rękojmi na Roboty Budowlane jest równy okresowi gwarancji i wynosi **60 miesięcy** liczonych od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji z zastrzeżeniem § 22 i § 23. W przypadku stwierdzenia w okresie rękojmi Wad, Zamawiający może wyznaczyć Wykonawcy termin na usunięcie Wad, który nie będzie krótszy niż 10 dni, z zagrożeniem, że:
  - a) po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu naprawy nie przyjmie lub,
  - b) będzie uprawniony do zastępczego powierzenia usunięcia stwierdzonych Wad podmiotowi trzeciemu w przypadku nieusunięcia przez Wykonawcę Wad istotnych w terminie i dokonania stosownego potrącenia z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy o kwotę odpowiadającą kosztom takiego zastępczego usunięcia Wad. W przypadku, gdy kwota Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy okaże się niewystarczająca Wykonawca jest zobowiązany do pokrycia powstałej różnicy lub,
  - c) będzie uprawniony do dokonania stosownego obniżenia Wynagrodzenia za Roboty, jeżeli stwierdzone przez Zamawiającego Wady nieistotne są nieusuwalne albo gdy Wykonawca nie usunie w terminie Wad nieistotnych. Zamawiający będzie uprawniony w tym zakresie do potrącania odpowiednich kwot z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.
2. Strony postanawiają, że odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu odpowiedzialności za wady zostanie rozszerzona poprzez udzielenie pisemnej gwarancji. Wykonawca udziela gwarancji na okres **60 miesięcy**.

3. Okres gwarancji Wykonawcy liczony będzie od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji i będzie równy okresowi rękojmi.
4. Niniejsza Umowa jest dokumentem gwarancyjnym w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego.
5. Strony ustalają następujący tryb usuwania wad Robót, ujawnionych w okresie gwarancji:
  - a) Zamawiający zobowiązuje się powiadomić Wykonawcę pisemnie o stwierdzonej wadzie,
  - b) w okresie objętym gwarancją Wykonawca zobowiązany jest do usuwania na swój koszt i we własnym zakresie stwierdzonych wad, niezwłocznie nie później jednak niż w terminie **14 dni** od daty otrzymania zawiadomienia, o którym mowa powyżej, w wyjątkowych wypadkach w innym uzgodnionym z Zamawiającym terminie,
  - c) po bezskutecznym upływie terminu określonego w ust. 5 lit. b Zamawiający usunie wady we własnym zakresie, a kosztami z tego tytułu obciąży Wykonawcę lub na zasadach ogólnych zleci usunięcie wad osobie trzeciej (innemu Wykonawcy), a kosztami z tego tytułu obciąży Wykonawcę,
  - d) Wykonawca w przypadku skorzystania przez Zamawiającego z uprawnień, o których mowa w ust. 5 lit. c zobowiązany będzie do zwrotu Zamawiającemu wszystkich poniesionych przez niego kosztów w terminie 7 dni od otrzymania pisemnego wezwania,
  - e) jeżeli Wykonawca nie dokona usunięcia wad w terminie określonym w ust. 5 lit. b, Zamawiający przysługuje prawo naliczania kar umownych w wysokości określonej w ust. 6.
6. Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty na rzecz Zamawiającego kary umownej w wysokości 0,01% całkowitego Wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 30 ust. 1 za każdy dzień zwłoki w usunięciu jakichkolwiek Wad i usterek Robót w ramach odpowiedzialności z tytułu rękojmi lub z tytułu udzielonej gwarancji na Roboty liczonego od dnia następującego po upływie terminu wyznaczonego na usunięcie wad.
Zastrzeżone kary umowne nie pozbawiają Zamawiającego dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.
7. Wykonawca w okresie udzielonej gwarancji nie może odmówić usunięcia Wad w zakresie Robót wykonanych na podstawie niniejszej Umowy bez względu na wysokość kosztów z tym związanych.
8. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji także po okresie określonym w ust. 2-5, jeżeli zgłosił wadę Robót przed upływem tego okresu.
9. W odniesieniu do wadliwego elementu przedmiotu Umowy, w zamian którego Wykonawca dostarczył Zamawiającemu element wolny od wad, w którym dokonał napraw, Zamawiający będzie uprawniony do przedłużenia okresu gwarancyjnego o okres równy okresowi, w którym z powodu wady nie mógł korzystać z takiego elementu.
10. Strony dopuszczają możliwość pokrycia kosztów usunięcia wad przez Zamawiającego z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.

§ 20.

Odbiór Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji w zakresie Robót Budowlanych

1. Niezależnie od uprawnienia Zamawiającego do bieżącego zgłaszania Wad w okresie obowiązywania rękojmi i gwarancji, o którym mowa w § 19, Strony przeprowadzą czynności związane z Odbiorem Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji najpóźniej 30 dni przed dniem wygaśnięcia okresu rękojmi i /Gwarancji dla całej Inwestycji. Dla celów Odbioru Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji Zamawiający opracuje wykaz Wad i usterek stwierdzonych w Inwestycji na dzień sporządzenia tegoż protokołu Odbioru i powiadomi Wykonawcę, z zachowaniem co najmniej 7-dniowego wyprzedzenia, o dacie rozpoczęcia czynności związanych z Odbiorem Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji.
2. Czynności związane z Odbiorem Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji zostaną zakończone podpisaniem Protokołu Odbioru Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji lub opracowaniem wykazu usterek i wad po upływie okresu Rękojmi/Gwarancji, zawierającego listę Wad i usterek stwierdzonych przez Zamawiającego na dzień sporządzenia ww. wykazu.
3. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego usunięcia Wad i naprawienia usterek stwierdzonych w wykazie usterek i wad po upływie okresu Rękojmi/Gwarancji i po ostatecznym usunięciu i naprawie wszystkich Wad i usterek stwierdzonych w tym wykazie Strony podpiszą Protokół Odbioru Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji.

§ 21.

Dostawa Sprzętu

1. Wykonawca w zakresie wykonania przedmiotu Umowy zobowiązuje się dostarczyć na własny koszt i ryzyko niezbędny Sprzęt wraz z Oprogramowaniem. Harmonogram Dostaw sprzętu wraz z oprogramowaniem Wykonawca jest zobowiązany przedstawić Zamawiającemu w Harmonogramie Rzeczowo - Finansowym, o którym mowa w § 3 Umowy.
2. Dla każdego z dostarczonego Sprzętu Wykonawca jest zobowiązany dołączyć:
  - 1) odpowiednią dla danego Sprzętu jego dokumentację techniczną - paszport techniczny,
  - 2) instrukcje obsługi dla użytkownika dla każdego Sprzętu, instrukcje obsługi technicznej w języku polskim oraz w wersji oryginalnej (także w PDF),
  - 3) dokument określający ilość i częstotliwość przeglądów technicznych w ciągu roku, jakie są zalecane przez producenta Sprzętu w okresie trwania gwarancji i rękojmi oraz po okresie gwarancyjnym lub okresie rękojmi,
  - 4) dla każdego Sprzętu jego indywidualną kartę gwarancyjną, wypełnioną czytelnie i bez poprawek z wypisanymi w niej numerem seryjnym lub innym unikalnym numerem danego Sprzętu,
  - 5) wszystkie dostarczone dokumenty, muszą być sporządzone w języku polskim lub w języku obcym wraz z tłumaczeniem na język polski (wersją obowiązującą co do zasad postępowania jest wersja w języku polskim),
  - 6) listę części i podzespołów zalecanych do wymiany w czasie wszelkich interwencji serwisowych w okresie gwarancji lub rękojmi, które to elementy muszą być wliczone w koszty usług serwisowych.
3. Odbioru ilościowego i jakościowego dostarczonego Sprzętu dokonają upoważnieni przedstawiciele Zamawiającego w terminie 7 dni od powiadomienia przez Wykonawcę o możliwości przystąpienia do odbioru, czego potwierdzeniem jest protokół zdawczo –

- odbiorczy podpisany przez obie strony Umowy, z tym zastrzeżeniem że do czasu Odbioru Końcowego Inwestycji ten Sprzęt będzie się znajdował pod pieczęcią i dozorem Wykonawcy, który będzie też ponosił do tego czasu ryzyko jego przypadkowej utraty czy uszkodzenia.
4. Warunkiem dokonania odbioru ilościowego i jakościowego Sprzętu jest ich uruchomienie, sprawdzenie poprawności ich pracy w ramach całej Inwestycji poprzez wykonanie serii próbnych, co zostanie potwierdzone stosownym raportem podpisanym przez osoby z ramienia Wykonawcy oraz Zamawiającego.
  5. W przypadku stwierdzenia przy odbiorze braków ilościowych lub jakościowych w zakresie dostaw, jak również w razie stwierdzenia niepoprawnej pracy urządzeń po ich uruchomieniu lub próbie uruchomienia, Inżynier Kontraktu odmówi podpisania protokołu odbioru dostawy.
  6. Dokonanie Odbioru Końcowego Inwestycji i podpisanie Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji będzie możliwe dopiero po uruchomieniu Sprzętu oraz sprawdzeniu poprawności jego działania w trybie określonym w ust. 4 i ust. 5 niniejszego paragrafu.

§ 22.

Rękojnia i Gwarancja w zakresie dostarczonego w ramach przedmiotu zamówienia Sprzętu

1. Okres rękojmi na dostarczone w ramach tego zamówienia wszelkie urządzenia, sprzęt i akcesoria liczy się od dnia podpisania przez strony protokołu odbioru urządzenia/sprzętu i nie może się skończyć wcześniej niż przed upływem **24 miesięcy** liczonych od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji.
2. W przypadku stwierdzenia w okresie rękojmi Wad, Zamawiający może wyznaczyć Wykonawcy termin na usunięcie Wad, który nie będzie krótszy niż 10 dni z zagrożeniem, że:
  - 1) po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu naprawy nie przyjmie lub
  - 2) będzie uprawniony do zastępczego powierzenia usunięcia stwierdzonych Wad podmiotowi trzeciemu w przypadku nieusunięcia przez Wykonawcę Wad istotnych w odpowiednim terminie i dokonania stosownego potrącenia z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy o kwotę odpowiadającą kosztom takiego zastępczego usunięcia Wad. W przypadku, gdy kwota Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy okaże się niewystarczająca Wykonawca jest zobowiązany do pokrycia powstałej różnicy lub,
  - 3) będzie uprawniony do dokonania stosownego obniżenia Wynagrodzenia za Sprzęt, jeżeli stwierdzone przez Zamawiającego Wady nieistotne są nieusuwalne albo gdy Wykonawca nie usunie w odpowiednim terminie Wad nieistotnych. Zamawiający będzie uprawniony w tym zakresie do potrącania odpowiednich kwot z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.
3. Niezależnie od uprawnień z tytułu rękojmi, Zamawiającemu przysługują również uprawnienia z tytułu gwarancji. Wybór reżimu ochrony, z którego Zamawiający chce skorzystać, należy do Zamawiającego.
4. Okres gwarancji Wykonawcy w zakresie dostawy Sprzętu liczony będzie jak w ust. 1.
5. Niniejsza Umowa jest dokumentem gwarancyjnym w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego.

6. W przypadku, gdy w trakcie okresu gwarancyjnego została ujawniona jakakolwiek Wada, Wykonawca rozpocznie prace naprawcze na swój własny koszt (czas reakcji na zgłoszenie awarii), w terminie nie późniejszym niż 48 godzin od daty zgłoszenia Wady lub awarii przez Zamawiającego, chyba że przystąpienie do usunięcia Wad jest niemożliwe z przyczyn niezależnych od Wykonawcy. W przypadku nieprzystąpienia do prac naprawczych w terminie, o którym mowa powyżej, Zamawiający może wykonać prace naprawcze na koszt i ryzyko Wykonawcy, korzystając przy tym również z usług osób trzecich bez utraty swoich praw z tytułu rękojmi lub gwarancji.
7. Wykonawca zobowiązany jest usunąć zgłoszone Wady i awarie w terminie do 10 dni od daty zgłoszenia wad lub awarii Sprzętu, a w przypadku konieczności sprowadzenia części spoza granic Rzeczypospolitej Polskiej – 14 dni. Strony mogą na piśmie zgodnie ustalić inny termin w przypadku gdy z przyczyn technicznych nie jest możliwe zachowanie terminów wskazanych w zdaniu poprzednim.
8. W przypadku, gdy okres usunięcia Wad lub awarii dotyczących Sprzętu przekroczy 10 dni liczonych od daty zgłoszenia wady, Zamawiający może bez konieczności uprzedniego uzyskania zezwolenia Sądu wykonać prace naprawcze na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze), korzystając przy tym również z usług osób trzecich bez utraty swoich praw z tytułu rękojmi lub gwarancji. W przypadku zaś gdy usunięcie Wady lub awarii wymaga niezwłocznego i natychmiastowego działania, z uwagi na konieczność uchylenia bezpośredniego zagrożenia dla użytkowników obiektu czy też zapobieżenia szkodzie znacznych rozmiarów, Zamawiający może samodzielnie przystąpić do usuwania wady lub powierzyć jej wykonanie osobie trzeciej, na koszt i ryzyko Wykonawcy, jeżeli Wykonawca w takiej sytuacji nie jest w stanie natychmiast rozpocząć usuwania Wady/awarii. W takim wypadku Zamawiający zobowiązany będzie dokładać starań w celu zminimalizowania zagrożenia lub strat, w tym zapewnienia natychmiastowego rozpoczęcia usuwania opisanej Wady/awarii, w miarę zaś możliwości powinien też niezwłocznie poinformować Wykonawcę o powyższej sytuacji i umożliwić mu również niezwłocznie możliwość dalszego usuwania Wady/awarii lub stosownie do okoliczności wgląd i nadzór nad pracami związanymi z usunięciem takiej Wady/awarii. Działanie Zamawiającego, o którym mowa w niniejszym ustępie, nie powoduje utraty jego praw z tytułu rękojmi lub gwarancji.
9. Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty na rzecz Zamawiającego kary umownej w wysokości:
  - a) 1.500,00 zł w przypadku, gdy okres usunięcia Wady/awarii lub usterki dotyczącej Sprzętu przekroczy okresy wskazane w ust. 7 liczone od daty zgłoszenia wady lub awarii za każdy dzień zwłoki, nie więcej niż 0,2% całkowitego Wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 30 ust. 1.
  - b) 1.500,00 zł w przypadku, gdy Wykonawca nie rozpocznie prac naprawczych w terminie 48 godzin od daty zgłoszenia wady lub awarii za każdą godzinę zwłoki a nie więcej niż 0,2 % całkowitego Wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 30 ust. 1. Kara umowna w tym przypadku nie będzie naliczana, jeżeli Wykonawca wykaże, iż przystąpienie do usunięcia Wad lub awarii było niemożliwe z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
  - c) 2.500,00 zł w przypadku niezapewnienia z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy części zamiennych w okresie wskazanym w ust. 12 za każdą nie zapewnioną część zamienną lub wyposażenia eksploatacyjnego Sprzętu oddzielnie, nie więcej niż 0,5 % całkowitego Wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 30 ust 1.

10. Zastrzeżone kary umowne nie pozbawiają Zamawiającego dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.
11. Strony dopuszczają możliwość pokrycia kosztów usunięcia wad przez Zamawiającego z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.
12. W ramach Wynagrodzenia, o którym mowa w § 30 ust. 1 Umowy, Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia części zamiennych, przez okres liczony jak w ust. 1. Każda naprawa lub wymiana części w Sprzęcie wykonywana w ramach gwarancji powoduje wydłużenie okresu gwarancji ponad podstawowy zaoferowany termin gwarancji o czas wyłączenia z eksploatacji. Wydłużenia gwarancji nie powodują planowe przeglądy zgodne z wymaganiami producenta.
13. Każda naprawa zakończona będzie stosownym „Raportem Serwisowym”. Raport Serwisowy powinien zawierać co najmniej następujące informacje:
  - 1) Wykonane czynności serwisowe.
  - 2) Wykonane regulacje i kalibracje.
  - 3) Reinstalacje, instalacje i konfiguracje oprogramowania.
  - 4) Wykonane czynności konserwacyjne.
14. Każda interwencja nie zakończona dopuszczeniem urządzenia do eksploatacji zakończona będzie „Raportem Serwisowym”. Każda naprawa lub interwencja zostanie potwierdzona przez pracownika Zamawiającego po stwierdzeniu poprawności działania danego Sprzętu.
15. Gwarancją nie są objęte:
  - 1) uszkodzenia i wady dostarczanego Sprzętu wynikłe na skutek:
    - a) eksploatacji Sprzętu przez Zamawiającego niezgodne z jego przeznaczeniem, niestosowania się Zamawiającego do instrukcji obsługi Sprzętu mechanicznego uszkodzenia powstałego z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego lub osób trzecich i wywołane nimi wady,
    - b) samowolnych napraw, przeróbek lub zmian konstrukcyjnych (dokonywanych przez Zamawiającego lub inne nieuprawnione osoby);
  - 2) uszkodzenia spowodowane zdarzeniami losowymi tzw. siła wyższa (pożar, powódź, zalanie itp.).

§ 23

Warunki gwarancji i pielęgnacji zieleni i nasadzeń roślinnych

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji na okres **36 miesięcy** dla założonej zieleni i dokonanych nasadzeń zwanych także, w dalszej części Umowy łącznie materiałem roślinnym.
2. Okres gwarancji materiału roślinnego liczony będzie od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji.
3. W okresie gwarancji do obowiązków Wykonawcy należy:
  - 1) W terminie wskazanym przez Zamawiającego, nie krótszym niż 3 dni robocze dokonanie nasadzeń zamiennych lub uzupełniających materiału roślinnego tego samego gatunku i o parametrach zgodnych z parametrami materiału roślinnego, który nie zachował swojej żywotności, obumarł, bądź nastąpiło istotne obniżenie jego jakości, w tym również z powodu uszkodzenia, choroby materiału roślinnego lub występowania szkodników. Zastrzeżenie, o którym mowa w zdaniu poprzednim nie dotyczy sytuacji, w

- której uszkodzenie, zniszczenie albo usunięcie materiału roślinnego nastąpiło wyłącznie z przyczyn:
- a) działania osób trzecich, za które odpowiedzialności nie ponosi Wykonawca,
  - b) braku albo wadliwego prowadzenia pielęgnacji materiału roślinnego,
  - c) działania zdarzeń siły wyższej.
- 2) Zgłaszanie na piśmie lub drogą elektroniczną Zamawiającemu wszystkich przypadków dewastacji oraz kradzieży nasadzeń objętych pielęgnacją, niezwłocznie jednak nie później niż w ciągu dwóch dni po powzięciu informacji o zdewastowaniu bądź kradzieży jakiegokolwiek nasadzenia, a fakt ten zostanie dodatkowo potwierdzony dokumentacją zdjęciową wykonaną przez Wykonawcę.
4. W okresie gwarancji z udziałem Zamawiającego i Wykonawcy odbywać się będą przeglądy co najmniej dwa razy w roku w okresie wiosennym i jesiennym, z których zostanie sporządzony protokół. W protokole z przeglądu zostanie zawarty wykaz Wad materiału roślinnego oraz zostanie określony przez Zamawiającego termin, nie dłuższy niż 10 dni roboczych, w którym Wykonawca będzie zobowiązany usunąć stwierdzone w trakcie przeglądu Wady. W przypadku gdy usunięcie Wad w terminie, o którym mowa powyżej nie będzie możliwe z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, a związanych z warunkami atmosferycznymi, Strony ustalą inny termin, w którym usunięcie wad będzie możliwe.
5. W przypadku uchylenia się przez Wykonawcę od obowiązków, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3, niezależnie od prawa do naliczenia kary umownej, Zamawiający uprawniony będzie do powierzenia ich wykonania osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy bez konieczności uzyskiwania upoważnienia sądu.
6. Niniejsza Umowa stanowi jednocześnie dokument gwarancji.
7. Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty na rzecz Zamawiającego kary umownej w wysokości 0,01% całkowitego Wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 30 ust. 1 za każdy dzień zwłoki w usunięciu jakichkolwiek Wad i usterek materiału roślinnego w ramach odpowiedzialności z tytułu rękojmi lub z tytułu udzielonej gwarancji liczonego od dnia następującego po upływie terminu wyznaczonego na usunięcie Wad i usterek, nie więcej niż 5% całkowitego Wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 30 ust. 1. Zastrzeżone kary umowne nie pozbawiają Zamawiającego dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.
8. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji także po okresie określonym w ust. 1-2, jeżeli zgłosił wadę materiału roślinnego przed upływem tego okresu.
9. W odniesieniu do wadliwego materiału roślinnego, w zamian którego Wykonawca dostarczył Zamawiającemu materiał roślinny wolny od wad, okres gwarancji ulega przedłużeniu o okres równy okresowi, w którym z powodu wady poszczególny element materiału roślinnego nie znajdował się w miejscu pierwotnego nasadzenia.
10. Wykonawca ma obowiązek realizowania w okresach czasu opisanych szczegółowo w **Załączniku nr 7** Warunki Pielęgnacji Materiału Roślinnego wszystkich czynności związanych z pielęgnacją materiału roślinnego.
11. W przypadku zwłoki albo zaniechań w wykonywaniu obowiązków, o których mowa w ustępie poprzednim Zamawiający wezwie Wykonawcę do ich realizacji wyznaczając w tym zakresie odpowiedni termin, który nie będzie krótszy aniżeli 3 dni robocze oraz dłuższy aniżeli 14 dni roboczych.
12. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ustępie poprzednim Strony zastrzegają dla Zamawiającego prawo naliczenia kary umownej w wysokości

0,01% całkowitego Wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 30 ust. 1 za każdy dzień zwłoki w realizacji obowiązków pielęgnacyjnych wskazanych w Załączniku nr 7 - Warunki Pielęgnacji Materiału Roślinnego. Łączna kwota naliczonych z tego tytułu kar nie może jednak przekroczyć 5% całkowitego Wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 30 ust. 1. Strony ustalają, że zastrzeżona w tym miejscu kara umowna nie pozbawia Zamawiającego prawa dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych jeśli poziom szkody przekraczała będzie zastrzeżoną karę umowną.

13. Strony zgodnie ustalają, że Zamawiającemu, poza prawem do naliczenia kar umownych w sytuacji niewykonania albo nienależytego wykonywania obowiązku pielęgnacji materiału roślinnego, przysługuje także prawo do powierzenia wykonania tych obowiązków podmiotowi trzeciemu na zasadzie wykonania zastępczego tj. na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez potrzeby uzyskiwania w tym zakresie zezwolenia sądu. W takiej jednak sytuacji Zamawiający ma obowiązek odrębnie wezwać Wykonawcę, w formie pisemnej, do wykonania określonego obowiązku albo określonego zespołu obowiązków, wyznaczając w tym zakresie odpowiedni termin z zastrzeżeniem, że w przypadku jego bezskutecznego upływu, na zasadzie wykonania zastępczego powierzy jego realizację innemu podmiotowi na koszt i ryzyko Wykonawcy.

§ 24.

Przeglądy techniczne i konserwacje, części zużyte

1. Wykonawca w ramach Wynagrodzenia, o którym mowa w § 30 ust. 1 niniejszej Umowy, wykonywać będzie przez okres wskazany w § 22 ust. 1 przeglądy techniczne, przeglądy dotyczące poprawności działania, jak również konserwację Sprzętu. Przeglądy techniczne wymagane są dla odpowiednio wskazanych robót budowlanych oraz dostarczonego w związku z wykonaniem tych robót Sprzętu.,
2. Przeglądy techniczne Sprzętu wykonywane będą na podstawie zaleceń producentów poszczególnych urządzeń oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Wykonawca zobowiązany jest przeprowadzać przeglądy gwarancyjne zgodnie z dokumentacją producenta. Przeglądy gwarancyjne dokonywane są na koszt Wykonawcy.
4. Przeglądy techniczne wykonywane będą według ustalonego przez Wykonawcę harmonogramu przeglądów. Zmiany harmonogramu następować będą w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
5. Pięć dni roboczych przed planowanym przeglądem technicznym Wykonawca powiadomi Zamawiającego o godzinie rozpoczęcia przeglądu.
6. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania przeglądów z należytą starannością według wytycznych określonych w niniejszej Umowie.
7. Po wykonaniu przeglądu technicznym Wykonawca gwarantuje prawidłowe działanie wszystkich urządzeń wchodzących w skład systemu pod warunkiem używania ich w zwyczajowy sposób zgodny z instrukcją obsługi producenta.
8. Przeglądy techniczne odbywać się będą w obecności wyznaczonego pracownika Zamawiającego.
9. Przeglądy wykonywane będą w godzinach ustalonych z Zamawiającym, tak aby nie powodowały zakłóceń w pracy obiektów.

10. Części uznane za zużyte lub uszkodzone i wymontowane stanowią własność Zamawiającego.
11. Wykonawca będzie zobowiązany w ramach niniejszej Umowy do ich odbioru od Zamawiającego i przestrzegania wszystkich przepisów dotyczących postępowania z takimi częściami w zakresie ich utylizacji bądź recyklingu. Koszty utylizacji lub recyklingu ponosi Wykonawca.

§ 25.

Licencje/sublicencje dla Oprogramowania, gwarancja i serwis dla oprogramowania oraz sprzętu komputerowego i urządzeń z nim związanych

1. W takim zakresie w jakim elementem składowym dostarczonego Sprzętu jest określone Oprogramowanie, systemy baz danych oraz kody źródłowe Wykonawca, w ramach Wynagrodzenia wskazanego w § 30 ust. 1 Umowy udziela na mocy niniejszej Umowy, bez potrzeby składania dodatkowych oświadczeń w tym zakresie Zamawiającemu odpłatnej (czyli w ramach Wynagrodzenia wskazanego w § 30 ust. 1 Umowy i niewyłączonej, nieograniczonej w czasie i ograniczonej do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej licencji/sublicencji na korzystanie z całości dostarczonego w ramach niniejszego przedmiotu Umowy Oprogramowania, zgodnie z jego przeznaczeniem oraz sposobem korzystania określonym w instrukcjach obsługi, dostarczonym wraz z Oprogramowaniem i warunkami licencji/sublicencji wydawanymi przez producentów takich oprogramowań jak też przekazuje pozostałe prawa. Jeżeli nic innego nie wynika z postanowień Umowy to instalacja i uruchomienie oprogramowania zostanie dokonana przez Wykonawcę zgodnie z ustaleniami z Zamawiającym wraz z dostawą Sprzętu i odbiorem tego Sprzętu przez Zamawiającego. Umowa licencyjna może zostać wypowiedziana z zachowaniem 10-letniego okresu wypowiedzenia, z tym że okres ten nie może się rozpocząć przed dniem podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji.
2. Wykonawca dostarczy Zamawiającemu całość Oprogramowania w terminie określonym w szczegółowym harmonogramie realizacji. Dostawa nastąpi pod adres wskazany przez Zamawiającego. Instalacja i uruchomienie Oprogramowania zostanie dokonana przez Wykonawcę zgodnie z ustaleniami z Zamawiającym.
3. Na podstawie licencji/sublicencji Zamawiający może wprowadzić Oprogramowanie do pamięci komputera, wyświetlać, dokonywać przy jego użyciu przetwarzania danych i korzystać z niego w sposób zgodny z jego przeznaczeniem (określony w instrukcjach obsługi). Zamawiający w ramach posiadanej licencji/sublicencji jest uprawniony do przeniesienia aplikacji na inny sprzęt. Licencja obejmuje prawo do tworzenia kopii bezpieczeństwa aplikacji.
4. Zamawiający nie będzie używał lub powielał Oprogramowania objętego licencją/sublicencją (oraz jej Dokumentacją) stanowiącego przedmiot licencji/sublicencji dla jakichkolwiek celów, innych niż te określone w niniejszych warunkach lub takich, których moc wiążąca dla stron jest od nich niezależna, ani nie będzie udostępniał przedmiotu Licencji (programów i ich dokumentacji) jakimkolwiek osobom trzecim, za wyjątkiem osób trzecich współpracujących w ramach działalności Zamawiającego oraz podmiotów, które uzyskają prawo do korzystania z obiektów realizowanych w ramach Inwestycji.

5. Zamawiający nie będzie wynajmował, dokonywał dystrybucji elektronicznej, ani czasowo przenosił prawa do korzystania z Licencji na zasadzie „timesharing”, ani wprowadzał do obrotu poprzez sieci komputerowe, ani w drodze przetwarzania danych, ani nie będzie prowadził nielegalnej dystrybucji programów i dokumentacji uzyskanych w drodze licencji. Postanowienie powyższe nie dotyczy osób trzecich współpracujących w ramach działalności Zamawiającego oraz podmiotów, które uzyskają prawo do korzystania z obiektów realizowanych w ramach Inwestycji, w zakresie niezbędnym do korzystania z tego systemu.
6. Powyższe warunki dotyczą również wszelkich modyfikacji do Oprogramowania (update).
7. Wykonawca oświadcza, że:
  - a) oprogramowanie, w tym zakres udzielonej na nie licencji (sublicencji), nie narusza praw autorskich osób trzecich oraz, że prawa te nie są obciążone na rzecz osób trzecich i nie toczy się żadne postępowanie w ramach którego jakakolwiek osoba trzecia kwestionowałaby zakres praw Wykonawcy;
  - b) jest w pełni uprawniony do udzielenia licencji, sublicencji lub przekazania licencji na Oprogramowanie;
  - c) funkcje Oprogramowania będą zgodne z instrukcjami obsługi oraz że będą spełniać funkcjonalnie wymogi;
  - d) jest odpowiedzialny za wady prawne Oprogramowania.
8. W przypadku wydania orzeczenia sądowego czasowego, lub ostatecznego zakazującego korzystania z utworów dostarczonych Zamawiającemu w ramach wykonywania niniejszej Umowy, Wykonawca nie później, niż w terminie 14 dni od daty wydania takiego orzeczenia na własny koszt dostarczy i zainstaluje u Zamawiającego utwory o funkcjach zamiennych (równoważnych) do utworów, których dotyczy orzeczenie i zapewni Zamawiającemu swobodne korzystanie z tych utworów na podstawie licencji, sublicencji, cesji praw, najmu itp.
9. Wykonawca pokryje wszelkie szkody i koszty zasądzone od Zamawiającego w takich procesach lub postępowaniach.
10. Jeżeli dostarczone Oprogramowania zostaną uznane za naruszające patenty, inne prawa własności przemysłowej czy prawa autorskie, Wykonawca na swój koszt i według swojego wyboru:
  - a) uzyska dla Zamawiającego prawo do kontynuowania używania takiego Oprogramowania, lub dokona wymiany Oprogramowania Licencjonowanego na nie naruszające patentów i innych praw własności przemysłowej, praw autorskich lub,
  - b) zmodyfikuje go w taki sposób, aby naruszenia nie miały miejsca lub
  - c) dostarczy inne rozwiązanie funkcjonalne pozwalające Zamawiającemu na nieprzerwane świadczenie usług w tym samym zakresie i co najmniej takiej samej jakości.
11. Każda ze Stron poinformuje drugą Stronę w przypadku zgłoszenia roszczenia lub zawiadomienia o roszczeniu strony trzeciej, o zaistniałej sytuacji związanej z posiadanymi prawami własności przemysłowej i intelektualnej; żadna ze Stron nie rozpocznie żadnych działań bez uprzedniego pisemnego poinformowania drugiej Strony o zaistniałej sytuacji i o możliwości rozwiązania jej.
12. Powyższe postanowienia znajdują zastosowanie także do wszelkich kolejnych aktualizacji (update) dla Oprogramowania.

13. Wszelkie licencje lub sublicencje udzielane Zamawiającemu w ramach Umowy stają się skuteczne w stosunku do dostarczanych kopii Oprogramowań z dniem dostawy do Zamawiającego kopii.
14. Wykonawca zagwarantuje update'y dostarczonego Oprogramowania przez cały okres liczony jak w § 22 ust. 1.
15. Strony zgodnie przyjmują, że gwarancja udzielona przez Wykonawcę na dostarczone w ich ramach Sprzęt obejmuje swym zakresem także gwarancję na Oprogramowanie stanowiące element dostarczonego Sprzętu. Wskazana gwarancja zapewnia prawidłowe działanie oprogramowania, rozumianego zarówno jako całość funkcjonalna, jak i poszczególne jego elementy, tj. zgodnie z jego przeznaczeniem, zgodnie z zaleceniami producenta oraz spełniania wszystkich cech funkcjonalnych i wydajnościowych.
16. Gwarancja będzie realizowana na następujących warunkach:
  - a. Usługi serwisowe obejmują wszelkie niezbędne naprawy świadczone nieodpłatnie na rzecz Zamawiającego odpowiednio w okresie gwarancji na Sprzęt i Oprogramowanie.
  - b. Usługi serwisowe, które nie mogą być realizowane zdalnie (poprzez kontakt telefoniczny, lub elektroniczny), wykonywane będą bezpośrednio w miejscu zainstalowania przedmiotu zamówienia.
  - c. Wykonawca zobowiązany jest do przeprowadzenia na własny koszt przeglądów gwarancyjnych Oprogramowania i Sprzętu co najmniej raz na kwartał, zgodnie z harmonogramem przeglądów uzgodnionym z Zamawiającym.
  - d. Wykonawca jest zobowiązany do zareagowania na zgłoszenie Wady, błędu, usterki lub awarii dotyczącej Sprzętu lub Oprogramowania w czasie reakcji serwisu oraz do usunięcia Wady, błędu, usterki lub awarii dotyczącej Sprzętu lub Oprogramowania w czasie usunięcia określonym w lit. h.
  - e. Każda Usługa Serwisowa wykonywana w miejscu instalacji Sprzętu i Oprogramowania będzie zakończona opracowaniem Protokołu wykonania usługi serwisowej.
  - f. Wykonawca może wnosić do Zamawiającego o wyrażenie zgody na przedłużenie czasu wykonania usługi serwisowej.
  - g. Jeśli serwis nie będzie mógł usunąć Wady, błędu, usterki lub awarii dotyczącej Sprzętu lub Oprogramowania w wymaganym terminie, musi dostarczyć na własny koszt i ryzyko urządzenie zastępcze w terminie tożsamym z czasem usunięcia Wady, błędu, usterki lub awarii dotyczącej Sprzętu lub Oprogramowania.
  - h. Usługi serwisowe realizowane będą z zachowaniem następujących parametrów:
    - Dostępność serwisu – dni robocze – w okresie trwania Umowy;
    - Czas reakcji serwisu – 24 godziny (dni robocze) - w okresie trwania Umowy;
    - Czas usunięcia Wady, błędu, usterki lub awarii dotyczącej Sprzętu lub Oprogramowania – do 2 dni roboczych od momentu zgłoszenia (przy konieczności sprowadzenia części do 4 dni roboczych) - w okresie trwania Umowy.
  - i. Zgłoszenie Wady, błędu, usterki lub awarii dotyczącej Sprzętu lub Oprogramowania musi być dokonane pisemnie lub e-mail. Zgłoszenie telefoniczne musi być potwierdzone pisemnie lub poprzez e-mail.
17. W okresie gwarancji wszelkie Wady, błędy, usterki lub awarie dotyczące Sprzętu i Oprogramowania będą naprawiane nieodpłatnie przez Wykonawcę.
18. Każda naprawa zakończy się przeprowadzeniem przez Wykonawcę testów stwierdzających prawidłowe działanie naprawionych elementów Oprogramowania lub

- Sprzętu. Wykonawca sporządzi raport z przeprowadzonych testów i przekaże go Zamawiającemu.
19. Jeżeli Wykonawca nie wykona obowiązków gwarancyjnych w czasie dwukrotnie przekraczającym terminy określone w ust. 17 lit. h, Zamawiający – po uprzednim pisemnym poinformowaniu Wykonawcy - może powierzyć usunięcie Wady, błędu, usterki lub awarii dotyczącej Sprzętu lub Oprogramowania innej, niż Wykonawca osobie na koszt Wykonawcy, który ma obowiązek pokrycia wszelkich kosztów wykazanych na fakturze dostarczonej mu przez Zamawiającego. W tym przypadku Zamawiający nie traci uprawnień z tytułu gwarancji objętej niniejszą Umową.
  20. Strony dopuszczają możliwość pokrycia kosztów usunięcia Wady, błędu, usterki lub awarii dotyczącej Sprzętu lub Oprogramowania przez Zamawiającego z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.
  21. Termin gwarancji dla Oprogramowania ulega przedłużeniu o czas, w ciągu którego Zamawiający nie mógł korzystać z Oprogramowania z powodu ujawnionej Wady, błędu, usterki lub awarii dotyczącej Sprzętu lub Oprogramowania. W przypadku, gdy jakiś element Sprzętu podlegał wymianie, termin gwarancji określony w § 22 ust. 4 biegnie od początku dla każdego nowego elementu Sprzętu.
  22. Dodatkowo Wykonawca – w ramach usługi serwisu gwarancyjnego - świadczyć będzie na rzecz Zamawiającego następujące usługi serwisowe w stosunku do Oprogramowania:
    - a) Stałego monitorowania przez Wykonawcę funkcjonowania Oprogramowania w drodze prowadzenia rejestru zgłaszanych błędów w funkcjonowaniu takiego Oprogramowania;
    - b) Cyklicznego dostarczania i udzielania licencji na update'y Oprogramowania, które będą dostarczane w związku z ogólnym rozwojem Oprogramowania (aktualizacja ogólna), w tym w szczególności w związku z dostosowaniem Oprogramowania do zmiany przepisów prawa; w przypadku zmiany przepisów prawa, Wykonawca dostarczy aktualizację przed wejściem w życie zmienionych przepisów, chyba że termin pomiędzy ogłoszeniem zmiany, a jej wejściem w życie jest krótszy, niż 14 dni – w takim przypadku Wykonawca dostarczy aktualizację w terminie 30 dni licząc od daty ogłoszenia zmiany.
    - c) Instalowanie aktualizacji i poprawek wraz z ewentualną rekonfiguracją Oprogramowania i istniejącego systemu.
  23. Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty na rzecz Zamawiającego kary umownej w wysokości:
    - 1.000,00 zł w przypadku, gdy Wykonawca nie wykona obowiązku opisanego w ust. 16 lit. g, tj. niedostarczenia urządzenia zastępczego za każdy dzień zwłoki, a w przypadku terminu liczonego w godzinach roboczych – za każdą godzinę roboczą, nie więcej niż 0,8 % całkowitego Wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 30 ust 1 Umowy.
    - 1.000,00 zł w przypadku niewykonania usługi serwisowej w terminach opisanych w ust. 16 lit. h za każdy dzień zwłoki , a w przypadku terminu liczonego w godzinach roboczych – za każdą godzinę roboczą, nie więcej niż 0,8 % całkowitego Wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 30 ust 1 Umowy.
    - 1.000,00 zł w przypadku niewykonania usługi serwisowej w terminach opisanych w ust. 23 lit. b za każdy dzień zwłoki , nie więcej niż 0,8 % całkowitego Wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 30 ust 1 Umowy.

Zastrzeżone kary umowne nie pozbawiają Zamawiającego dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.

24. W przypadku przekształcenia formy organizacyjno – prawnej Zamawiającego lub jego restrukturyzacji i pojawienia się w ich konsekwencji następcy prawnego licencji przechodzą na tego następcę prawnego lub podmiot który uzyskał tytuł prawny do władania całością lub wydzieloną częścią realizowaną w ramach Inwestycji.
25. Wykonawca udziela **24 miesięcznej** (liczonej od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji) gwarancji na Oprogramowanie oraz sprzęt komputerowy i urządzenia z nim związane, dostarczone w ramach niniejszego przedmiotu zamówienia, obejmującą gwarancję prawidłowego działania Oprogramowania i sprzętu, rozumianego zarówno jako całość funkcjonalna, jak i poszczególne jego elementy, tj. zgodnie z jego przeznaczeniem, zgodnie z zaleceniami producenta oraz spełniania wszystkich cech funkcjonalnych i wydajnościowych. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym paragrafie do gwarancji na Oprogramowanie stosuje się odpowiednio postanowienia § 22 Umowy.

§ 26.

Najwyższa staranność Wykonawcy Konsultacje telefoniczne

1. W zakresie usuwania awarii oraz wykonywania przeglądów technicznych i konserwacji Wykonawca zagwarantuje najwyższy możliwy poziom techniczny wykonywanych usług oraz możliwie najszybsze i najsprawniejsze usuwanie zgłaszanych awarii w celu zagwarantowania najwyższej jakości usług dla korzystających z Inwestycji.
2. Wykonawca jest zobowiązany do udzielania Zamawiającemu konsultacji telefonicznych w zakresie:
  - a) Obsługi urządzeń wchodzących w skład systemu/urządzeń/
  - b) Czynności związanych z obsługą techniczną urządzeń wchodzących w skład systemu;
  - c) Czynności związanych z obsługą informatyczną;
  - d) Dokonywania wstępnej diagnozy awarii.
3. Wykonawca udzieli informacji dotyczących urządzeń wchodzącej w skład systemu, a w szczególności: w zakresie funkcji jakie pełnią poszczególne podzespoły, relacje między wyświetlanymi komunikatami a poszczególnymi podzespołami a także znaczenie wyświetlanych komunikatów.

III. POSTANOWIENIA DODATKOWE

§ 27.

Zwłoka w realizacji prac

1. W przypadku wykonywania Robót w sposób niezgodny z wyżej wymienionymi wymogami, Zamawiający ma prawo zażądać zmiany sposobu wykonywania Robót oraz usunięcia wszelkich Wad Robót na koszt Wykonawcy, w tym także jeszcze przed całkowitym ukończeniem Robót.
2. Za wyjątkiem sytuacji określonych inaczej w Umowie, Wykonawca na własny koszt dostarczy wszelkie Materiały i Urządzenia niezbędne do wykonania Robót oraz wykonania

zobowiązań wynikających z niniejszej Umowy, łącznie z tymi, które nie są określone wyraźnie w Umowie, ale są niezbędne do wykonania Robót. Wszelkie Materiały oraz jakość ich wykonania powinny być zgodne z warunkami i wymogami określonymi w Umowie. Wszelkie użyte Materiały powinny być nowe.

3. Podczas realizacji Umowy Wykonawca powinien stosować się do warunków zawartych w obowiązujących przepisach, w tym do aktów prawa miejscowego oraz wszelkich ostatecznych i prawomocnych decyzji administracyjnych dotyczących Robót.

4. W przypadku, gdy Wykonawca pozostaje w zwłoce z rozpoczęciem lub wykonaniem Robót tak dalece, że przy dotychczasowym sposobie wykonywania Robót, może nastąpić niedotrzymanie terminów, o których mowa w § 3 ust. 1 lit. a) niezależnie od innych przysługujących mu praw, Zamawiający uprawniony jest do żądania od Wykonawcy podjęcia działań w celu nadrobienia powstałej zwłoki.

5. W przypadku otrzymania przez Wykonawcę uzasadnionego wezwania, o którym mowa w ust. 4, Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia Zamawiającemu na piśmie, w terminie 5 dni od daty otrzymania wezwania, propozycji działań niezbędnych dla nadrobienia powstałej zwłoki oraz do określenia terminu, w którym zwłoka zostanie nadrobiona. Jeżeli jakiegokolwiek działania zaproponowane przez Wykonawcę w celu nadrobienia zwłoki wymagają współdziałania ze strony Zamawiającego lub wymagają poniesienia przezeń dodatkowych kosztów, wówczas przed ich podjęciem Wykonawca zobowiązany jest uzyskać akceptację Zamawiającego. Udokumentowane koszty poniesione przez Zamawiającego w związku z wyżej opisanymi działaniami Wykonawcy, Zamawiający ma prawo potrącać z Wynagrodzenia należnego Wykonawcy lub Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.

6. W przypadku, gdy Wykonawca nie przedstawi propozycji, o której mowa w ust. 5 lub w razie utrzymywania się zwłoki pomimo upływu terminu wskazanego przez Wykonawcę, Zamawiający ma prawo wyznaczyć Wykonawcy dodatkowy termin na nadrobienie zwłoki. W razie bezskutecznego upływu takiego dodatkowego terminu oraz będącego jego wynikiem zwłoki, Zamawiającemu przysługuje prawo do powierzenia wykonania lub dokończenia danego elementu Robót w ramach grupy Robót innemu podmiotowi na koszt i ryzyko Wykonawcy bez konieczności uzyskania uprzedniego bądź następczego zezwolenia Sądu (Zastępcze Wykonanie), o czym niezwłocznie poinformuje pisemnie Wykonawcę.

7. Skorzystanie przez Zamawiającego z uprawnień określonych w ust. 6 nie wyłącza odpowiedzialności odszkodowawczej Wykonawcy na zasadach ogólnych Kodeksu Cywilnego, nie wyłącza przysługującego Zamawiającemu prawa naliczenia kar umownych zastrzeżonych w Umowie, nie powoduje utraty ani ograniczenia uprawnień przysługujących Zamawiającemu z tytułu rękojmi lub gwarancji w zakresie odpowiedniej części zrealizowanej przez Wykonawcę Inwestycji, ani też nie wyłącza przysługującego Wykonawcy prawa odstąpienia od Umowy w całości lub części, jeżeli zachodzą ku temu podstawy umowne lub ustawowe.

§ 28.

Termin zakończenia Inwestycji

1. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania całości przedmiotu niniejszej Umowy zgodnie z Harmonogramem Rzeczowo - Finansowym zaakceptowanym przez Zamawiającego w terminach zgodnie z postanowieniami § 3 Umowy.

2. Zakończenie Inwestycji zostanie potwierdzone podpisaniem przez obie strony Umowy Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji, potwierdzającego przekazanie ostatecznego pozwolenia na użytkowanie obiektu/obiektów, o ile będzie wymagane, objętego przedmiotem Umowy zgodnie z jego przeznaczeniem oraz potwierdzającego pełne uruchomienia Sprzętu i systemów objętych Dostawą na mocy niniejszej Umowy, po wykonaniu próbnych badań oraz potwierdzającego pełne wykonanie usług.

§ 29.

Personel kierowniczy Wykonawcy

1. Wykonawca zobowiązany jest skierować do realizacji przedmiotu Umowy osoby wskazane w Ofercie Wykonawcy i wykazie osób (Personel kierowniczy Wykonawcy) oraz zapewnić ich uczestnictwo w wykonaniu przedmiotu Umowy.
2. Wykonawca w toku realizacji zamówienia może dokonać zmiany którejkolwiek z tych osób, jeżeli zmiana taka okaże się konieczna lub celowa, przy czym dla dokonania takiej zmiany konieczne jest dochowanie przez Wykonawcę następujących obowiązków i warunków w tym zakresie:
  - 1) Konieczność i przyczyny dokonania zmiany muszą być przedstawione w formie pisemnej i zawierać uzasadnienie;
  - 2) W miejsce zastępowanej osoby (osób) Wykonawca zobowiązany jest wskazać osobę (osoby) posiadające takie same kwalifikacje i doświadczenie lub wyższe od kwalifikacji i doświadczenia osoby (osób) wymaganych przez Zamawiającego zgodnie z warunkami określonymi w SWZ,
  - 3) Do wniosku o zmianę osoby (osób) Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć dokumenty potwierdzające spełnianie przez tę osobę (osoby) warunków określonych w SWZ
  - 4) Zamawiający musi wyrazić zgodę na dokonywanie takiej zmiany, przy czym Zamawiający wskazuje że odmowa wyrażenia zgody będzie następowała wówczas gdy przedstawione osoby nie będą spełniały wymagań wskazanych w SWZ lub też wniosek o dokonanie takiej zmiany nie będzie zawierał uzasadnionych podstaw.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 powyżej Wykonawca:
  - 1) powinien przedłożyć Zamawiającemu propozycję zmiany o której mowa powyżej, nie później niż 10 dni roboczych przed planowanym dopuszczeniem do udziału w wykonywaniu Umowy danej osoby, chyba że zmiana osoby wynika z nagłej przyczyny, w szczególności przyczyn losowych takich jak na przykład choroba, niezdolność do pracy, śmierć itp., czy też innych tego typu przyczyn (np. rozwiązanie umowy o pracę);
  - 2) nie może zawiesić prac przy wykonywaniu Umowy wskazując brak odpowiedniej osoby – w takim wypadku wynikłe z tego ewentualne opóźnienie będzie traktowane jako opóźnienie z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do żądania zmiany terminu zakończenia realizacji przedmiotu Umowy,
  - 3) nie może skierować bez uprzedniej pisemnej akceptacji Zamawiającego do wykonywania Umowy innej osoby (osób) niż wskazane w Ofercie Wykonawcy (i Wykazie Osób), zgodnie z treścią wcześniejszych postanowień, gdyby zaś

Wykonawca dokonał takiego skierowania bez opisanej zgodny i niezgodnie z treścią SWZ i niniejszej Umowy w takim wypadku Zamawiający:

- a) będzie uprawniony do obciążenia Wykonawcy karą umowną w wysokości 5.000,00 złotych, naliczaną za każdy miesiąc odrębnie, za każdy stwierdzony przypadek skierowania do realizacji Umowy osoby nieodpowiadającej wymogom SWZ i niezgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy,
  - b) będzie uprawniony do wyznaczenia Wykonawcy terminu na usunięcie powyższego naruszenia, a następnie w razie braku zastosowania się do takiego wezwania przez Wykonawcę, Zamawiający będzie uprawniony do odstąpienia od Umowy w całości lub w części. Prawo do odstąpienia może być wykonane przez Zamawiającego poprzez złożenie pisemnego oświadczenia w ciągu 100 dni roboczych liczonych od bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego do usunięcia naruszenia. § 36 ust. 5-7 Umowy stosuje się odpowiednio.
4. Zmiany o których mowa w ust. 1-3 powyżej nie stanowią zmiany Umowy, w takim zakresie w jakim zostały dokonane zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu i nie wymagają sporządzenia aneksu do Umowy.

IV. ZAPŁATA WYNAGRODZENIA

§ 30.

Wynagrodzenie

1. Wykonawca za realizację przedmiotu Umowy w zakresie realizacji Inwestycji otrzyma łączne Wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości ..... PLN brutto (słownie: .....), w tym VAT w wysokości ..... PLN (słownie: .....), co stanowi kwotę netto ..... PLN (słownie: .....), z tym zastrzeżeniem, że:
  - a) Za realizację przedmiotu Umowy w zakresie Robót Budowlanych, które zostały szczegółowo opisane w §2 ust.2 Umowy - wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości ..... PLN brutto (słownie: .....), w tym VAT w wysokości ..... PLN (słownie: .....), co stanowi kwotę netto ..... PLN (słownie: .....).
  - b) Za realizację przedmiotu Umowy w zakresie wykonywania obowiązku pielęgnacji nasadzonej zieleni i materiału roślinnego, które zostały szczegółowo opisane w Załączniku nr 7 do Umowy - wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości ..... PLN brutto (słownie: .....), w tym VAT w wysokości ..... PLN (słownie: .....), co stanowi kwotę netto ..... PLN (słownie: .....).
  - c) za wykonanie nadzoru autorskiego wynagrodzenie ryczałtowe (zgodnie z Formularzem cenowym do oferty) w wysokości: ..... PLN brutto (słownie: .....100 groszy), w tym VAT w wysokości ..... PLN (słownie: ...../100 groszy).
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, zawiera wszystkie koszty wynikające z Dokumentacji Projektowej oraz niezbędne do zrealizowania przedmiotu umowy zgodnie z warunkami zawartymi w niniejszej Umowie. W przypadku nieujęcia w ww. cenie wszystkich robót wynikających z Dokumentacji Projektowej, Wykonawca nie otrzyma

za nie dodatkowego wynagrodzenia i jest zobowiązany je wykonać w ramach Wynagrodzenia określonego w ust. 1.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, zawiera również koszty związane z prawidłową realizacją przedmiotu Umowy, w tym w szczególności: opracowania planu BIOZ, wykonania robót przygotowawczych, odtworzeniowych, porządkowych, zorganizowania, zagospodarowania i późniejszej likwidacji terenu budowy, ogrodzenia i zabezpieczenia Placu Budowy, zorganizowania i utrzymania zaplecza budowy (wody, energii elektrycznej, telefonu, dozoru budowy), wycinki drzew i krzewów z wyłączeniem opłaty administracyjnej za wycinkę drzew, koszty uzyskania wszelkich decyzji administracyjnych wraz z pełnomocnictwem (np. decyzje na prowadzenie badań archeologicznych), zapewnienie nadzoru archeologicznego, odtworzenia dróg, chodników i trawników, wywozu nadmiaru gruntu, prowadzenia gospodarki odpadami, badania zagęszczenia gruntu, odwodnienia wykopów, pełnej obsługi geodezyjnej, zajęcia pasa drogowego, wysypiska i tymczasowego składowania, wykonania dokumentacji powykonawczej, nagrania na płycie CD/DVD filmu przedstawiającego stan terenu przed rozpoczęciem robót, koszty związane z włączeniem do istniejącej sieci, koszty związane z odbiorami wykonanych robót, doprowadzenia terenu do stanu pierwotnego po zakończeniu realizacji robót budowlanych oraz wszelkie inne koszty wynikające z niniejszej Umowy, w tym podatki obowiązujące na terenie Polski, a w szczególności podatek VAT.
4. Zamawiający zobowiązuje się do zapłaty faktur wystawionych przez Wykonawcę w terminie do 30 dni od daty otrzymania poprawnie wystawionej pod względem rachunkowym i formalnym faktury VAT. Wynagrodzenie płatne będzie przelewem na rachunek bankowy wskazany przez Wykonawcę na fakturze.
5. W przypadku, gdy wskazany przez Wykonawcę rachunek bankowy, na który ma nastąpić zapłata wynagrodzenia, nie widnieje w wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT, Zamawiającemu przysługuje prawo wstrzymania zapłaty wynagrodzenia do czasu uzyskania wpisu tego rachunku bankowego do przedmiotowego wykazu lub wskazania nowego rachunku bankowego ujawnionego w w/w wykazie.
6. Okres do czasu uzyskania przez Wykonawcę wpisu rachunku bankowego do przedmiotowego wykazu lub wskazania nowego rachunku bankowego ujawnionego w w/w wykazie nie jest traktowany jako opóźnienie Zamawiającego w zapłacie należnego wynagrodzenia i w takim przypadku nie będą naliczane za ten okres odsetki za opóźnienie w wysokości odsetek ustawowych.
7. Warunkiem zapłaty przez Zamawiającego części należnego Wynagrodzenia za zakończone i odebrane roboty budowlane, jest przedłożenie przez Wykonawcę wraz ze składaną fakturą kserokopii zatwierdzonego protokołu częściowego oraz dokumentów, o których mowa w § 11 ust. 9 Umowy, a także przedstawienie następujących dokumentów:
  - a) kserokopii faktury Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy poświadczonej za zgodność z oryginałem wraz z potwierdzeniem jej zapłaty tj. potwierdzeniem dokonania przelewu,
  - b) oświadczenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy o otrzymaniu zapłaty za część przedmiotu Umowy, za którą Wykonawca wystawia fakturę, na rzecz Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, z którymi zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub

- z którymi zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są Dostawy lub Usługi.
8. W przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zamówienia na Roboty Budowlane Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są Roboty Budowlane lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są Dostawy lub Usługi.
  9. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 8, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są Roboty Budowlane lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są Dostawy lub Usługi. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
  10. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający jest obowiązany umożliwić Wykonawcy zgłoszenie na piśmie uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 8, Zamawiający informuje o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji.
  11. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 10, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
    - a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo,
    - b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do podmiotu, któremu płatność się należy, albo
    - c) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
  12. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 8, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z Wynagrodzenia należnego Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża zgodę.
  13. Datą płatności jest data obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
  14. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje wszelkie koszty, jakie poniósł Wykonawca celem wykonania przedmiotu Umowy, w szczególności: koszty uzyskania pozwoleń i zezwoleń, , koszty robót budowlanych wraz z usunięciem wszelkich kolizji, koszty sprzętu i wyposażenia, koszty montażu, przeniesienie prawa do wykonywania praw zależnych oraz prawa zezwalania do wykonywania praw zależnych, koszty i opłaty związane z zakupem sprzętu, transportem, ubezpieczeniem oraz koszty szkoleń. Wynagrodzenie jest wynagrodzeniem ryczałtowym i nie podlega zmianie poza przypadkami wskazanymi w Umowie.
  15. Wykonawca oświadcza, że szczegółowo zapoznał się z treścią Specyfikacji Warunków Zamówienia, której zapisy są dla niego czytelne i zrozumiałe, a w szczególności

- z dokumentacją przetargową, i w związku z tym prawidłowo wycenił swoje prace, a ponadto zapoznał się z wymaganiami Inwestycji, szczególnie z warunkami, w jakich ma być realizowana i przy uwzględnieniu powyższego złożył swoją ofertę oraz oświadcza w związku z tym, że Zamawiający nie poniesie żadnych dodatkowych kosztów z tytułu jakichkolwiek błędów w wycenach dokonanych przez Wykonawcę lub w określonym przez Wykonawcę zakresie Robót. Przyjmuje się, że Wynagrodzenie uwzględnia warunki prowadzenia Inwestycji oraz wszelkie związane z nim zagrożenia, jak i nieprzewidziane okoliczności.
16. Zamawiający uprawniony jest do potrącenia naliczonych kar umownych z bieżącego Wynagrodzenia Wykonawcy oraz Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy na co Wykonawca wyraża zgodę.
17. Wykonawca **winien wystawić faktury w następujący sposób:**
- **Nabywca: Miasto Łódź, ul. Piotrkowska 104, 90 – 926 Łódź, NIP 7250028902;**
  - **Odbiorca faktury: Zarząd Inwestycji Miejskich, ul. Piotrkowska 175, 90 – 447 Łódź.**
  - **Faktura dostarczona będzie przez Wykonawcę do Centrum Usług Wspólnych ul. Piotrkowska 171/173, 90-447 Łódź**
18. Wynagrodzenie Wykonawcy w poszczególnych latach nie może przekroczyć kwot określonych w zaakceptowanym Harmonogramie Rzeczowo – Finansowym.
19. Rozliczenie końcowe nastąpi fakturą końcową po zakończeniu przedmiotu Umowy i po podpisaniu Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji. Wraz z fakturą końcową Wykonawca jest zobowiązany dostarczyć Zamawiającemu dowody zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, którzy brali udział w realizacji odebranych Robót. Zamawiający zastrzega sobie prawo zatrzymania wynagrodzenia w części odpowiadającej nieuregulowanej należności Podwykonawcy celem zabezpieczenia środków na zapłatę Podwykonawcy na co Wykonawca wyraża zgodę. W takim przypadku Wykonawcy nie będą przysługiwały żadne roszczenia z tego tytułu w szczególności prawo do żądania odsetek ustawowych za opóźnienie.
20. W związku z dofinansowaniem Inwestycji ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, działania nr VI.3, poddziałania nr VI.3.3 - Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego – miasto Łódź, Zamawiający przekaze Wykonawcy wytyczne dotyczące sposobu wystawiania faktur. Wykonawca zobowiązany jest przy wystawianiu faktur uwzględniać podział kosztów zgodnie z komponentami pomocy publicznej wraz z podziałem na wydatki kwalifikowane i wydatki niekwalifikowane.
21. Wykonawca ma możliwość przesłania drogą elektroniczną ustrukturyzowanej faktury elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 listopada 2019 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno – prawnym (Dz.U. z 2018 r., poz. 2191), dalej ustawa o elektronicznym fakturowaniu.
22. W przypadku, gdy Wykonawca skorzysta z tej możliwości przesłania ustrukturyzowanej faktury elektronicznej, wówczas zobowiązany jest do skorzystania z Platformy Elektronicznego Fakturowania udostępnionej na stronie internetowej <https://efaktura.gov.pl>.

23. Zasady związane z wystawieniem ustrukturyzowanych faktur elektronicznych i innych ustrukturyzowanych dokumentów określa ustawa o elektronicznym fakturowaniu oraz akty wykonawcze.
24. W przypadku, gdy Wykonawca korzysta z usług brokera:
1. **Infinite IT Solutions**, wpisując dane nabywcy:
    - w sekcji NIP należy wpisać NIP Miasta: 7250028902,
    - jako *typ numeru PEPPOL* należy wybrać NIP,
    - w polu *Numer PEPPOL* należy wpisać NIP własny jednostki będącej adresatem faktury: 7252132934.
  2. **PEFexpert**, wpisując dane nabywcy:
    - w sekcji *Identyfikator podatkowy* należy wpisać NIP Miasta: 7250028902,
    - jako *Rodzaj adresu PEF* należy wybrać NIP,
    - w polu numer *adresu PEF* należy wpisać NIP własny jednostki będącej adresatem faktury: 7252132934.
- W obu ww. przypadkach sekcja *Odbiorca* powinna być wypełniona zgodnie z miejscem dostawy/odbioru towaru/usługi.
25. Wykonawca zobowiązany jest powiadomić Zamawiającego o wystawieniu faktury na Platformie Elektronicznego Fakturowania – na poniższego maila: zim@zim.uml.lodz.pl; cuw@cuw.uml.lodz.pl

§ 31.

Warunki płatności i procedura realizacji płatności za realizację obowiązków objętych przedmiotem Umowy

1. Wykonawca upoważniony jest do otrzymywania płatności częściowych na poczet uzgodnionego Wynagrodzenia, zgodnie z zakończonymi Robotami przyporządkowanymi do poszczególnego etapu z Harmonogramu Rzeczowo - Finansowego zaakceptowanego przez Zamawiającego, o którym mowa w § 3 ust. 3 Umowy. Zamawiający dokonywać będzie płatności częściowych wyłącznie na podstawie faktur Wykonawcy wystawionych na podstawie zaakceptowanych przez Zamawiającego i Inżyniera Kontraktu protokołów częściowych (o których mowa w ust. 7), z zastrzeżeniem, iż należność Wykonawcy objęta fakturą końcowego rozliczenia, o której mowa w ust. 9, będzie wynosić 10% wartości Wynagrodzenia należnego Wykonawcy z tytułu Robót. Kwota ta będzie zabezpieczała ewentualne roszczenia Podwykonawców Wykonawcy wobec Zamawiającego i zostanie zapłacona Wykonawcy pod warunkiem przedstawienia przez Wykonawcę pisemnych oświadczeń jego Podwykonawców oraz dalszych Podwykonawców, że Wykonawca zaspokoił ich wszystkie roszczenia z tytułu robót, dostaw i usług przez nich wykonanych w trakcie realizacji Inwestycji za wyjątkiem niewymagalnych kaucji. W pozostałym zakresie strony wyłączają stosowanie art. 654 KC.
2. **Do 25 dnia** każdego miesiąca wykonywania Robót Wykonawca sporządzi i przedstawi Inżynierowi Kontraktu i Zamawiającemu **raport z zaawansowania Robót**, który będzie zawierał między innymi: ocenę stanu zaawansowania robót budowlanych, dokumentację fotograficzną, spostrzeżenia, uwagi, zalecenia (odrębnie do poszczególnych branż) i podsumowanie w formie wniosków i opinii.
3. Inżynier Kontraktu i Zamawiający raport, o którym mowa w ust. 2 zatwierdzą lub odmówią jego zatwierdzenia (odmowa zatwierdzenia musi być uzasadniona) w terminie 5 dni od

- przedstawienia raportu przez Wykonawcę. W przypadku, gdy Inżynier Kontraktu lub Zamawiający odmówi akceptacji raportu w terminie, uznaje się, że raport zaawansowania Robót w danym miesiącu nie został sporządzony, w przypadku rozbieżności decydujące jest stanowisko Zamawiającego.
4. Raport z zaawansowania Robót powinien być podpisany przez upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, Inżyniera Kontraktu i Wykonawcy. Ze strony Zamawiającego powinien być podpisany przez wyznaczoną przez Zamawiającego osobę, zaś ze strony Wykonawcy przez Kierownika Budowy lub Dyrektora Projektu/kierownika kontraktu.
  5. Podpisanie raportu z zaawansowania robót nie stanowi odbioru Robót, lub jakiegokolwiek ich elementu w rozumieniu niniejszej Umowy, przepisów prawa budowlanego i kodeksu cywilnego.
  6. W przypadku zaistnienia rozbieżności pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą odnośnie stopnia zaawansowania Robót i odmowy akceptacji raportu z zaawansowania Robót w zakresie spornym, Zamawiający ma prawo do dokonania płatności za sporną część Robót, dopiero po rozstrzygnięciu sporu.
  7. Na podstawie zaakceptowanego przez Zamawiającego i Inżyniera Kontraktu raportu z zaawansowania Robót Wykonawca sporządza **protokół częściowy** potwierdzający zakres i wartość wykonanych Robót oraz ich zgodność z Harmonogramem Rzeczowo - Finansowym. Zamawiający i Inżynier Kontraktu akceptują przedstawiony przez Wykonawcę Protokół częściowy w terminie **5 dni** od dnia jego przedstawienia przez Wykonawcę lub odmawiają jego akceptacji.
  8. Na podstawie zaakceptowanego przez Zamawiającego Protokołu częściowego Wykonawca wystawi **fakturę częściową** obejmującą należną mu kwotę.
  9. Przed wystawieniem ostatniej faktury częściowej Strony zobowiązane są do rozliczenia wszystkich Robót/Dostaw/Usług wykonanych przez Wykonawcę. Faktura ta będzie fakturą końcowego rozliczenia wykonania przez Wykonawcę przedmiotu Umowy, a Wykonawca uprawniony będzie do jej wystawienia po podpisaniu przez Strony Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji.
  10. Wraz z każdą fakturą Wykonawca jest zobowiązany dostarczyć Zamawiającemu dowody zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, którzy brali udział w realizacji odebranych Robót. Zamawiający zastrzega sobie prawo zatrzymania wynagrodzenia w części odpowiadającej nieuregulowanej wymagalnej należności Podwykonawcy celem zabezpieczenia środków na zapłatę Podwykonawcy na co Wykonawca wyraża zgodę. W takim przypadku Wykonawcy nie będą przysługiwały żadne roszczenia z tego tytułu w szczególności prawo do żądania odsetek ustawowych za opóźnienie.
  11. Maksymalna płatność z tytułu wykonanego przedmiotu Umowy nie może przekroczyć w poszczególnych latach kwot wskazanych w zatwierdzonym przez Zamawiającego Harmonogramie Rzeczowo - Finansowym.
  12. W związku z faktem, że po przyjęciu Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji aktualizuje się obowiązek Wykonawcy w zakresie świadczenia na rzecz Zamawiającego usługi pielęgnacji nasadzonej zieleni i materiału roślinnego w okresie trwania gwarancji na przedmiotową zieleni i materiał roślinny, Strony ustalają następujący, poniżej określony sposób rozliczenia z tego tytułu:

a) Wykonawca umieści na ostatniej fakturze częściowej, rozliczającej Inwestycję, o której mowa w ustępie 9 niniejszego paragrafu odrębną pozycję obejmującą całość wynagrodzenia za usługę pielęgnacji zieleni i materiału roślinnego w okresie trwania gwarancji wskazanego w §30 ust.1 lit. b) Umowy.

b) Zamawiający dokona zapłaty na rzecz Wykonawcy wynagrodzenia z tytułu świadczenia przez niego usługi pielęgnacji zieleni i materiału roślinnego, wskazanego w §30 ust.1 lit. b) Umowy, w terminie przewidzianym dla płatności Robót/Dostaw/Usług objętych ostatnią fakturą częściową opisaną w ustępie 9 niniejszego paragrafu.

§ 31a

Płatność zaliczkowa

1. Zamawiający udzieli Wykonawcy zaliczki na poczet wykonania zamówienia w wysokości nie większej niż 10% łącznego Wynagrodzenia ryczałtowego brutto określonego w § 30 ust 1, jeżeli Wykonawca wystąpi o zaliczkę oraz przedstawi zabezpieczenie zaliczki w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, zgodnie ze wskazanymi poniżej postanowieniami Umowy. Wysokość zabezpieczenia zaliczki odpowiadać będzie wnioskowanej kwocie zaliczki.
2. Wyплата zaliczki nastąpi na wniosek Wykonawcy złożony po dacie rozpoczęcia realizacji robót budowlanych.
3. Wniosek o wypłatę zaliczki będzie zawierał rachunek bankowy, na który zaliczka ma zostać wpłacona oraz projekt treści gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej mającej stanowić zabezpieczenie tej zaliczki. Treść projektu gwarancji bankowej/ubezpieczeniowej i podmiot ją wystawiający muszą zostać, przed udzieleniem gwarancji, zaakceptowane przez Zamawiającego.
4. Wyплата zaliczki nastąpi w terminie 30 dni od daty otrzymania odpowiednio przez Zamawiającego zabezpieczenia w formie gwarancji bankowej/ubezpieczeniowej, której treść oraz podmiot ją udzielający zostały uprzednio zaakceptowane przez Zamawiającego.
5. Wykonawca w terminie 7 dni od daty otrzymania zaliczki wystawi i dostarczy Zamawiającemu fakturę na wpłaconą zaliczkę zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku od towarów i usług.
6. W przypadku korekt zmieniających wartość Wynagrodzenia, wysokość udzielonej zaliczki nie ulega zmianie.
7. Spłata zaliczki następować będzie w transzach poprzez potrącenia z płatności częściowych, aż do spłaty całej udzielonej zaliczki, przy czym w każdym przypadku spłata nie może nastąpić później niż do połowy okresu, na który została zawarta umowa. Potrącenia te będą stanowić równowartość 25% płatności częściowej.
8. Wykonawca zapewni, że zabezpieczenie zwrotu kwoty wypłacanej zaliczki będzie ważne [wykonalne, aż do całkowitego zwrotu wypłaconej jemu zaliczki, ale jej kwota może być stopniowo zmniejszana o kwoty zwracane przez Wykonawcę]. Jeżeli warunki zabezpieczenia podają jego datę wygaśnięcia, a płatność zaliczkowa nie została zwrócona do daty o 30 dni wcześniejszej od tej daty wygaśnięcia, to Wykonawca będzie przedłużał lub składał nowe zabezpieczenie najpóźniej na 30 dni przed wygaśnięciem dotychczasowego zabezpieczenia, aż do czasu całkowitego zwrotu wypłaconej jemu

zaliczki. W przypadku gdy Wykonawca nie przedłuży lub nie złoży nowego zabezpieczenia zgodnie z postanowieniami powyżej, Zamawiającemu przysługuje prawo do zrealizowania zabezpieczenia lub Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy. Uzyskana kwota zostanie zatrzymana tytułem spłaty zaliczki.

9. Jeżeli zakończenie procesu spłaty zaliczki nie odbędzie się zgodnie z postanowieniami powyżej lub przed odstąpieniem od Umowy, lub na 30 dni wcześniej od daty wygaśnięcia zabezpieczenia spłaty zaliczki, to całe niespłacone saldo zaliczki stanie się natychmiast wymagalne i należne od Wykonawcy i płatne Zamawiającemu a w tym zakresie Zamawiający uprawniony będzie do realizowania zabezpieczenia zaliczki lub Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy.

V. ZABEZPIECZENIA, KARY UMOWNE, UBEZPIECZENIE, CESJA

§ 32.

Zabezpieczenie Należytego Wykonania Umowy

1. Wykonawca wnosi na rzecz Zamawiającego Zabezpieczenie Należytego Wykonania Umowy w wysokości **5%** ceny całkowitej podanej w ofercie w następujących formach dopuszczonych treścią art. 450 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych z zastrzeżeniem ust. 7 i ust. 8 :
  - a) w pieniądzu tj. przelewem kwoty w wysokości .....zł, na konto Zamawiającego w .....
  - b) w ..... której oryginał został złożony u Zamawiającego.
2. Dokument (z kopią dla Inżyniera Kontraktu) potwierdzający wniesienie przez Wykonawcę Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy zgodnie z przepisami ustawy Prawo Zamówień Publicznych- stanowi **Załącznik Nr 5**.
3. Zabezpieczenie Należytego Wykonania Umowy będzie zwrócone Wykonawcy na poniższych zasadach:
  - 70 % wartości Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy zostanie zwrócone w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane tj. po podpisaniu Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji,
  - 30 % wartości Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy zostanie zwrócone nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady.
4. Zmiana formy zabezpieczenia musi być dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmiany jego wysokości. Zmiana ta wymaga aneksu do niniejszej Umowy.
5. Zabezpieczenie Należytego Wykonania Umowy poza przypadkami wyraźnie wymienionymi w Umowie może służyć w szczególności na poczet pokrywania kar umownych i zaspokajania roszczeń Zamawiającego w okresie gwarancji w związku z niewywiązywaniem się Wykonawcy z obowiązków określonych w gwarancji.
6. W przypadku upływu ważności złożonego Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy Wykonawca zobowiązany jest do jego przedłużenia i przedstawienia najpóźniej na 30 dni przed jego upływem.

§ 33

Kary umowne

1. Oprócz kar umownych wskazanych wyraźnie w poszczególnych postanowieniach niniejszej Umowy, Strony przewidują następujące kary umowne, należne od Wykonawcy Zamawiającemu:
  - a) karę umowną wysokości 500,00 zł za każdy dzień zwłoki w przekazaniu raportu miesięcznego w terminie wskazanym w § 31 ust. 2 Umowy,
  - b) w przypadku nieuzasadnionej przerwy w wykonywaniu przedmiotu Umowy, nie wynikającej z ustalonego Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,005%, całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każdy dzień niewykonywania przedmiotu Umowy,
  - c) w przypadku nieprzedłożenia dowodu przedłużenia Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy w trybie umownym Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w wysokości 0,005 % całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każdy dzień zwłoki,
  - d) karę umowną za niedotrzymanie Terminu Zakończenia Realizacji Inwestycji określonego w § 3 ust. 1 w wysokości 0,02 % całkowitego wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każdy dzień zwłoki ,
  - e) karę umowną w wysokości 20% całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy w przypadku, jeżeli Umowa zostanie rozwiązana z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, jak również w przypadku, gdy Zamawiający odstąpi od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy (zarówno na podstawie umownego, jak i ustawowego prawa odstąpienia),
  - f) karę umowną w wysokości 0,01 % całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każdy dzień zwłoki w przekazaniu Zamawiającemu Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego, w stosunku do terminu określonego w § 3 ust. 4 Umowy,
  - g) karę umowną w wysokości 0,01 % całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każdy dzień zwłoki w przekazaniu Zamawiającemu poprawionego Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego, w stosunku do terminu określonego w § 3 ust. 6 Umowy,
  - h) za brak zapłaty lub za nieterminową zapłatę Wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w zakresie robót budowlanych Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,01 % kwoty całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każdy dzień zwłoki ,
  - i) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, przed zawarciem tej umowy lub dokonaniem tej zmiany Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,01 % kwoty całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każde zawinione naruszenie oddzielnie,
  - j) za nieprzedłożenie w ogóle lub nieprzedłożenie w terminie określonym w § 11 ust. 5 pkt 4 oraz ust. 6 pkt 1 poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany,– Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,01% całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każde zawinione naruszenie oddzielnie,
  - k) za brak zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty (zgodnie z art. 464 ust. 10 ustawy Prawo Zamówień Publicznych) Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,01 % kwoty całkowitego wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każde zawinione naruszenie oddzielnie,

- l) za wprowadzenie na Plac Budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy pomimo zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 2000 zł za każde zawinione naruszenie oddzielnie,
- m) w przypadku zawinionego niewykonania obowiązków określonych w § 34 ust. 2, ust. 8 lub ust. 9 Umowy w terminach określonych odpowiednio w § 34 ust. 2, ust. 8 lub ust. 9 Umowy, Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,005% całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każdy dzień kalendarzowy odpowiednio: nieprzekazania umowy ubezpieczenia lub jakiegokolwiek innego dokumentu lub oświadczenia wskazanego w § 34 ust. 2, ust. 8 lub 9 Umowy na warunkach określonych w tych postanowieniach Umowy;
- n) za zawinione naruszenie przepisów BHP i p.poż. na Placu Budowy, w wysokości 2000 zł odrębnie za każdy stwierdzony przez Zamawiającego przypadek takiego naruszenia,
- o) za zawinione nieusunięcie naruszeń BHP w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego/lub Inżyniera, w wysokości 2000 zł za każdy dzień zwłoki w stosunku do wyznaczonego terminu,
- p) w przypadku zawinionego niewykonywania obowiązków, o których mowa w § 23 ust. 3 pkt 1 lub 2 Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w wysokości 1500 zł, za każdy przypadek oddzielnie,
- q) za zawinione nieprzejęcie Placu Budowy w terminie określonym w powiadomieniu o którym mowa w § 9 ust. 1 lub w terminie o którym mowa w § 9 ust. 2 lub ust. 3 Umowy - w wysokości 0,03% całkowitego wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy za każdy dzień zwłoki ,
- r) za zawinione wykonanie prac budowlanych niezgodnie z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu, w wysokości - 2000 zł za każdy stwierdzony przypadek niezgodności z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu,
- s) karę umowną w wysokości 0,7% Wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 30 ust. 1 Umowy za każdy przypadek wprowadzenia na teren budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy bez zgody Zamawiającego.
- t) za nieusunięcie na polecenie Zamawiającego lub podmiotu przez niego upoważnionego Podwykonawcy z terenu budowy o którym mowa w § 11 ust. 2 w wysokości 1500 zł odrębnie za każdy stwierdzony przez Zamawiającego przypadek takiego naruszenia.
- u) za brak zabezpieczenia przed uszkodzeniem drzew i krzewów na terenie budowy, w wysokości 500 zł za każdy stwierdzony przypadek braku zabezpieczenia.
- w) za niewłaściwe zabezpieczenie drzew i krzewów (niezgodne z dokumentacją) w wysokości 500 zł za każdy stwierdzony przypadek niewłaściwego zabezpieczenia.
- x) za składowanie materiałów budowlanych oraz wyznaczanie placów postojowych w strefie ochrony drzew i krzewów, w wysokości 500 zł za każdy stwierdzony przypadek.
- y) za uszkodzenie drzew i krzewów (korzeni, pni, konarów i gałęzi), w wysokości 500 zł za każdy stwierdzony przypadek zawinionego uszkodzenia.
- z) za dokonanie samowolnej, niezgodnej z prawem (bez posiadania stosownego zezwolenia) wycinki drzew lub zniszczenia drzewa w wysokości 1000 zł za każdy stwierdzony przypadek
- ż) za dokonanie samowolnej wycinki drzew i krzewów bez zgody Zamawiającego, w wysokości 500 zł za każdy stwierdzony przypadek wycinki.
- ź) za niewłaściwą metodę wykonywania prac przy drzewach, tj.m.in. niewykonywania prac w obrębie bryły korzeniowej metodą ręczną, w wysokości 500 zł za każdy stwierdzony przypadek.
- Y¹) z tytułu braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w §40a

w wysokości 0,1% całkowitego wynagrodzenia umownego Wykonawcy brutto o którym mowa w §30 ust. 1, za każdy dzień zwłoki, przy czym kara umowna będzie liczona dla każdego przypadku odrębnie.

- y²) w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w realizacji obowiązków wynikających z § 5 a Umowy – w wysokości 1500 zł, za każdy przypadek oddzielnie,
2. Łączna maksymalna łączna wysokość kar umownych z wszelkich tytułów których mogą dochodzić Strony nie może przekroczyć 20 % Wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy (limit kar umownych). Kary umowne, do których naliczenia na podstawie Umowy uprawniony jest Zamawiający podlegają sumowaniu (kumulacji) z tym jednak zastrzeżeniem, że w sytuacji odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy Zamawiający jest uprawniony do dochodzenia kary umownej za odstąpienie od umowy jako kary umownej z tytułu niewykonania zobowiązania umownego.
  3. W przypadku poniesienia szkody przewyższającej zastrzeżone w niniejszej Umowie kwoty kar umownych, każda ze Stron Umowy może dochodzić odszkodowania uzupełniającego do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody.
  4. Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień powszechnie obowiązujących przepisów prawa Zamawiający może potrącić należności za naliczone kary umowne z Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy, jak również z Wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża zgodę.
  5. Wykonawca uprawniony będzie do naliczenia kary umownej należnej od Zamawiającego w wysokości 20 % całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 Umowy, w przypadku odstąpienia przez Wykonawcę od Umowy z winy Zamawiającego.
  6. Kary umowne zastrzeżone Umową płatne będą w terminie 14 dni od dnia doręczenia Wykonawcy noty księgowej.
  7. W celu uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości Strony potwierdzają, że odpowiedzialność Wykonawcy za okoliczności, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi Zamawiający jest w całości wyłączona.

§ 34.

Ubezpieczenie

1. Wykonawca jest zobowiązany do zawarcia na własny koszt i przekazania Zamawiającemu następujących umów ubezpieczenia z tytułu szkód, które mogą zaistnieć w związku z określonymi zdarzeniami losowymi:
  - 1) ubezpieczenie wszystkich ryzyk budowy i montażu CAR/EAR;
  - 2) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i posiadanego mienia (OC);
  - 3) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej zawodowej (OCZ) – o ile w ramach Umowy wykonywane będą samodzielne czynności zawodowe w zakresie nadzoru autorskiego, z możliwością uwzględnienia ochrony w omawianym zakresie w ramach umowy ubezpieczenia OC, o której mowa powyżej, przy utrzymaniu odrębności limitu ochrony;z uwzględnieniem minimalnego zakresu ochrony ubezpieczeniowej określonego odpowiednio w poniższych ustępach oraz z zastrzeżeniem ust. 10.
2. Wykonawca zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu umów ubezpieczenia:
  1. o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 - w dniu podpisania Umowy;
  2. o której mowa w ust. 1 pkt 1 - najpóźniej na 5 dni przed przekazaniem Placu Budowy.

3. W przypadku zawarcia Umowy przez Konsorcjum, obowiązek zawarcia powyższych umów ubezpieczeń dotyczy łącznie Konsorcjum, a ochrona ubezpieczeniowa uwzględniać powinna odpowiedzialność każdego członka Konsorcjum (współubezpieczeni).
4. W zakresie ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowy i montażu (CAR/EAR) umowa ubezpieczenia musi zawierać co najmniej następujące postanowienia:
  - 1) **Ubezpieczeni** – Zamawiający; Wykonawca; pozostali Wykonawcy, Podwykonawcy oraz pozostałe firmy lub osoby formalnie zatrudnione przy realizacji ubezpieczonego kontraktu – o ile wartość wykonywanych przez nich robót została ujęta w wartości ubezpieczonego kontraktu; Projektanci/firmy projektowe, konsultanci, doradcy, producenci, dostawcy – tylko i wyłącznie w odniesieniu do ich działalności na terenie budowy/montażu;
  - 2) **Przedmiot ubezpieczenia** – Roboty oraz wszelkie prace trwałe i tymczasowe związane z jego realizacją w tym m.in. prace przygotowawcze, rozładunkowe/załadunkowe, prefabrykację powzięte w związku z ubezpieczonymi czynnościami, materiały budowlane, montażowe, materiały i prace związane z pracą, drobny sprzęt, zaplecze, wyposażenie i urządzenia placu budowy wykorzystywane przy realizacji inwestycji. W ramach przedmiotu ubezpieczenia należy uwzględnić wartość dostaw inwestorskich, jeżeli takie mają miejsce. Przedmiotem ubezpieczenia jest również mienie Zamawiającego (mienie zastane) znajdujące na Placu Budowy lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotów, które będą podlegały pracom budowlano/montażowym;
  - 3) **Suma ubezpieczenia** – kwota całkowitego Wynagrodzenia Wykonawcy brutto wskazana w § 30 ust. 1 Umowy powiększona o limit przyjęty na mienie zastane (klauszula 119), limit przyjęty na sprzęt, wyposażenie i zaplecze budowy;
  - 4) **Zakres ubezpieczenia** – wszelkie szkody polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu, które nastąpiły wskutek zdarzeń o charakterze nagłym i nieprzewidzianym w miejscu i w trakcie okresu ubezpieczenia, za wyjątkiem wyłączeń i dodatkowych postanowień zawartych w klauzulach restrykcyjnych;
  - 5) Zakres ubezpieczenia CAR/EAR będzie zawierał co najmniej następujące **klauzule dodatkowe**:
    - a) klauzula 001 ubezpieczenia szkód powstałych w wyniku strajków, rozruchów i zamieszek społecznych – limit 1 000 000 zł,
    - b) klauzula 003 konserwacja prosta – 12 miesięcy,
    - c) klauzula 004 konserwacja rozszerzona – 12 miesięcy,
    - d) klauzula 006 kosztów prac w godzinach nadliczbowych – limit 25% wartości szkody,
    - e) klauzula 100 próby gorące, testy maszyn i instalacji – limit 4 tygodnie,
    - f) klauzula 115/200 błędy projektowe i wady materiałowe,
    - g) klauzula 116 i 116/1 szkód w elementach odebranych lub oddanych do użytku,
    - h) klauzula 119 mienie inwestorskie/ mienie zastane – limit 1 000 000 zł,
    - i) klauzula 121 palowanie, ścianki oporowe, szczelne,
    - j) klauzula 201 gwarancja,
    - k) klauzula reprezentantów,

- l) klauzula szkód w częściach wadliwych – limit 800 000 zł,
  - m) klauzula uprzątnięcia pozostałości po szkodzie oraz wynagrodzenia ekspertów,
  - n) klauzula pokrycia kosztów odtworzenia planów i dokumentów – limit 100 000 zł,
  - o) klauzula 72 godzin (seria zdarzeń szkodowych traktowanych jako jedno zdarzenie),
  - p) klauzula przedłużenia okresu ubezpieczenia na kolejne 90 dni,
  - q) klauzula wstrzymania prac nie dłużej niż 6 miesięcy,
  - r) klauzula kradzieży zwykłej oraz kradzieży z włamaniem i rozboju,
  - s) klauzula ubezpieczenia ryzyka terroryzmu;
- 6) **Miejsce ubezpieczenia** – rozumiane jest jako Plac Budowy oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo, tymczasowe biura i zaplecza techniczne, magazyny, bazy sprzętowe utworzone w związku z realizacją ubezpieczonych robót budowlano-montażowych;
- 7) **Okres ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia będzie obowiązywała od dnia przekazania Placu Budowy i przez dalszy okres realizacji Umowy do dnia zakończenia realizacji Robót potwierdzonych stosownym dokumentem, z uwzględnieniem odbiorów częściowych oraz postanowień zawartych w klauzulach dodatkowych;
- 8) **Dopuszczalne ograniczenia odpowiedzialności**. W zakresie ubezpieczenia robót kontraktowych przewiduje się maksymalną ogólną franszyzę redukcyjną nie większą niż 10 000 zł z uwzględnieniem odmiennych franszyz i udziałów własnych określonych w poszczególnych klauzulach dodatkowych. W przypadku wprowadzenia franszyzy lub udziałów własnych Wykonawca jest zobowiązany pokryć koszt naprawy szkody do wysokości wprowadzonej franszyzy lub udziału własnego.

Zamawiający dopuszcza zastosowanie klauzul restrykcyjnych:

- klauzula 106 Postanowienia specjalne dotyczące prac podzielonych na odcinki (maksymalna długość odcinka do 150 m),
- klauzula 107 Postanowienia specjalne dotyczące obiektów pomocniczych,
- klauzula 110 Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczających przed naniesieniem osadów lub powodzią,
- klauzula 111 Postanowienia specjalne dotyczące usuwania rumowiska po osunięciu się ziemi,
- klauzula 112 Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przeciwpożarowego na terenie budowy oraz środków gaśniczych w następującej treści: Strony uzgadniają, że z zastrzeżeniem warunków i wyłączeń umowy ubezpieczenia lub jej dodatków, Ubezpieczyciel wypłaci należne odszkodowanie za szkodę spowodowaną bezpośrednio lub pośrednio przez pożar lub wybuch, pod warunkiem, że prace prowadzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (w tym w szczególności z prawa budowlanego, przepisami przeciwpożarowymi oraz zgodnie ze sztuką budowlaną),
- klauzula 117 Postanowienia specjalne dotyczące wykonania sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej.

5. W zakresie **ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i posiadanego mienia (OC)** umowa ubezpieczenia musi zawierać co najmniej następujące postanowienia:

- 1) **Ubezpieczeni** – Zamawiający, Wykonawcy, Podwykonawcy (wskazanie jako współubezpieczonych);
- 2) **Przedmiot ubezpieczenia** – odpowiedzialność cywilna ubezpieczonych z tytułu czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktowa) oraz niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa), jak również odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przez produkt bądź wykonaną usługę. Odpowiedzialność ubezpieczyciela obejmuje szkody powstałe w okresie ubezpieczenia i zgłoszone przed upływem terminu przedawnienia (loss occurrence). Określona w polisie działalność zgłoszona do ubezpieczenia będzie adekwatna do przedmiotu Umowy;
- 3) **Suma gwarancyjna** – w wysokości nie mniejszej niż 5 000 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia;
- 4) **Zakres ochrony** ubezpieczenia OC powinien obejmować szkody osobowe, szkody rzeczowe i czyste straty finansowe zarówno w postaci poniesionych strat (damnum emergens), jak i utraconych korzyści (lucrum cessans), powstałe w okresie ubezpieczenia.
Ochrona ubezpieczeniowa w ramach ubezpieczenia OC **będzie dodatkowo obejmować:**
  - a) szkody wyrządzone rażącym niedbalstwem,
  - b) szkody wyrządzone wzajemnie pomiędzy ubezpieczonymi (OC wzajemna),
  - c) szkody wyrządzone przez podwykonawców,
  - d) szkody nie będące następstwem szkód osobowych ani szkód rzeczowych (tzw. czyste straty finansowe) z limitem odpowiedzialności min. 1 000 000 zł,
  - e) szkody spowodowane wadą produktu,
  - f) szkody polegające na poniesieniu kosztów dodatkowych na demontaż wadliwego produktu oraz montaż produktu wolnego od wad, z limitem odpowiedzialności min. 2 000 000 zł,
  - g) szkody powstałe po przekazaniu przedmiotu pracy lub usługi w użytkowanie odbiorcy (completed operations),
  - h) szkody spowodowane wibracją, osunięciem lub zapadaniem się ziemi, z limitem odpowiedzialności min. 2 000 000 zł,
  - i) szkody powstałe w instalacjach podziemnych,
  - j) szkody powstałe w mieniu powierzonym lub przekazanym, będącym w pieczy lub pod nadzorem – w przypadku gdy w związku z realizacją prac wystąpi omawiane ryzyko, z limitem odpowiedzialności min. 1 000 000 zł,
  - k) szkody powstałe w mieniu będącym przedmiotem usługi, naprawy, obróbki – w przypadku gdy w związku z realizacją prac wystąpi omawiane ryzyko (rozszerzenie nie dotyczy podstawowego zakresu wykonywanych na mocy Umowy prac, które to czynności stanowią przedmiot ochrony w ramach zakresu podstawowego), z limitem odpowiedzialności min. 1 000 000 zł,
  - l) szkody wyrządzone przez prace wyburzeniowe, rozbiórkowe lub w związku z użyciem młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów – w przypadku gdy w związku z realizacją prac wystąpi omawiane ryzyko,

- m) szkody wyrządzone przez pojazdy mechaniczne nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu OC – w przypadku gdy w związku z realizacją prac wystąpi omawiane ryzyko,
  - n) szkody wyrządzone podczas prac ładunkowych,
  - o) szkody powstałe w środowisku naturalnym lub w związku z zanieczyszczeniem środowiska substancjami szkodliwymi wyniku wskutek zdarzenia o charakterze nagłym i przypadkowym, w tym zanieczyszczania powietrza, wody, gruntów, drzewostanu lasów i parków, z limitem odpowiedzialności co najmniej 500 000 zł;
- 5) **Miejsce ubezpieczenia** – terytorium RP;
  - 6) **Okres ubezpieczenia** – ubezpieczenie to zostanie zawarte i utrzymane w mocy przez cały okres związania Umową;
  - 7) **Dopuszczalne ograniczenia odpowiedzialności**. Franszyza lub udział własny będą ustalone na rozsądnym poziomie rynkowym, w wysokości nieprzekraczającej 10 000 zł dla szkód rzeczowych, 10% odszkodowania, nie więcej niż 20 000 zł dla czystych strat finansowych, z zastrzeżeniem braku franszyzy i udziałów własnych w odniesieniu do szkód osobowych.
6. W zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej (OCZ) umowa ubezpieczenia musi zawierać co najmniej następujące postanowienia:
- 1) **Ubezpieczeni** – Wykonawca oraz osoby, którymi posługuje się on w związku z realizacją Umowy w zakresie projektowania, w tym także Podwykonawcy oraz osoby wykonujące samodzielne czynności zawodowe;
  - 2) **Przedmiot ubezpieczenia** – odpowiedzialność cywilna z tytułu czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktowa) oraz niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa), w związku z nieprawidłowymi działaniami lub zaniechaniami mającymi miejsce w okresie ubezpieczenia (act committed);
  - 3) **Suma gwarancyjna** – w wysokości nie mniejszej niż 2 000 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia;
  - 4) **Zakres ochrony** – szkody osobowe, szkody rzeczowe oraz czyste straty finansowe, zarówno w postaci poniesionych strat (damnum emergens), jak i utraconych korzyści (lucrum cessans), wynikające z czynności zawodowych, których realizacji podjął się Wykonawca na mocy Umowy. Rodzaj ubezpieczonej działalności będzie zgodny z zakresem prac i usług wynikających z Umowy. **Ochrona ubezpieczeniowa zostanie dodatkowo rozszerzona na:**
    - a) szkody wyrządzone rażącym niedbalstwem,
    - b) wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczonego, w zakresie obejmującym realizowane przez nich prace,
    - c) koszty przebudowy przedmiotu prac projektowych w związku z wadliwością projektu,
    - d) polegające na konieczności poniesienia przez osoby trzecie (w tym Zamawiającego) kosztów w związku z nałożonymi karami, grzywnami, sankcjami, odszkodowaniami, należnościami, o ile wynikają z uchybień ubezpieczonego, z limitem odpowiedzialności min. 100 000 zł,

- e) szkody spowodowane niedotrzymaniem planowanych terminów lub kosztów, o ile stanowi ono następstwo uchybienia ubezpieczonego,
  - f) szkody powstałe w środowisku naturalnym lub w związku z zanieczyszczeniem środowiska, z limitem odpowiedzialności min. 100 000 zł;
- 5) **Miejsce ubezpieczenia** – terytorium RP;
  - 6) **Okres ubezpieczenia** – ubezpieczenie to zostanie zawarte i utrzymane w mocy przez cały okres realizacji prac wynikających z Umowy;
  - 7) **Dopuszczalne ograniczenia odpowiedzialności**. Franszyza lub udział własny będą ustalone na rozsądnym poziomie rynkowym w wysokości nieprzekraczającej 10 000 zł dla szkód rzeczowych, 10% odszkodowania, nie więcej niż 20 000 zł dla czystych strat finansowych, z zastrzeżeniem braku franszyzy i udziałów własnych w odniesieniu do szkód osobowych.
7. Zastosowanie w umowach ubezpieczeń, o których mowa powyżej klauzul restrykcyjnych, dodatkowych lub obniżonych limitów odpowiedzialności, podwyższonych poziomów fransyz lub wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela niezgodnego z wymaganiami zawartymi w Umowie lub dobrym standardem rynkowym każdorazowo wymagać będzie zgody Zamawiającego.
8. Wykonawca ma obowiązek przedstawienia Zamawiającemu w terminach wskazanych odpowiednio w ust. 2 pkt 1 i 2 dokumentów ubezpieczenia (lub kopii polis ubezpieczeniowych, certyfikatów) wraz z mającymi do nich zastosowanie warunkami, potwierdzających że wymagane ubezpieczenia zostały zawarte i są obowiązujące, wraz z dowodami, że zostały prawidłowo opłacane. W przypadku, jeśli ryzyko stanowiące przedmiot danej umowy ubezpieczenia wystąpić ma ze znacznym opóźnieniem czasowym względem terminu podpisania Umowy, Wykonawca zamiennie względem dokumentu ubezpieczenia przedstawić może promesę jego zawarcia. W takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest do uzupełnienia stosownych dokumentów ubezpieczenia nie później, niż na 14 dni przed datą wystąpienia ryzyka.
9. Wykonawca może przedłożyć polisy, o których mowa w ust. 5 i 6, z krótszym okresem ubezpieczenia względem całego wymaganego okresu ubezpieczenia. Zamawiający zastrzega, że w takim przypadku Wykonawca zobowiązany jest do złożenia wraz z taką polisą oświadczenia o kontynuacji ubezpieczeń przez cały okres realizacji prac wynikających z Umowy oraz odnowienia ubezpieczeń albo zawarcia innej/innych umowy/umów ubezpieczenia spełniających wymagane parametry zakresowe, przy utrzymaniu ciągłości ochrony ubezpieczeniowej realizowanych prac. Kopie dokumentów potwierdzających odnowienie lub zawarcie nowej umowy ubezpieczenia Wykonawca zobowiązany jest przedstawić do zatwierdzenia przez Zamawiającego nie później niż na 21 dni przed końcem okresu ubezpieczenia polis zaakceptowanych przez Zamawiającego.
10. W przypadku zaniechania wykonania obowiązku złożenia polis ubezpieczeniowych wymaganych Umową, Zamawiający będzie uprawniony:
- 1) uzyskać ubezpieczenie na koszt Wykonawcy, a roszczenie o zwrot wydatków poniesionych na ubezpieczenie Wykonawcy potrącić z wynagrodzenia lub zaspokoić z zabezpieczenia oraz
  - 2) powstrzymać się od zapłaty jakiegokolwiek należnej części wynagrodzenia, co nie będzie stanowić ani zwłoki, ani opóźnienia Zamawiającego bądź wezwać Wykonawcę do

przedstawienia kopii stosownych polis ubezpieczeniowych oraz potwierdzenia terminowego wpłacania składek wyznaczając do tego czas nie krótszy niż 2 dni robocze, a po bezskutecznym upływie tego terminu – odstąpić od Umowy (w całości lub w zakresie świadczeń nieodebranych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu).

11. Treść umów ubezpieczenia (polis) oraz mających do nich zastosowanie warunków ogólnych, do których zawarcia obowiązany jest Wykonawca, będzie przedmiotem zatwierdzenia przez Zamawiającego.
12. Na każde żądanie Zamawiającego, Wykonawca w terminie 3 dni roboczych od zgłoszenia takiego żądania przedstawi kopię stosownych dokumentów ubezpieczenia oraz potwierdzenie terminowego wpłacania składek. W przypadku zaniechania wykonania obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Zamawiający będzie uprawniony:
  - 1) uzyskać Ubezpieczenie na koszt Wykonawcy, a roszczenie o zwrot wydatków poniesionych na Ubezpieczenie Wykonawcy potrącić z wynagrodzenia lub zaspokoić z zabezpieczenia oraz
  - 2) powstrzymać się od zapłaty jakiegokolwiek należnej części ceny, co nie będzie stanowić ani zwłoki, ani opóźnienia Zamawiającego bądź wezwać Wykonawcę do przedstawienia kopii stosownych polis ubezpieczeniowych oraz potwierdzenia terminowego wpłacania składek wyznaczając do tego czas nie krótszy niż 3 dni robocze, a po bezskutecznym upływie tego terminu – odstąpić od Umowy (w całości lub w zakresie świadczeń nieodebranych do dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu).
13. Wykonawca zobowiązany jest na bieżąco pisemnie informować Zamawiającego o wszelkich zagrożeniach związanych z wykonywaniem przedmiotu umowy, w tym także o okolicznościach leżących po stronie Zamawiającego, które mogą mieć wpływ na jakość, termin, bądź zakres prac. Informacje te powinny być niezwłocznie przekazywane Zamawiającemu wraz z propozycjami działań zaradczych. Nieprzekazanie takich informacji w przypadku, gdy Wykonawca o takich zagrożeniach wie lub, przy uwzględnieniu wymaganej Umową staranności, powinien wiedzieć, powoduje, że wszelkie koszty i dodatkowe czynności związane z konsekwencją zdarzenia wynikającego z danego zagrożenia obciążają Wykonawcę.
14. W przypadku, gdy nastąpi wydłużenie terminu realizacji Umowy koszt wszystkich związanych z taką sytuacją koniecznych ubezpieczeń uzupełniających, w tym zawieranych przez Zamawiającego, w szczególności przedłużenia okresu ubezpieczenia, ponosi Wykonawca z tym jednak zastrzeżeniem, że nie dotyczy to przypadków w których do wydłużenia terminu realizacji Umowy doszło z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający. Zamawiający może pomniejszyć wynagrodzenie należne Wykonawcy o koszt takich ubezpieczeń uzupełniających.
15. W odniesieniu do roszczeń ubezpieczeniowych dotyczących interesów Zamawiającego Wykonawca nie może zrezygnować z żadnego roszczenia ani nie może zawrzeć żadnej ugody z ubezpieczycielem bez uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego.
16. Polisy ubezpieczeniowe stanowią **Załącznik nr 6** do Umowy

§ 35.

Cesja

1. Wykonawca nie może przenosić na osoby trzecie, zarówno w całości jak i w części, jakichkolwiek praw lub obowiązków wynikających z niniejszej Umowy, w tym również roszczenia o zapłatę wynagrodzenia, chyba że uprzednio uzyska na to zgodę Zamawiającego na piśmie.
2. W przypadku przeniesienia przez Zamawiającego na osobę trzecią praw i obowiązków z niniejszej Umowy Zamawiający oświadcza, iż podejmie wszelkie czynności tak, aby interes ekonomiczny Wykonawcy nie został naruszony.
3. W przypadku wyrażenia zgody na Cesję przez Zamawiającego wraz z fakturą VAT, Wykonawca złoży oświadczenie, że zawarta umowa cesji ciągle obowiązuje, a Zamawiający jest uprawniony do żądania potwierdzenia istnienia ważnej umowy w tym zakresie .

VI. ODSTĄPIENIE OD UMOWY

§ 36.

Odstąpienie od Umowy

1. Zamawiający ma prawo do odstąpienia od Umowy w całości lub w części ze skutkiem natychmiastowym:
  - 1) w przypadkach rażącego naruszenia postanowień niniejszej Umowy polegających na:
    - wykonywaniu przedmiotu Umowy przez Wykonawcę niezgodnie z Umową oraz Dokumentacją Projektową i STWiORB, bez akceptacji Zamawiającego,
    - faktycznym zaprzestaniu wykonywania przez Wykonawcę przedmiotu Umowy trwającym dłużej niż 14 dni z przyczyn innych niż wyraźnie uzgodnione z Zamawiającym bądź dozwolone w niniejszej Umowie,
    - powtórным naruszeniu przez Wykonawcę wymogów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy , mogących skutkować utratą życia lub zdrowia osób wykonujących Roboty lub osób trzecich,
    - w przypadku gdy wystąpi konieczność pięciokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o której mowa w § 11 ust. 10, lub konieczności dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości całkowitego Wynagrodzenia brutto określonego w § 30 ust. 1 niniejszej Umowy;
    - w przypadku przekroczenia maksymalnego łącznego poziomu kar umownych, określonego w § 33 ust. 2 Umowy, do których naliczenia uprawniony jest Zamawiający
  - 2) w przypadku jeżeli zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego lub na skutek decyzji, postanowień lub innych rozstrzygnięć podjętych przez organy administracji publicznej realizacja przedmiotu Umowy w całości lub w określonej części nie będzie możliwa w terminach określonych w Umowie umożliwiających zakończenie realizacji Projektu zgodnie z aktualnie obowiązującą umową o dofinansowanie projektu UDA-RPLD.06.03.01-10-0001/17 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 z dnia 9 sierpnia 2017 roku.
2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 Zamawiający może odstąpić od Umowy, pod warunkiem (nie dotyczy przypadku określonego w ust. 1 pkt 1 tiret czwarte, tiret piąte oraz

ust. 1 pkt. 2), że zostanie ono poprzedzone pisemnym wezwaniem Wykonawcy do usunięcia naruszenia i może odstąpić dopiero po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego na usunięcie naruszenia, który to termin nie może być krótszy niż 7 dni. Odstąpienie od Umowy w przypadkach określonych w ust. 1 powinno nastąpić poprzez złożenie oświadczenia na piśmie w terminie 100 dni od upływu w/w terminu do usunięcia naruszenia (ust. 1 pkt 1 tiret pierwsze – tiret trzecie) lub powzięcia informacji o okoliczności stanowiącej podstawę odstąpienia (ust 1 pkt 1 tiret czwarte, tiret piąte i ust. 1 pkt. 2) w każdym przypadku nie później jednak aniżeli do upływu 6 miesięcy od dnia wyznaczonego jako termin Zakończenia Realizacji Inwestycji.

3. Stronom przysługiwać będzie także prawo do odstąpienia od Umowy w sytuacji zaistnienia następujących okoliczności:
- 1) uprawomocnienia się wyroku właściwego sądu lub wydania decyzji bądź postanowienia władz administracyjnych, które uniemożliwiałyby rozpoczęcie realizacji lub kontynuację Inwestycji;
  - 2) Zamawiającemu – gdy zostało zlikwidowane przedsiębiorstwo Wykonawcy.
  - 3) Wykonawcy – w przypadku zawiadomienia go przez Zamawiającego, iż wobec zaistnienia uprzednio nie przewidzianych okoliczności Zamawiający nie będzie mógł spełnić swoich zobowiązań umownych wobec Wykonawcy,
  - 4) Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, lub dalsze wykonywanie Umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, Zamawiający może odstąpić od Umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takich przypadkach Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części Umowy (art. 456 ust. 1 pkt. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych),
  - 5) Zamawiającemu w przypadkach, o których mowa w art. 456 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawo Zamówień Publicznych na warunkach tam określonych
  - 6) Zamawiającemu w przypadku nie osiągnięcia przez Wykonawcę rezultatu w postaci zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z uwzględnieniem minimalnych wymagań, w tym zakresie określonych przez Zamawiającego w OPZ w tym Dokumentacji Projektowej.
4. Odstąpienie od Umowy z przyczyn wskazanych w ust. 3 pkt 1 – 3, 6 Umowy powinno nastąpić w formie pisemnej albo w formie elektronicznej, przesłanej za pośrednictwem platformy EPUAP w terminie 100 dni od dnia powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach.
5. W przypadku odstąpienia od Umowy w trybie postanowień niniejszego paragrafu Wykonawca niezwłocznie zgłosi Zamawiającemu gotowość do protokolarnego przekazania zakresu zrealizowanej Umowy, które to przekazanie nastąpi w terminie uzgodnionym przez Strony. Strony sporządzą także protokół zaawansowania przedmiotu Umowy, który zawierać będzie szczegółową inwentaryzację Robót wykonanych przez Wykonawcę lub jego Podwykonawców i który będzie podstawą wystawienia przez Wykonawcę faktury. Zapłata faktury nastąpi zgodnie z postanowieniami § 30 i § 31, po potrąceniu roszczeń przysługujących Zamawiającemu na podstawie niniejszej Umowy.

6. W przypadku odstąpienia od Umowy Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
- 1) Wykonawca zobowiązany jest:
    - a) w terminie 7 dni od daty odstąpienia od Umowy sporządzić szczegółowy protokół inwentaryzacji wykonanych Robót w toku według stanu na dzień odstąpienia, przy udziale Zamawiającego,
    - b) zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym, na koszt tej strony, która spowodowała odstąpienie od Umowy,
    - c) sporządzić wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych Robót nie objętych niniejszą Umową, jeżeli odstąpienie od Umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego,
    - d) zgłosić Zamawiającemu odbiór robót przerwanych i zabezpieczających, a najpóźniej w terminie 14 dni usunąć z Placu Budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone lub wzniesione.
  - 2) Zamawiający w razie odstąpienia od Umowy z przyczyn, za które odpowiada, w terminie 30 dni obowiązany jest do:
    - a) dokonania odbioru wykonanych robót przerwanych oraz do zapłaty Wynagrodzenia za te prace lub roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia,
    - b) odkupienia materiałów, konstrukcji lub urządzeń określonych w pkt 1 lit. c niniejszego ustępu, wykonanych bądź nabytych dla realizacji przedmiotu Umowy,
    - c) rozliczenia się z Wykonawcą z tytułu nierozliczonych w inny sposób kosztów budowy obiektów zaplecza, urządzeń związanych z zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu budowy, chyba że Wykonawca wyrazi zgodę na przejęcie tych obiektów i urządzeń. Sporządzony protokół inwentaryzacji wykonanych robót przez Wykonawcę lub jego podwykonawców, będzie podstawą wystawienia przez Wykonawcę faktury. Zapłata faktury nastąpi zgodnie z postanowieniami Umowy po potrąceniu roszczeń przysługujących Zamawiającemu na podstawie niniejszej Umowy,
    - d) przejęcia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy.
7. W przypadkach odstąpienia od Umowy, o których mowa w ust. 1 i 3, Wykonawca oświadcza, że przekazuje Zamawiającemu wszystkie dokumenty i opracowania, w tym prawa autorskie do nich, a także wszystkie uzgodnienia i decyzje, które uzyskał do momentu odstąpienia od Umowy.
8. Odstąpienie Zamawiającego od Umowy we wszystkich przypadkach pozostaje bez wpływu na obowiązek zapłaty należnych Zamawiającemu kar umownych oraz odszkodowań jak również innych obowiązków Wykonawcy wynikających z Umowy.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 37.

Adresy do korespondencji

1. Wszelkie dokumenty i powiadomienia dostarczane będą na następujący adres:
  - a. Z przeznaczeniem dla Zamawiającego:
**Zarząd Inwestycji Miejskich z siedzibą
w Łodzi (90-447) przy ul. Piotrkowskiej 175; e-mail: zim@zim.uml.lodz.pl,**

b. Z przeznaczeniem dla Inżyniera Kontraktu:

.....

c. Z przeznaczeniem dla Wykonawcy:

.....

2. Wszystkie powiadomienia muszą mieć formę pisemną. Faksy i wiadomości przesyłane pocztą elektroniczną uznaje się za formę pisemną.
3. Każda ze stron zobowiązana jest do informowania drugiej strony o każdorazowej zmianie swojego adresu w tym adresów e-mail, nr telefonu, nr faksu w terminie 3 dni od daty zaistnienia zmiany. Zaniechanie zawiadomienia skutkować będzie tym, iż korespondencja przesłana na dotychczasowe adresy zostanie uznana za skutecznie doręczoną.
4. Zmiany o których mowa w ust.1-3 niniejszego paragrafu nie wymagają sporządzenia aneksu do Umowy.

§ 38.

Spory. Właściwy sąd.

1. W przypadku rozbieżności pomiędzy Stronami każda Strona może żądać podpisania przez drugą Stronę protokołu rozbieżności.
2. Strony dołożą starań, by wszelkie wątpliwości i spory wynikające z niniejszej Umowy były rozstrzygane w sposób polubowny w drodze wzajemnych negocjacji.
3. Wszelkie spory wynikłe z niniejszej Umowy, które nie zostały rozstrzygnięte w sposób polubowny w ciągu 14 dni kalendarzowych od wystąpienia jednej ze Stron wobec drugiej z takim żądaniem, rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.

§ 39.

Obowiązujące prawo

Niniejsza Umowa podlega prawu polskiemu. We wszystkich kwestiach nierozstrzygniętych treścią Umowy mają zastosowanie przepisy ustawy Prawo Zamówień Publicznych, ustawy Kodeks Cywilny i ustawy Prawo budowlane.

VIII. ZMIANA I ROZWIĄZANIE UMOWY

§ 40.

Zmiana Umowy

Zakazuje się zmian postanowień zawartej Umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, chyba że zachodzi co najmniej jedna z okoliczności przedstawionych w art. 455 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych lub w Umowie:

1. Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmian Umowy przy uwzględnieniu ich zakresu i charakteru oraz warunków wprowadzenia zmian w następującym zakresie:
  - a) zmiany technologii wykonania danego zakresu przedmiotu Umowy lub zmianę zakresu przedmiotu Umowy lub zmianę materiałów w zakresie niezbędnym, które mogą skutkować zmianą terminu wykonania Umowy, przy czym w/w zmiana technologii lub zakresu lub materiałów musi być spowodowana okolicznościami zaistniałymi w trakcie realizacji przedmiotu Umowy, które były niemożliwe do przewidzenia na etapie wykonania

- Dokumentacji Projektowej i skutkują koniecznością jej zmiany lub zaistnienia warunków faktycznych na terenie budowy, wpływających na zakres lub sposób (technologię) wykonania zakresu przedmiotu Umowy, przy czym w/w zmiany muszą być wykonane o jakości nie gorszej niż określone w niniejszej Umowie,
- b) w przypadku zmian technologicznych w odniesieniu do Dokumentacji Projektowej spowodowanych w szczególności przez:
- pojawienie się na rynku materiałów, sprzętu, oprogramowań lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zmniejszenie kosztów eksploatacji Inwestycji, lub umożliwiające uzyskanie lepszej jakości Robót, urządzeń lub oprogramowań,
  - pojawienie się nowszej technologii wykonania zaprojektowanych Robót, pozwalającej na skrócenie czasu realizacji Robót lub zmniejszenie kosztów eksploatacji Inwestycji lub zwiększenie standardu Inwestycji,
- c) wystąpienie robót dodatkowych lub robót zamiennych w stosunku do Dokumentacji Projektowej pozwalające na zwiększenie użyteczności, standardu (jakości) Inwestycji (jej podwyższenia), zamówień o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt. 7 ustawy Prawo zamówień publicznych lub zamówień dodatkowych przy czym zmiana terminów musi być udokumentowana,
- d) w przypadkach, o których mowa w lit. a-c, możliwa jest zmiana terminu realizacji Inwestycji lub zmiana Wynagrodzenia Wykonawcy przez jego podwyższenie lub zmniejszenie.
2. Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmiany terminu wykonania zamówienia, sposobu wykonania lub materiałów i technologii realizacji Robót lub Dostaw Urządzeń/ Sprzętu oraz wysokości Wynagrodzenia Wykonawcy poprzez jego podwyższenie lub zmniejszenie w przypadku:
- a) zmian będących następstwem okoliczności zaistniałych w trakcie realizacji przedmiotu Umowy tj. wyjątkowo niesprzyjające warunki atmosferyczne, archeologiczne, geologiczne, hydrologiczne, kolizji z sieciami infrastruktury, uniemożliwiającymi terminowe wykonanie zamówienia, przeprowadzenia prób i sprawdzeń, dokonywania odbiorów;
- b) zawieszenia robót przez Zamawiającego z powodu wystąpienia następujących okoliczności:
- niesprzyjające warunki atmosferyczne, archeologiczne, geologiczne, hydrologiczne, kolizje z sieciami infrastruktury, uniemożliwiające wykonywanie robót budowlanych,
  - przekroczenie określonych przez prawo terminów wydawania decyzji, zezwoleń itp.
  - ujawnienie warunków terenowych, które uniemożliwiają lub utrudniają prowadzenie robót budowlanych zgodnie z wymaganiami opisanymi w specyfikacji technicznej lub zgodnie ze sztuką budowlaną w szczególności istnienia podziemnych urządzeń, instalacji, fragmentów budowli, obiektów infrastrukturalnych lub ich części,
- c) gdy na skutek okoliczności wynikających z tzw. siły wyższej, o której mowa w § 41 Umowy, tj. wystąpienia zdarzenia losowego wywołanego przez czynniki zewnętrzne, wskutek którego niemożliwe okazało się wykonanie Umowy w terminie w niej określonym,
- d) wystąpienia w trakcie wykonywania zamówienia odkrycia, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest ono zabytkiem lub uzasadnione będzie zawiadomienie konserwatora zabytków w celu dokonania oględzin odkrycia lub w razie potrzeby, zorganizowania badań archeologicznych;

- e) w przypadku przerwy w wykonywaniu robót budowlanych wskutek zdarzeń niemożliwych do przewidzenia w chwili zawarcia Umowy w szczególności w przypadku wydania postanowienia lub decyzji o wstrzymaniu robót budowlanych w przypadkach określonych w przepisach ustawy - Prawo budowlane albo wydania orzeczenia przez sąd bądź inny podmiot, którego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy;
  - f) braku dostępu do lokali, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy i Zamawiającego, w tym związanych z wykwaterowaniem lokatorów, na etapie realizacji Robót Budowlanych po przekazaniu Placu Budowy;
  - g) konieczności wykonania rozwiązań zamiennych w stosunku do Dokumentacji Projektowej lub specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych.
3. Wyjątkowo niesprzyjające warunki atmosferyczne, o których mowa w ust. 2 lit. a to takie warunki które :
- 1) skutkują wstrzymaniem prowadzenia Robót biorąc pod uwagę wymogi technologiczne determinujące wykonanie poszczególnych Robót Budowlanych,
  - lub
  - 2) ilość dni występowania tych czynników atmosferycznych lub intensywność opadów skutkująca przeszkodami, o których mowa w pkt 1 jest większa od średniej miesięcznej dla danego miesiąca z ostatniego pięciolecia, licząc wstecz od daty złożenia Oferty.
4. Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmiany terminu wykonania zamówienia w przypadku:
- a) zmian będących następstwem działania organów administracji lub osób indywidualnych:
    - gdy pomimo wystąpienia Wykonawcy lub Zamawiającego o wydanie decyzji administracyjnej lub warunków technicznych lub innego dokumentu niezbędnego do prawidłowej realizacji przedmiotu Umowy w terminie ustawowo przewidzianym dla danej czynności organ administracji publicznej lub inna upoważniona instytucja nie wydała stosowanego dokumentu lub decyzji – tylko w zakresie przedłużenia terminu realizacji inwestycji i tylko o okres trwania tych czynności organów administracji publicznej lub instytucji przekraczający termin ustawowo przewidziany dla danej czynności;
    - gdy pozyskiwanie stosownych uzgodnień z gestorami sieci, z innymi podmiotami lub osobami, których opinia lub zgoda będzie wymagana przepisami prawa i przekroczy terminy zwyczajowo przyjęte dla danych czynności – tylko w zakresie przedłużenia terminu realizacji zamówienia i tylko o okres trwania tych czynności przekraczający termin zwyczajowo przyjęty dla danej czynności;
  - b) jeżeli umowa o zamówienie nie zostanie zawarta w pierwotnym okresie związania ofertą wynikającym z ogłoszenia o zamówieniu, strony przedłużą terminy realizacji umowy o okres ponad pierwotny termin związania ofertą
  - c) konieczność przesunięcia terminu przekazania Placu Budowy - tylko o okres przesunięcia;
  - d) zaistnienia okoliczności leżących po stronie Zamawiającego w szczególności spowodowanych sytuacją finansową, zdolnościami płatniczymi lub warunkami organizacyjnymi lub okolicznościami, które nie były możliwe do przewidzenia w chwili zawarcia Umowy,
- Okoliczności wskazane wyżej mogą stanowić podstawę zmiany terminu wykonania zamówienia tylko w przypadku, gdy uniemożliwiają terminowe wykonanie Umowy.
5. W przypadku wystąpienia kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,

- w szczególności w przypadku gdy wykonywanie robót nie będzie możliwe ze względu na obowiązek skoordynowania robót z Wykonawcą innych robót wykonywanych na terenie budowy albo z inwestycjami prowadzonymi przez inne podmioty zmianie ulegnie: sposób wykonania przedmiotu Umowy lub materiały i technologia realizacji Robót lub lokalizacja obiektów budowlanych lub urządzeń w zakresie koniecznym do usunięcia kolizji i pozwalającym na wykonanie Robót w sposób należyty, termin realizacji przedmiotu zamówienia odpowiednio o okres trwania przeszkody która uniemożliwiała realizację przedmiotu Umowy zgodnie z jej treścią i w sposób należyty lub wysokość Wynagrodzenia konieczna na pokrycie dodatkowych uzasadnionych i udokumentowanych kosztów pozostających w bezpośrednim związku z podjętymi działaniami w celu usunięcia kolizji.
6. W przypadku zaistnienia innych okoliczności bez względu na ich charakter, w tym leżących po stronie Zamawiającego, skutkujących niemożliwością wykonania lub możliwością nienależytego wykonania przedmiotu Umowy zgodnie z jej postanowieniami lub Harmonogramem Rzeczowo-Finansowym, a zwłaszcza skutkujących brakiem możliwości wykonania zamówienia w terminach określonych w Umowie, o ile ich pojawienie się nie jest lub nie było w jakikolwiek sposób zależne od Wykonawcy, w szczególności o charakterze prawnym, organizacyjnym, ekonomicznym, administracyjnym, technicznym, w tym w przypadku zmian w projekcie pn. „Rewitalizacja Obszarowa Centrum Łodzi - Projekt 1” zaakceptowanych przez Instytucję Zarządzającą w części objętej niniejszą umową, powodujących rozbieżność postanowień niniejszej umowy z w/w projektem w zakresie terminu określonego w § 3 ust. 1 Umowy, możliwa jest uzasadniona tymi okolicznościami zmiana terminu (tj. jego wydłużenie albo skrócenie).
  7. Zamawiający nie dopuszcza zmiany terminu wykonania zamówienia w przypadkach zawinionych przez Wykonawcę.
  8. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych powyżej termin wykonania Umowy może ulec odpowiedniemu przedłużeniu o czas niezbędny do zakończenia wykonania jej przedmiotu w sposób należyty, nie dłużej jednak niż o okres trwania tych okoliczności. Za okres trwania tej okoliczności (powodującej wydłużenie terminu realizacji Inwestycji) Wykonawcy nie należy się dodatkowe wynagrodzenie, z tym jednak zastrzeżeniem, że nie dotyczy to przypadków w których do wydłużenia terminu realizacji Umowy doszło z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający.
  9. W przypadku zmiany:
    - a. stawki podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego,
    - b. wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
    - c. zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne,
    - d. zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. 1074 i 1572)dopuszcza się zmianę Wynagrodzenia o którym mowa w § 30 ust. 1 lit. b) Umowy tj. z tytułu usług pielęgnacji nasadzonej zieleni i materiału roślinnego, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę i zostaną one udokumentowane przez Wykonawcę poprzez przedstawienie szczegółowej kalkulacji kosztów wskazujących jaki wpływ miał ten wzrost przedmiotowych wartości na koszty wykonania tego zamówienia, a Zamawiający akceptuje powyższą kalkulację. W treści kalkulacji Wykonawca zobowiązany jest w szczególności przedstawić zestawienie:

- wynagrodzeń wszystkich pracowników oraz wszystkich osób zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych oddelegowanych do realizacji Umowy u Zamawiającego wraz ze składkami ZUS i innymi obciążeniami publiczno-prawnymi,
- wpływu zmiany stawki podatku od towarów i usług lub wpływu zmiany zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych na koszty związane z wykonaniem umowy, w szczególności z wyspecyfikowaniem wszystkich tych kosztów, na które ta zmiana miała wpływ, w którym zostanie wskazana wartość o jaką powinna wzrosnąć wartość wynagrodzenia w związku ze zmianami opisanych powyżej wartości oraz jaki te zmiany miały wpływ na zakładany zysk. Strony zgodnie oświadczają, iż Zamawiający uprawniony jest do żądania dodatkowych wyjaśnień przez Wykonawcę do złożonej kalkulacji, przedstawienia dodatkowych dokumentów potwierdzających prawdziwość przedstawionych danych oraz składania zastrzeżeń do złożonych dokumentów, żądania wprowadzania do przedstawionej kalkulacji uwzględniających zastrzeżenia Zamawiającego

W przypadku złożenia wniosku o dokonanie zmian opisanych w ustępie 9 lit. a-d Zamawiający w terminie 14 dni od daty złożenia dokumentów zgłosi zastrzeżenia do złożonych dokumentów lub złoży wniosek o ich wyjaśnienie. Niezależnie od zastrzeżonego terminu Zamawiający uprawniony jest do żądania dalszych wyjaśnień i uzupełnień jeśli uzupełnione dokumenty lub wyjaśnienia są niewystarczające do podjęcia decyzji w przedmiocie wnioskowanej zmiany. Wykonawca zobowiązany jest do uzupełnienia dokumentów lub złożenia wyjaśnień w terminie 7 dni od daty wystąpienia z takim wnioskiem przez Zamawiającego. Nie uzupełnienie dokumentów lub nie złożenie wyjaśnień w wyznaczonym terminie powoduje, iż Zamawiający podejmie decyzję na podstawie posiadanych dokumentów. Decyzja w sprawie złożonego wniosku o wprowadzenie zmian opisanych w ust. 9 lit. a-d powinna zostać podjęta w terminie miesiąca od daty przekazania przez wykonawcę wniosku o zmianę wraz z dokumentami uzasadniającymi tą zmianę.

W przypadku uznania wniosku o wprowadzenie zmiany za zasadny Strony w terminie 7 dni zawrą aneks do Umowy.

Zmiana wysokości Wynagrodzenia w oparciu o przesłanki określone w ustępie 9 lit. a-d obowiązywać będzie ze skutkiem od daty wejścia w życie przepisów prawa, wprowadzających zmiany do regulacji dotychczasowych z tym jednak zastrzeżeniem, że w przypadku, o którym mowa w ust. 9 lit. b-d nie wcześniej jednak aniżeli od dnia złożenia przez Wykonawcę wniosku o waloryzację do Zamawiającego.

W wypadku zmiany, o której mowa w ustępie 9 lit. a wartość Wynagrodzenia, o którym mowa w § 30 ust. 1 lit. b) Umowy tj. z tytułu usług pielęgnacji nasadzonej zieleni i materiału roślinnego, netto nie zmieni się, a określona w aneksie wartość cen brutto zostanie wyliczona na podstawie nowych przepisów.

W przypadku zmiany, o której mowa w ustępie 9 lit. b Wynagrodzenie o którym mowa w § 30 ust. 1 lit. b) Umowy wykonawcy ulegnie zmianie proporcjonalnie do wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy wynikającego ze zwiększenia wynagrodzeń osób bezpośrednio wykonujących zamówienie do wysokości zmienionego minimalnego wynagrodzenia, z uwzględnieniem wszystkich obciążeń publiczno-prawnych od kwoty wzrostu minimalnego wynagrodzenia.

W przypadku zmiany, o której mowa w ustępie 9 lit. c Wynagrodzenie o którym mowa w § 30 ust. 1 lit. b) Umowy Wykonawcy ulegnie zmianie proporcjonalnie do wzrostu całkowitego kosztu Wykonawcy, jaki będzie on zobowiązany dodatkowo ponieść w celu uwzględnienia tej zmiany, przy zachowaniu dotychczasowej kwoty netto wynagrodzenia osób bezpośrednio wykonujących zamówienie na rzecz Zamawiającego.

W przypadku zmiany, o którym mowa w ustępie 9 lit. d Wynagrodzenie o którym mowa w § 30 ust. 1 lit. b) Umowy Wykonawcy ulegnie zmianie proporcjonalnie do wzrostu

- całkowitego kosztu Wykonawcy, jaki będzie on zobowiązany dodatkowo ponieść w celu uwzględnienia tej zmiany, przy zachowaniu dotychczasowej kwoty netto wynagrodzenia osób bezpośrednio wykonujących zamówienie na rzecz Zamawiającego.
10. W przypadku wystąpienia zmian, o których mowa w ust. 1 lit. a, b i c możliwa będzie zmiana Wynagrodzenia (podwyższenie lub zmniejszenie) na podstawie kosztorysu różnicowego przedłożonego Inżynierowi Kontraktu przez Wykonawcę. Inżynier Kontraktu dokona weryfikacji kosztorysu różnicowego. W kosztorysie różnicowym rozliczenia należy wykonać w oparciu o następujące założenia:
- należy wskazać cenę roboty, technologii „pierwotnej” w postaci kosztorysu sporządzonego metodą szczegółową wykonanego na podstawie czynników cenotwórczych przyjętych do sporządzenia oferty,
  - należy wyliczyć cenę roboty, technologii „zamiennej” w postaci kosztorysu szczegółowego,
  - należy wyliczyć różnicę między tymi cenami z lit. a i b,
  - wyliczeń ceny „zamiennej” należy dokonać w oparciu o następujące założenia:
ceny jednostkowe robót, technologii zostaną przyjęte ceny średnie dla województwa łódzkiego z zeszytów SEKOCENBUD z ostatniego kwartału poprzedzającego dokonanie zmiany,
  - podstawą do określenia nakładów rzeczowych będą Katalogi Nakładów Rzeczowych (KNR); w przypadku braku odpowiednich pozycji w KNR-ach zastosowane zostaną Katalogi Norm Nakładów Rzeczowych (KNNR), a następnie wycena indywidualną Wykonawcy, zatwierdzona przez Zamawiającego.
11. Kosztorys „różnicowy” po weryfikacji przez Inżyniera Kontraktu należy przedłożyć Zamawiającemu do akceptacji. Zamawiający może wnieść uwagi i sugestie, które zostaną uwzględnione w kosztorysie, a Wykonawca w ciągu 5 dni poprawi kosztorys.
12. Jeżeli cena jednostkowa przedłożona przez Wykonawcę do akceptacji Zamawiającemu będzie skalkulowana niezgodnie z postanowieniami ust. 10 Zamawiający wprowadzi korektę ceny opartą na własnych wyliczeniach.
13. Wyliczenia kosztów opracowane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 10 Wykonawca zobowiązany jest uzyskać akceptację Inżyniera Kontraktu i Zamawiającego przed rozpoczęciem robót wynikających z tych zmian.
14. W przypadku braku konieczności przebudowy przyłączy sieci zewnętrznych mediów do nieruchomości bądź wykonania przebudowy przez Gestora, Zamawiający ma prawo do odstąpienia od realizacji Umowy w tym zakresie i odpowiedniego pomniejszenia Wynagrodzenia Wykonawcy. Zamawiający złoży w tym zakresie pisemne oświadczenie Wykonawcy. Wykonawca dokona wyliczenia kwoty o jaką należy pomniejszyć Wynagrodzenie w sytuacji, o której mowa w niniejszym ustępie, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 10. W przypadku konieczności zmiany Wynagrodzenia Wykonawcy strony spiszą stosowny aneks do Umowy.
15. Zmiany Wykonawcy która nastąpi w wyniku:
- podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa, jeżeli:
    - nowy Wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu na moment dokonywania zmiany,
    - nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia na moment dokonywania zmiany,
    - nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian Umowy
  - przejęcia przez Zamawiającego zobowiązań Wykonawcy względem jego Podwykonawców

- 3) zmiany przepisów prawa wprowadzonych w życie po dacie podpisania Umowy zmianie ulegną te postanowienia Umowy, do których będzie miała zastosowanie powyższa zmiana.

§ 40a

Klauzula Waloryzacyjna (dla wynagrodzenia, o którym mowa w §30 ust. 1 lit. b) tj. usług pielęgnacji nasadzonej zieleni i materiału roślinnego)

1. Zmiana wynagrodzenia w zakresie wykonywania obowiązku pielęgnacji nasadzonej zieleni i materiału roślinnego o którym mowa w § 30 ust. 1 lit. b) przysługuje w przypadku, gdy z komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (dalej jako „Prezes GUS”) ogłaszanych po zawarciu Umowy i dotyczących trzech następujących po sobie kwartałów wynika, że suma ogłaszanych wartości zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych wynosi więcej niż 5,0%.
2. Z żądaniem zmiany wynagrodzenia Wykonawca może wystąpić co 6 miesięcy. Wniosek o zmianę może dotyczyć wyłącznie wynagrodzenia za prace pozostałe do zrealizowania po dniu złożenia wniosku.
3. Ustalone wynagrodzenie będzie waloryzowane o wartość wskaźnika cen towarów i usług, publikowanego w komunikacie Prezesa GUS, zgodnie ze wzorem opisanym w ust. 4 poniżej.
4. Wartość zmiany wynagrodzenia - Wartość zmiany (WZ) określa się na podstawie wzoru:
$$WZ = W \times F\%$$
, przy czym:
W - wynagrodzenie netto za realizację przedmiotu Umowy w zakresie wykonywania obowiązku pielęgnacji nasadzonej zieleni i materiału roślinnego o którym mowa w § 30 ust. 1 lit. b).
F – średnia arytmetyczna trzech następujących po sobie wartości zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych wynikających z komunikatów Prezesa GUS, o których mowa w ust. 1.
5. Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z ust. 1 zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:
  - a) przedmiotem umowy są usługi,
  - b) okres obowiązywania umowy przekracza 12 miesięcy.
6. Maksymalna zmiana wartości wynagrodzenia Wykonawcy tj. suma wszystkich wprowadzanych zmian na podstawie ww. postanowień nie może przekroczyć łącznie wartości stanowiącej 5% wartości wynagrodzenia za realizację przedmiotu Umowy w zakresie wykonywania obowiązku pielęgnacji nasadzonej zieleni i materiału roślinnego o którym mowa w § 30 ust. 1 lit. b).

§ 41.

Siła wyższa

1. Żadna ze Stron nie będzie ponosić odpowiedzialności wobec drugiej Strony za jakiegokolwiek zdarzenia spowodowane działaniem siły wyższej w szczególności pożaru, powodzi, ataku terrorystycznego, klęsk żywiołowych, zagrożeń epidemiologicznych, a także innych zdarzeń, na które strony nie mają żadnego wpływu.

2. W przypadku, gdy strona odwołuje się do zaistnienia siły wyższej, zawiadamia o tym natychmiast pocztą elektroniczną (e-mail) – drugą stroną, przy czym nie później niż w terminie 7 dni. Zawiadomienie to określa rodzaj zdarzenia, jego skutki na wypełnianie zobowiązań wynikających z Umowy i środki przewidziane aby te konsekwencje złagodzić.
3. Strona, która dokonała zawiadomienia o zaistnieniu działania siły wyższej, jest zobowiązana do kontynuowania wykonywania swoich zobowiązań wynikających z Umowy, w takim zakresie, w jakim jest to możliwe, jak również jest zobowiązana do podjęcia wszelkich działań zmierzających do wykonania przedmiotu Umowy, a których nie wstrzymuje działanie siły wyższej.
4. Obowiązki, których Strona nie jest w stanie wykonać na skutek działania siły wyższej, na czas działania siły wyższej ulegają zawieszeniu, tzn. w czasie działania siły wyższej ww. obowiązki nie są wykonywane a terminy ich wykonania ulegają przedłużeniu o okres działania siły wyższej.
5. W przypadku, gdy działanie siły wyższej utrzymuje się dłużej niż 3 miesiące od czasu stwierdzenia wystąpienia siły wyższej, każda ze Stron może odstąpić od Umowy w całości lub w części objętej działaniem siły wyższej, w terminie 80 dni od upływu 3-miesięcznego okresu działania siły wyższej, na którą Strona się powołuje. Wykonanie prawa odstąpienia może nastąpić poprzez złożenie oświadczenia w formie pisemnej. W zakresie odstąpienia od Umowy § 36 ust. 5-8 Umowy stosuje się odpowiednio.

§ 42.

Inne postanowienia Umowy

1. Niniejsza Umowa sporządzona i podpisana została w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, w tym jeden egzemplarz dla Wykonawcy, dwa egzemplarze dla Zamawiającego.
2. Wymiana informacji między stronami odbywać się będzie w języku polskim.
3. Wykonawca potwierdza, że jest podmiotem, który spełnia wymogi art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz.U.2021.110 t.j. z dnia 2021.01.18) a łączny udział pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym używanych przy wykonywaniu zadania objętego przedmiotem umowy wynosi co najmniej 10%. Wykonawca na żądanie Zamawiającego niezwłocznie przedłoży stosowne dokumenty potwierdzające spełnianie wymogów, o których mowa w zdaniu poprzedzającym. W szczególności Wykonawca zobowiązuje się do przekazania Zamawiającemu, na każde żądanie Zamawiającego pisemnego oświadczenia o spełnieniu wymogów przedmiotowej Ustawy. Brak złożenia pisemnego oświadczenia w wyznaczonym terminie będzie traktowane przez Zamawiającego jako niespełnienie wymogu przedmiotowej Ustawy oraz naruszenie zobowiązań umownych Wykonawcy. Przedłożenie oświadczenia, o którym mowa powyżej, nie wyłącza uprawnienia Zamawiającego do weryfikacji spełnienia ww. wymogu w sposób wybrany przez Zamawiającego a Wykonawca zobowiązany jest poddać się kontroli Zamawiającego pod kątem spełniania wymogów wskazanych w tej ustawie. Zamawiający działając na podstawie art. 455 ust. 1 pkt. 1 ustawy PZP przewiduje możliwość wprowadzenia zmiany do niniejszej w przypadku wprowadzenia zmian do ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz.U.2021.110 t.j. z dnia 2021.01.18), wydania aktów wykonawczych do tej ustawy lub

wiążących interpretacji przez właściwe organy w tym w szczególności Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Zmiany których możliwość wprowadzenia przewiduje Zamawiający będą miały na celu dostosowanie łącznego udziału pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych Wykonawcy do ewentualnych zmian przepisów prawa, wydanych aktów wykonawczych lub wiążących interpretacji właściwych organów poprzez zmianę wymaganego łącznego udziału pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym używanych przy wykonywaniu zadania objętego przedmiotem umowy, przy czym zmiana ta nie będzie prowadzić do zmiany wynagrodzenia umownego Wykonawcy.

4. Wszelkie poprawki wprowadzane do Umowy, w tym jej rozwiązanie w drodze porozumienia Stron oraz dostarczenie powiadomienia o rozwiązaniu Umowy, muszą mieć formę pisemną z wyłączeniem powiadamiania w przesłania oświadczenia pocztą elektroniczną, pod rygorem nieważności.
5. Wszelkie zmiany niniejszej Umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 43.

Dokumenty stanowiące integralną część Umowy

1. Wszystkie załączniki wymienione w treści niniejszej Umowy stanowią jej integralną część.
2. Załączniki, o których mowa w ust. 1, należy traktować jako wzajemnie uzupełniające się.

Spis załączników:

Załącznik nr 1 – SWZ

Załącznik nr 2 – Dokumentacja Projektowa

Załącznik nr 3 – Oferta Wykonawcy

Załącznik nr 4 – Harmonogram Rzeczowo - Finansowy

Załącznik nr 5 – Zabezpieczenie Należytego Wykonania Umowy

Załącznik nr 6 – Polisy ubezpieczeniowe Wykonawcy

Załącznik nr 7 – Warunki pielęgnacji materiału roślinnego

Zamawiający :

Wykonawca:

WARUNKI PIELĘGNACJI MATERIAŁU ROŚLINNEGO

W ramach pielęgnacji materiału roślinnego do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:

I. W zakresie drzew:

- ❖ Nawożenie – wg bieżących potrzeb, nie mniej niż 2 razy w roku (wiosenne i jesienne):
  - rośliny wymagają nawożenia mineralnego w dawkach uzależnionych od niedoboru składników w glebie – około 3 - 4 kg NPK na 1 ar
  - mieszanki nawozów należy przygotować tak, aby roślinom zapewnić składniki wymagane w poszczególnych porach roku
  - nawożenie nawozami mineralnymi o przedłużonym działaniu
  - nawożenie nawozami zawierającymi azot należy zakończyć w lipcu
- ❖ Nawadnianie – dostosowanie do warunków pogodowych i potrzeb danej rośliny (od IV-IX):
  - nie wolno doprowadzić do przesuszenia podłoża lub też do nadmiernego przelania
- ❖ Odchwaszczanie – wg bieżących potrzeb min. 2 razy w miesiącu (przez cały okres wegetacji):
  - usuwać chwasty z całym systemem korzeniowym – wokół drzew
  - chwasty usuwać tylko ręcznie
  - po usunięciu chwastów należy poprawić misę wokół drzew
- ❖ Cięcia pielęgnacyjne i formujące pokrój – wg bieżących potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku:
  - cięcie pielęgnacyjne drzew polega na usunięciu złamanych, chorych lub krzyżujących się gałęzi, usunięciu odrostów
  - cięcie korygujące nadające prawidłowy kształt i pokrój – typowy dla gatunku
  - cięcie formujące przewodnik, korygujące nieprawidłowe rozwidlenia i tzw. węzły
  - cięcie sanitarne posuszu
- ❖ Kontrola zabezpieczenia drzew – wg bieżących potrzeb:
  - w każdym roku pielęgnacji należy sprawdzić czy zastosowany system kotwienia drzew utrzymuje drzewo stabilnie, poprzez:
    - ocenę wizualną poprawności posadowienia drzewa (zachowania pionu pnia drzewa) podczas wykonywania bieżących zabiegów pielęgnacyjnych
    - ocenę wizualną wyrzuteń powierzchni misy drzewa oraz w jej sąsiedztwie podczas wykonywania bieżących zabiegów pielęgnacyjnych
    - w przypadku jakichkolwiek podejrzeń co do możliwości wystąpienia przechyłu drzewa czy zaobserwowania innych niepokojących oznak jak wyrzuteń gruntu wokół drzewa w zasięgu jego korony (obszaru bryły korzeniowej), należy dokonać kontroli stabilizacji metodą odkrywkową – należy zwrócić szczególną uwagę na poprawność mocowań, siły naciągów itp. – zgodnie z wytycznymi producenta zastosowanego systemu stabilizacji drzew
- ❖ Usuwanie zaschniętych części roślin – wg bieżących potrzeb:
  - grabienie opadłych liści
- ❖ Dosadzenia wypadów – wg bieżących potrzeb:

- należy uzupełnić wypady projektowanych drzew również w przypadku słabej kondycji tuż przed upływem gwarancji
- dosadzanie lub wymianę roślin należy wykonać na bieżąco oraz w terminie wskazanym przez Zamawiającego
- ❖ W okresie wegetacyjnym przegląd drzew powinien odbywać się 2 razy w miesiącu z wykonaniem poniższych prac wg potrzeb:
  - usuwanie chwastów z poprawieniem misy
  - usuwanie odrostów korzeniowych
  - usuwanie połamanych i obumarłych części roślin
  - monitoring roślin pod kątem występowania szkodników i patogenów – w razie konieczności wykonanie oprysków, które należy wykonywać w sytuacjach wyjątkowych, zawsze z zachowaniem ostrożności i zgodnie z zaleceniami producenta, ponadto zgodnie z Ustawą o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003 r.
- ❖ W okresie spoczynku przegląd drzew powinien odbywać się 2 razy w miesiącu z wykonaniem poniższych prac wg potrzeb:
  - kontrola stabilizacji drzew poprzez:
    - ocenę wizualną poprawności posadowienia drzewa (zachowania pionu pnia drzewa) podczas wykonywania bieżących zabiegów pielęgnacyjnych
    - ocenę wizualną wyrzuteń powierzchni misy drzewa oraz w jej sąsiedztwie podczas wykonywania bieżących zabiegów pielęgnacyjnych
    - w przypadku jakichkolwiek podejrzeń co do możliwości wystąpienia przechyłu drzewa czy zaobserwowania innych niepokojących oznak jak wyrzuteń gruntu wokół drzewa w zasięgu jego korony (obszaru bryły korzeniowej), należy dokonać kontroli stabilizacji metodą odkrywkową – należy zwrócić szczególną uwagę na poprawność mocowań, siły naciągów itp. – zgodnie z wytycznymi producenta zastosowanego systemu stabilizacji drzew
- ❖ Zabezpieczanie roślin na okres zimy – wg bieżących potrzeb:
  - drzewa zimują w gruncie

II. W zakresie krzewów:

- ❖ Nawożenie – wg bieżących potrzeb, nie mniej niż 2 razy w roku (wiosenne i jesienne):
  - rośliny wymagają nawożenia mineralnego w dawkach uzależnionych od niedoboru składników w glebie – około 3 - 4 kg NPK na 1 ar
  - mieszanki nawozów należy przygotować tak, aby roślinom zapewnić składniki wymagane w poszczególnych porach roku
  - nawożenie nawozami mineralnymi o przedłużonym działaniu
  - nawożenie róż 1 x w miesiącu lub zastosować nawozy o przedłużonym działaniu
  - nawożenie nawozami zawierającymi azot należy zakończyć w lipcu
- ❖ Nawadnianie – podlewanie nowych nasadzeń wg bieżących potrzeb, dostosowane do warunków pogodowych (od IV-IX)
  - dostosowane do warunków pogodowych – min. 1 x tydzień (od IV-X)
  - w okresie podwyższonych temperatur (powyżej 28st. C dłużej niż 4 dni) 2x tydzień
  - nie wolno doprowadzić do przesuszenia podłoża lub też do nadmiernego przelania
- ❖ Odchwaszczanie – wg bieżących potrzeb min. 2 razy w miesiącu (przez cały okres wegetacji):

- usuwać chwasty z całym systemem korzeniowym pod krzewami
- chwasty usuwać tylko ręcznie
- w czasie odchwaszczania krzewów należy zwrócić uwagę na ułożenie agrotkaniny – materiał powinien być ułożony w sposób staranny i niewidoczny, szczególnie zakryty ściółką
- po każdym odchwaszczaniu uzupełnić warstwę ściółkowania/kruszywa – zgodnie z rozwiązaniami projektowymi
- ❖ Cięcia pielęgnacyjne i formujące pokrój – wg bieżących potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku:
  - cięcie korygujące nadające prawidłowy kształt i pokrój, typowy dla gatunku zgodnie ze sztuką ogrodniczą
  - cięcie sanitarne posuszu
  - cięcie krzewów ma na celu uzyskanie obfitego kwitnienia, odpowiedniej formy oraz usunięcie chorych i suchych pędów
  - krzewy kwitnące na tegorocznych pędach przyciąć bardzo wczesną wiosną
  - krzewy kwitnące wiosną lub wczesnym latem przyciąć tuż po kwitnieniu
  - krzewy ozdobne z liści, owoców przyciąć bardzo wczesną wiosną
- ❖ Usuwanie zaschniętych części roślin – wg bieżących potrzeb:
  - usuwanie przekwitłych kwiatostanów krzewów o dekoracyjnych kwiatach
  - grabienie opadłych liści
- ❖ Dosadzenia wypadów – wg bieżących potrzeb:
  - należy uzupełnić wypady krzewów również w przypadku słabej kondycji tuż przed upływem gwarancji
  - dosadzenie lub wymianę roślin należy wykonać w terminie wskazanym przez Zamawiającego
- ❖ Monitoring roślin pod kątem występowania szkodników i patogenów:
  - w razie konieczności wykonanie oprysków, środkami dozwolonymi do stosowania w mieście, które należy wykonywać w sytuacjach wyjątkowych, zawsze z zachowaniem ostrożności i zgodnie z zaleceniami producenta, ponadto zgodnie z Ustawą o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003 r.
- ❖ Zabezpieczanie roślin na okres zimy – wg bieżących potrzeb:
  - krzewy zimują w gruncie

III. W zakresie bylin/traw:

- ❖ Nawożenie – wg bieżących potrzeb, nie mniej niż 2 razy w roku (wiosenne i jesienne):
  - rośliny wymagają nawożenia mineralnego w dawkach uzależnionych od niedoboru składników w glebie – około 3 - 4 kg NPK na 1 ar
  - mieszanki nawozów należy przygotować tak, aby roślinom zapewnić składniki wymagane w poszczególnych porach roku
  - nawożenie nawozami mineralnymi o przedłużonym działaniu
  - nawożenie nawozami zawierającymi azot należy zakończyć w lipcu
- ❖ Nawadnianie – podlewanie nowych nasadzeń poprzez system nawadniający linii kroplujących wg bieżących potrzeb, dostosowanie do warunków pogodowych i potrzeb danej rośliny (od IV-IX):
  - nie wolno doprowadzić do przesuszenia podłoża lub też do nadmiernego przelania.

- ❖ Odchwaszczanie – wg bieżących potrzeb min. 2 razy w miesiącu (przez cały okres wegetacji):
  - usuwać chwasty z całym systemem korzeniowym
  - chwasty usuwać tylko ręcznie
  - w czasie odchwaszczania należy zwrócić uwagę na ułożenie agrowłókniny – materiał powinien być ułożony w sposób staranny i niewidoczny, szczelnie zakryty ściółką
  - po każdym odchwaszczaniu uzupełnić warstwę ściółkowania/kruszywa – zgodnie z rozwiązaniami projektowymi
- ❖ Usuwanie zaschniętych części roślin – wg bieżących potrzeb:
  - obumarłe części nadziemne roślin zimujących w gruncie należy usunąć wczesną wiosną tuż przed ruszeniem wegetacji roślin
- ❖ Dosadzenia wypadów – wg bieżących potrzeb:
  - należy uzupełnić wypady nasadzeń również w przypadku słabej kondycji tuż przed upływem gwarancji
  - dosadzenie lub wymianę roślin należy wykonać w terminie wskazanym przez Zamawiającego
- ❖ Dosadzenia materiału roślinnego
  - z uwagi na cykl życiowy bylin, mimo zastosowania w projekcie nasadzeń wieloletnich, których cykl życiowy trwa dłużej niż 2 lata, należy na bieżąco dokonywać dosadzeń uzupełniających bylin w przypadku upływu cyklu życiowego danego egzemplarza
- ❖ W okresie wegetacyjnym przegląd nasadzeń powinien odbywać się 2 razy w miesiącu z wykonaniem poniższych prac wg potrzeb:
  - usuwanie połamanych i obumarłych części roślin
  - monitoring roślin pod kątem występowania szkodników i patogenów – w razie konieczności wykonanie oprysków, które należy wykonywać w sytuacjach wyjątkowych, zawsze z zachowaniem ostrożności i zgodnie z zaleceniami producenta, ponadto zgodnie z Ustawą o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003 r.
- ❖ Powierzchnia wyłożenia kruszywem:
  - powierzchnie wyłożenia kruszywem utrzymywać w czystości
  - usuwać chwasty i liście – 2 razy w miesiącu
  - należy uzupełnić powierzchnię kruszywa wg bieżących potrzeb
- ❖ Zabezpieczanie roślin na okres zimy – wg bieżących potrzeb:
  - byliny zimują w gruncie

IV. W zakresie trawników:

- ❖ Koszenie trawników – min. 2 x w miesiącu (od IV – X)
  - najważniejszym zabiegiem jest koszenie
  - pierwsze koszenie powinno być przeprowadzone, gdy trawa osiągnie wys. około 10 cm
  - wysokość cięcia powinna wynosić 4 – 6 cm
  - następne koszenia powinny się odbywać w takich odstępach czasu, aby wysokość trawy przed kolejnym koszeniem nie przekraczała wysokości 10 cm
  - ostatnie, przedzimowe koszenie trawników powinno być wykonane na wysokość 5 – 7cm z miesięcznym wyprzedzeniem spodziewanego nastania mrozów – połowa października

- koszenia trawników w całym okresie pielęgnacji powinny się odbywać w regularnych odstępach czasu
- w okresie upałów należy zmniejszyć częstotliwość koszeń (1 x na miesiąc)
- skoszoną trawę należy zgrabić i wywieźć nie później niż dzień po koszeniu
- ❖ Grabienie trawników – min. 2 x w sezonie (wiosenne i jesienne)
  - w celu napowietrzenia i usunięcia z trawnika większych zanieczyszczeń: liści, fragmentów organicznych, śmieci oraz resztek trawy ściętej przy koszeniu
- ❖ Nawadnianie - podlewanie wg bieżących potrzeb, dostosowane do warunków pogodowych (od IV-IX)
  - dostosowane do warunków pogodowych – min. 1 x tydzień (od IV-X)
  - w okresie podwyższonych temperatur (powyżej 28st. C dłużej niż 4 dni) 2x tydzień
- ❖ Zwalczanie chwastów – wg bieżących potrzeb
  - chwasty trwałe z systemem korzeniowym w pierwszym okresie należy usuwać ręcznie
  - środki chwastobójcze o selektywnym działaniu należy stosować z dużą ostrożnością i dopiero po okresie 6 miesięcy od założenia trawnika
- ❖ Uzupełnianie braków w trawnikach – wg bieżących potrzeb
  - należy uzupełnić ubytki w powierzchni trawników na bieżąco w każdym roku pielęgnacji, również w przypadku ubytku tuż przed upływem gwarancji
  - ubytki uzupełniać tą samą mieszanką traw

IV. UWAGI:

- ❖ W przypadku naprawy, wymiany lub wykonywania innych prac związanych z uszkodzonymi bądź brakującymi elementami projektu (dotyczy zarówno materiału nasadzeniowego oraz pozostałych elementów objętych projektem), Wykonawca musi dopilnować, aby zastosowane zostały materiały tożsame z pierwotnie wykorzystanymi bądź istniejącymi na czas wykonywania danych prac pielęgnacyjnych (dot. np. uwzględnienia przyrostu poszczególnych egzemplarzy nasadzeń od momentu ich posadzenia) pod względem ich cech fizycznych, tak aby poszczególne rodzaje elementów były jednolite na terenie całej inwestycji.
- ❖ Podczas wykonywania prac związanych z utrzymaniem zimowym terenu objętego opracowaniem, w szczególności odgraniania śniegu z terenów utwardzonych/dróg, nie dopuszcza się kierowania śniegu lub błota pośniegowego na tereny zieleńców.
- ❖ Zakazuje się składowania śniegu i błota pośniegowego w pobliżu i na terenach zieleńców.
- ❖ Wykonawca zobowiązany jest do systematycznej konserwacji oraz naprawy urządzeń napowietrzająco-nawadniających (systemy automatycznego nawadniania) w okresie gwarancji. W przypadku stwierdzenia uszkodzenia w/w urządzeń Wykonawca na własny koszt dokona naprawy. W przypadku wystąpienia długotrwałych, intensywnych opadów, bądź suszy Wykonawca zobowiązany jest dokonać przeprogramowania systemów kroplujących adekwatnie do zaistniałych warunków atmosferycznych.